

Załącznik do uchwały Nr 89/144/2020
Zarządu Powiatu Tucholskiego
z dnia 28 maja 2020 r.

Raport o stanie **Powiatu Tucholskiego** za 2019 r.

Tuchola, maj 2020

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
II. Podstawowe dane dotyczące Powiatu.....	3
III. Finanse i budżet Powiatu.....	4
1. Finanse Powiatu.....	4
2. Budżet Powiatu.....	5
IV. Rozwój lokalny i fundusze europejskie.....	15
1. Realizacja strategii/programów rozwojowych.....	15
2. Realizacja pozostałych działań w obszarze rozwoju lokalnego.....	21
V. Drogi publiczne powiatowe.....	27
VI. Obszar pomocy społecznej i wsparcia osób niepełnosprawnych.	30
1. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.....	30
2. Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej im. Leona i Marii Janta-Polczyńskich.....	39
3. Funkcjonowanie Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych.....	40
4. Funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.	43
5. Funkcjonowanie Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi.....	45
6. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.....	50
VII. Kultura, ochrona zabytków.	53
VIII. Turystyka, promocja, sport.....	57
IX. Promocja i ochrona zdrowia.	60
X. Edukacja publiczna.	66
XI. Administracja architektoniczno-budowlana.....	69
XII. Komunikacja.	73
XIII. Geodezja, kartografia i kataster.....	76
XIV. Gospodarka nieruchomościami.....	77
XV. Środowisko przyrodnicze.....	81
XVI. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.....	86
XVII. Współpraca i działalność na rzecz z organizacji pozarządowych.	97
XVIII. Nieodpłatna pomoc prawna	104
XIX. Ochrona praw konsumenta.....	122
XX. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.....	123
XXI. Obronność.....	126
XXII. Członkostwo w związkach i organizacjach.....	129

I. Wprowadzenie.

Zgodnie z art. 30a. ust. 1-2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2019 poz.511) Zarząd Powiatu co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Powiatu raport o stanie Powiatu. Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Powiatu w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Powiatu i budżetu obywatelskiego.

II. Podstawowe dane dotyczące Powiatu.

Nazwa	Powiat Tucholski
Siedziba władz	ul. Pocztowa 7, 89-500 Tuchola
Okres, którego dotyczy raport	1 stycznia – 31 grudnia 2019 r.
Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 30 czerwca 2018 r. (tj. według ostatnich dostępnych danych GUS)	48 374 osób
Krótki opis sytuacji demograficznej	Ludność w podziale na płeć: 24 175 mężczyzn, 24 199 kobiet (2018). Ludność w podziale na wiek: 9 773 osób (20,20 %) w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), 29 530 osób (61,05 %) w wieku produkcyjnym, 9 071 osób (18,75 %) w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej). Migracja: saldo migracji ogółem -177 osób, w tym saldo migracji w wieku produkcyjnym -155 osób. Stosunek osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym; 63,8 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym; Wskaźnik starości (odsetek osób w wieku 65 lat i więcej) 15%. Przyrost naturalny: na 1000 mieszkańców 1,53. Urodzenia i zgony: urodzenia żywe 552, zgony 478. Najczęstsze przyczyny zgonów: choroby układu krążenia 46,7%, nowotwory 25,9%, choroby układu oddechowego 4,4%
Powierzchnia	1075 km ²
Czy w porównaniu do roku poprzedzającego rok sprawozdawczy doszło do zmiany granic powiatu. Jeżeli tak wskazać zakres zmian.	Nie

Podział administracyjny	W skład Powiatu Tucholskiego wchodzi 6 gmin: - gmina miejsko - wiejska Tuchola - gmina wiejska Cekcyn - gmina wiejska Gostycyn - gmina wiejska Kęsowo - gmina wiejska Lubiewo - gmina wiejska Śliwice Na terenie powiatu jest 176 miejscowości podstawowych, w tym jedno miasto, 92 wsie oraz 83 miejscowości podstawowych pozostałych.
-------------------------	--

III. Finanse i budżet Powiatu.

1. Finanse Powiatu

Podstawę gospodarki finansowej Powiatu stanowi uchwała budżetowa podejmowana przez Radę Powiatu. Budżet Powiatu to opracowany, uchwalony i wykonywany, w sposób określony w przepisach prawnych, plan finansowy Powiatu, obejmujący jego wydatki nie przekraczające dochodów wraz z wpływami zwrotnymi na czas roku kalendarzowego na podstawie którego prowadzona jest w powiecie, w sposób jawny i samodzielny, gospodarka finansowa. Projekt budżetu Powiatu przygotowuje Zarząd Powiatu i przedkłada Radzie najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Uchwała budżetowa powinna być uchwalona przez Radę Powiatu przed rozpoczęciem roku budżetowego, nie później jednak niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego.

Dochody budżetu ujmuje się według źródeł i działów klasyfikacji w podziale na dochody bieżące i majątkowe. Do dochodów majątkowych zalicza się dotacje i środki otrzymane na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Przez dochody bieżące budżetu rozumie się dochody budżetowe, niebędące dochodami majątkowymi.

Zgodnie z zapisami ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego do dochodów Powiatu zalicza się:

- udział, w wysokości 10,25 % wpływów, ze stanowiącego dochód budżetu państwa podatku dochodowego od osób fizycznych, zamieszkałych na terenie Powiatu, uwzględniając tzw. współczynnik korygujący, który preferuje powiaty z niską średnią dochodów jej mieszkańców oraz 1,4% wpływów podatku dochodowego od osób prawnych
- subwencję ogólną,
- dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych,
- dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań służb, inspekcji i straży, o których mowa w ustawie o samorządzie powiatowym,
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez Powiat na podstawie odrębnych ustaw,
- dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie zadań własnych Powiatu,
- odsetki od środków finansowych Powiatu gromadzonych na rachunkach bankowych,
- dochody z majątku Powiatu.

Dochodami powiatu mogą być również:

- dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych Powiatu,
- dotacje celowe z budżetu państwa na usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- dotacje z funduszy celowych,
- dotacje celowe na zadania realizowane przez Powiat na podstawie porozumień z organami administracji rządowej lub z innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- spadki, zapisy i darowizny,
- odsetki od pożyczek udzielanych przez Powiat,
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody Powiatu,
- odsetki i dywidendy od kapitału wniesionego do spółek,
- dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych odrębnymi przepisami,
- inne dochody należne Powiatowi na podstawie odrębnych przepisów.

Wydatki budżetu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. Do wydatków majątkowych zalicza się wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego. Przez wydatki bieżące rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi.

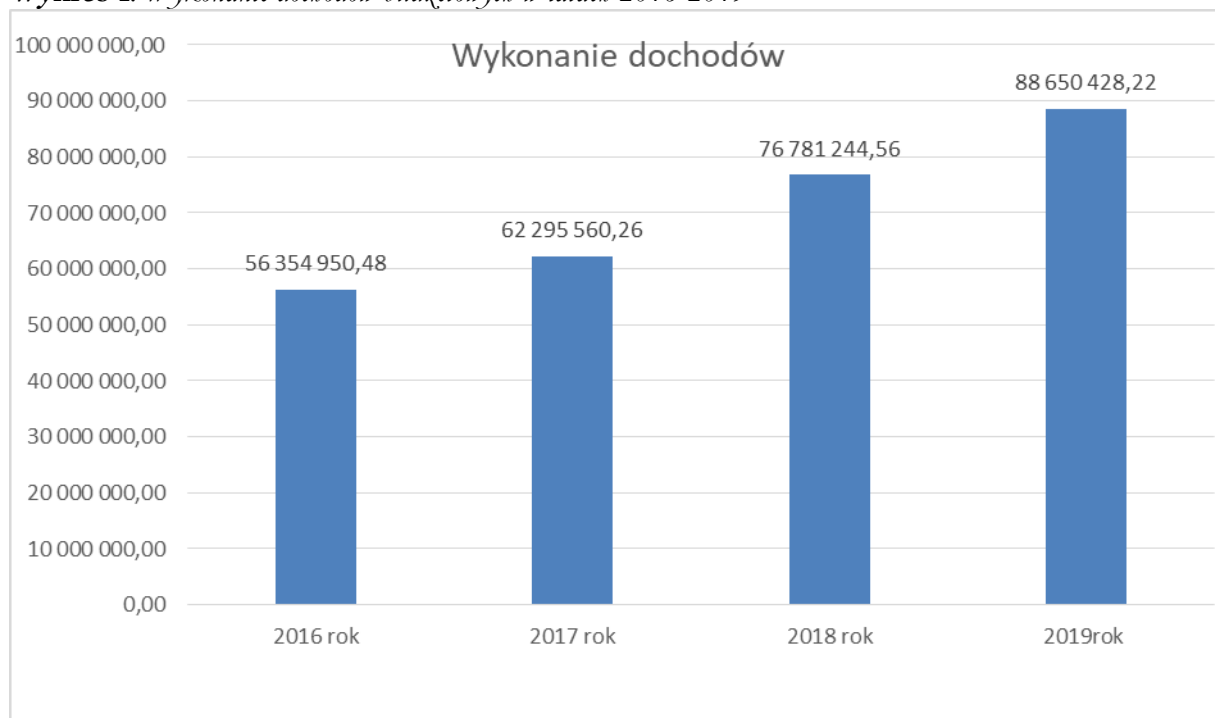
Zgodnie z unormowaniami zawartymi w art. 216 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wydatki są przeznaczone na realizację zadań określonych w ustawach, a w szczególności na: zadania własne, zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami, zadania przejęte do realizacji w drodze umowy lub porozumienia, zadania realizowane wspólnie przez jednostki samorządowe, a także na pomoc rzeczową lub finansową.

O wyborze i realizacji określonych zadań w danym roku budżetowym przesądza nie ich ważność, ale poziom planowanych, a następnie faktycznie zrealizowanych dochodów. Biorąc pod uwagę fakt, że potrzeby społeczne są zawsze ogromne, realizacji zadań własnych musi więc towarzyszyć ustalenie ich ważności oraz określenie zakresu ich możliwego i niezbędnego wykonania. Dlatego też przepisy prawne wyróżniają dwie kategorie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego: obligatoryjne i fakultatywne. Zadania obligatoryjne jednostka musi zrealizować, natomiast fakultatywne może wykonywać, jeśli uzna to za celowe (ze względu na rzeczywiste potrzeby czy posiadane środki).

2. Budżet Powiatu

Budżet Powiatu Tucholskiego to systematyczny wzrost dochodów i wydatków. Dochody Powiatu w 2019 roku wykonano na kwotę 88.650.428,22 zł. Wykonanie jest wyższe o 32.295.477,74 zł od poziomu z roku 2016, tj. o 57,31%, w którym realizacja dochodów ukształtowała się na poziomie 56.354.950,48 zł. Wykonanie dochodów budżetowych w latach 2016-2019 przedstawia wykres 1.

Wykres 1: Wykonanie dochodów budżetowych w latach 2016-2019

Znaczący wzrost dochodów w 2019 roku spowodowany jest przede wszystkim otrzymaniem środków finansowych na realizację inwestycji drogowych, odbudowę dróg, remonty na drogach powiatowych, realizacją inwestycji związaną z budową Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi oraz realizacją projektów z dofinansowaniem środkami z budżetu UE oraz środkami z budżetu krajowego.

W sierpniu 2017 roku przeszła nad Powiatem Tucholskim nawałnica, która spowodowała swym zasięgiem ogromne zniszczenia. Nawałnica pociągnęła za sobą poważne straty gospodarcze. Wzrost wykonanych dochodów w latach 2017, 2018 i 2019 wiąże się przede wszystkim z otrzymaniem środków finansowych pochodzących z dotacji z budżetu państwa w zakresie usuwania skutków klęski żywiołowej w infrastrukturze komunalnej z przeznaczeniem na usuwanie skutków nawałnicy, współpracą Powiatu z Gminami z terenu Powiatu oraz otrzymaniem pomocy finansowej od innych jednostek samorządu terytorialnego o zasięgu krajowym na usuwanie poniesionych strat. W 2019 roku otrzymano dochody z budżetu państwa w ramach podziału środków z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej z przeznaczeniem na odbudowę dróg powiatowych zniszczonych w skutek nawałnicy w kwocie 12.893.096,66 zł, wykonanie w 2019 roku w kwocie 10.297.157,90 zł. Środki otrzymano na realizację poniższych zadań :

- Odbudowa drogi powiatowej nr 1038C relacji Gostycyn - Bysław od km 2+540 do km 5+130 – kwota dotacji 1.682.990,73 zł.
- Odbudowa drogi powiatowej nr 1043C Bagienica - Wielka Klonia od km 8+670 do km 11+570 – kwota dotacji 1.106.220,51 zł.
- Odbudowa drogi powiatowej nr 1112C relacji Wielka Klonia - Gostycyn od km 2+515 do km 6+328 – kwota dotacji 1.653.951,65 zł.
- Odbudowa drogi powiatowej nr 1003C relacji Nadolna Karczma - Piastoszyn od km 0+000 do km 3+310 - kwota dotacji 1.508.200,92 zł.
- Odbudowa drogi powiatowej nr 1022C relacji Tuchółka - Bładowo od km 0+000 do km 1+500 - kwota dotacji 656.731,07 zł.

- Odbudowa drogi powiatowej nr 1015C relacji Tuchola - Tleń od km 1+220 do km 3+815 z wyłączeniem odcinka od km 2+535 do km 2+665 kwota dotacji 1.119.240,35 zł.
- Odbudowa drogi powiatowej nr 1010C Wielka Komorza - Drożdżenica na odcinku od km 0+005 do km 3+575 i od km 7+038 do km 9+170 i od km 18+144 do km 19+500 - kwota dotacji 2.569.822,67 zł.

Ponadto wykonano dochody w kwocie 5.036.162,07 zł, które były związane z realizacją zadań inwestycyjnych, w tym:

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1005C Śliwice – Śliwiczki na odcinku od km 0+000 do km 2+108,97, w tym otrzymano dotację z budżetu państwa w kwocie 1.469.206 zł, dotację z Gminy Śliwice w kwocie 734.603,35 zł oraz pomoc finansową od prywatnego przedsiębiorcy w kwocie 184.894,72 zł.
- „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C na odcinku od km 12+600 do km 13+400, Etap II”, w tym otrzymano dotację z budżetu państwa w kwocie 1.764.972 zł oraz dotację z Gminy Lubiewo w kwocie 882.486 zł.

Otrzymano w 2019 roku środki finansowe z budżetu UE w kwocie 2.570.410,23 zł na realizację zadania inwestycyjnego pn: „Utworzenie Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi”. Projekt zakłada utworzenie Powiatowego Centrum Wsparcia poprzez modernizację i rozbudowę budynku Domu Dziecka w Tucholi. Celem projektu jest poprawa dostępności do usług społecznych przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z terenu powiatu tucholskiego. Wskazany cel będzie realizowany poprzez koncentrację świadczenia usług z zakresu pomocy i integracji społecznej w jednym, dostosowanym do tego celu budynku. W Powiatowym Centrum Wsparcia swoją siedzibę znajdą Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, Powiatowy Zespół d.s. Orzekania o Niepełnosprawności, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tucholi oraz nowotworzony środowiskowy dom samopomocy, mieszkania wspierane, sale rehabilitacyjne. Ponadto budynek będzie wykorzystywany na potrzeby stowarzyszeń wspierających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, poradnictwa specjalistycznego oraz organizacji konferencji z obszaru pomocy i integracji społecznej.

W 2019 roku Powiat Tucholski przystąpił do realizacji projektu pn: „Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy w powiecie sępoleńskim, świeckim i tucholskim”, na który samorząd otrzymał w 2019 roku dofinansowanie w kwocie 4.000.000 zł, w tym środki z budżetu UE w kwocie 3.777.809,20 zł oraz środki z budżetu krajowego w kwocie 222.190,80 zł. Projekt realizowany w partnerstwie z Powiatem Świeckim i Sępoleńskim. Celem projektu jest uzyskanie kwalifikacji zawodowych przez 437 osób dorosłych oraz zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji przez 245 osób dorosłych w okresie do 31 grudnia 2020 roku. Projekt realizowany na obszarze podregionu świeckiego (tj. powiatów tucholskiego, świeckiego, sępoleńskiego), który jest kierowany do osób z grupy docelowej, tj. osób w wieku 18-65 lat: o niskich kwalifikacjach i/lub z niepełnosprawnościami i/lub powyżej 50 roku życia, z wyłączeniem osób prowadzących działalność gospodarczą, które z własnej inicjatywy chcą nabywać, podnosić lub uzupełniać posiadane kompetencje, kwalifikacje i umiejętności.

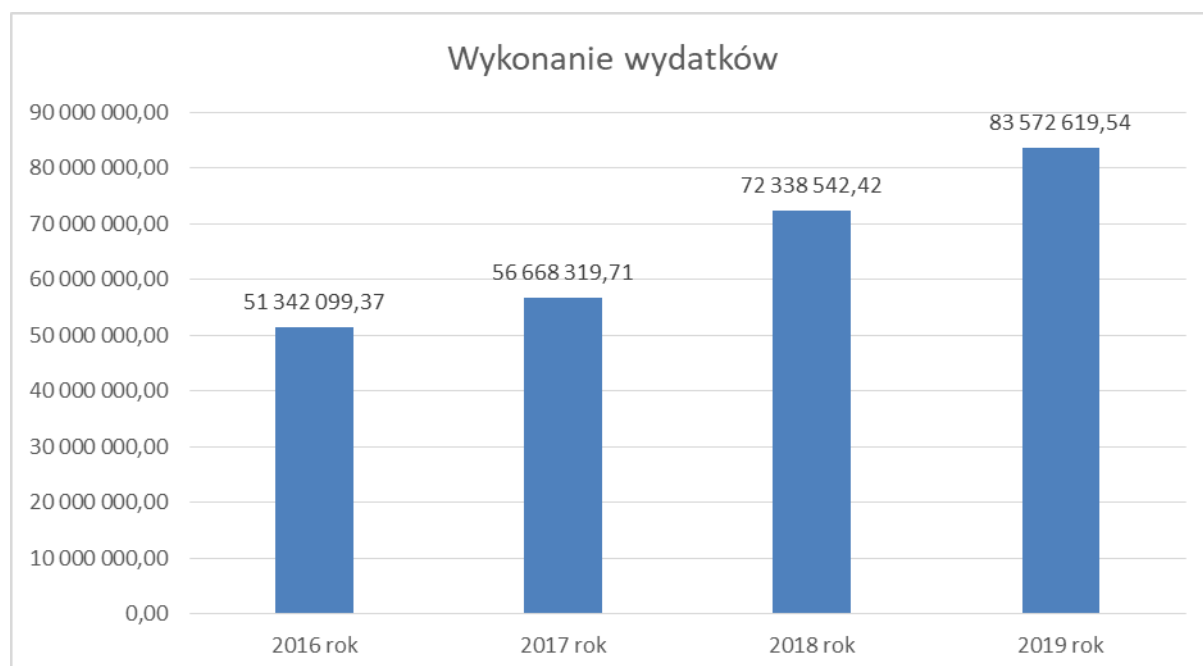
Dochody Powiatu Tucholskiego wg źródeł pochodzenia w latach 2016-2019 ilustruje poniższa tabela 1.

Tabela 1: Dochody wg źródeł pochodzenia w latach 2016-2019

Tytuł dochodu	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Dochody własne	13 917 817,43	14 211 224,33	18 064 070,03	22 222 967,77
Dotacje celowe i porozumienia	13 315 679,30	17 815 141,06	26 511 573,12	12 388 179,67
Subwencja ogólna	28 993 260,00	29 874 136,00	30 957 817,00	35 372 280,00
Środki z Unii Europejskiej	128 193,75	395 058,87	1 247 784,41	18 667 000,78
Łącznie	56 354 950,48	62 295 560,26	76 781 244,56	88 650 428,22

Coroczne wydatki Powiatu przeznaczone są m.in. na: utrzymanie i remonty dróg, wspieranie działań z zakresu kultury, sportu, zdrowia, pomocy społecznej, nadzoru budowlanego, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego oraz przede wszystkim na oświatę. Oprócz wydatków bieżących wymienić należy również środki przeznaczone na inwestycje. Wydatki Powiatu Tucholskiego w roku 2019 wykonano w kwocie 83.572.619,54 zł. Wykonanie wydatków budżetowych w okresie 2016-2019 przedstawia wykres 2.

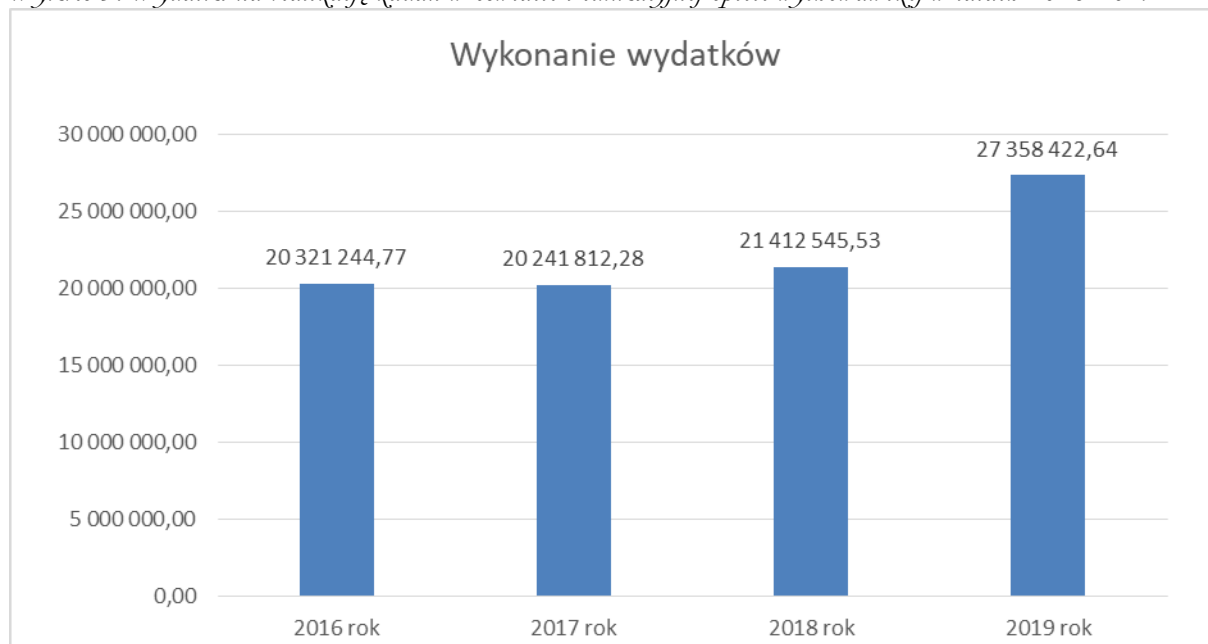
Wykres 2: Wykonanie wydatków budżetowych w latach 2016-2019

Każdego roku największa pula pieniędzy z budżetu Powiatu przeznaczana jest na edukację. W 2016 roku było to 20.321.244,77 zł (39,58% ogółu wydatków), w 2017 roku –

20.241.812,28 zł (35,72%), w 2018 roku - 21.412.545,53 zł (29,60%), a w 2019 roku to kwota 27.358.422,64 zł (32,74%). Wykres 3. przedstawia wydatki na realizację zadań w oświacie i edukacyjnej opiece wychowawczej w latach 2016-2019.

Wykres 3: Wydatki na realizację zadań w oświacie i edukacyjnej opiece wychowawczej w latach 2016-2019

Nie bez znaczenia dla kondycji powiatowych finansów jest to, że począwszy od roku 2013 do roku 2024 Powiat Tucholski realizuje *program naprawczy*. Nadrzędną misją programu jest przywrócenie odpowiednich relacji zadłużeniowych wynikających z zapisów ustawy o finansach publicznych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy w związku z pogarszającą się sytuacją finansową Powiatu Tucholskiego, której konsekwencją było naruszenie ustawowego limitu zadłużenia wydała „Raport o stanie gospodarki finansowej Powiatu Tucholskiego na dzień 30 czerwca 2012 r.” W związku z powyższym zaistniała realna groźba utraty płynności finansowej Powiatu i jedynie wdrożenie programu naprawczego określającego konkretne działania, sposób i harmonogram ich realizacji oraz efekty finansowe mogły poprawić bardzo trudną sytuację finansową jednostki. Dnia 1 lutego 2013 roku przyjęto uchwałę nr XXV/244/2013 Rady Powiatu Tucholskiego w sprawie przyjęcia programu naprawczego dla Powiatu Tucholskiego na lata 2013-2024 i przystąpiono do jego realizacji. Celem programu naprawczego jest kompleksowe uporządkowanie gospodarki finansowej Powiatu. Działania te podjęto w celu zapewnienia możliwości obsługi zaciągniętych przez Powiat zobowiązań. W dniu 10 maja 2013 roku na podstawie art. 224 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) została udzielona Powiatowi Tucholskiemu pożyczka z budżetu państwa w kwocie 16.268.606,86 zł, której termin spłaty upływa w 2024 roku. Przystępując do realizacji programu naprawczego założono osiągnięcie efektów finansowych, realizując poszczególne działania naprawcze, w tym:

- zwiększenie dochodów ze sprzedaży składników majątkowych,
- zmniejszenie wydatków remontowych finansowanych ze środków własnych,
- zmniejszenie wydatków majątkowych finansowanych ze środków własnych,
- zmniejszenie wydatków osobowych,
- zmniejszenie wydatków rzeczowych.

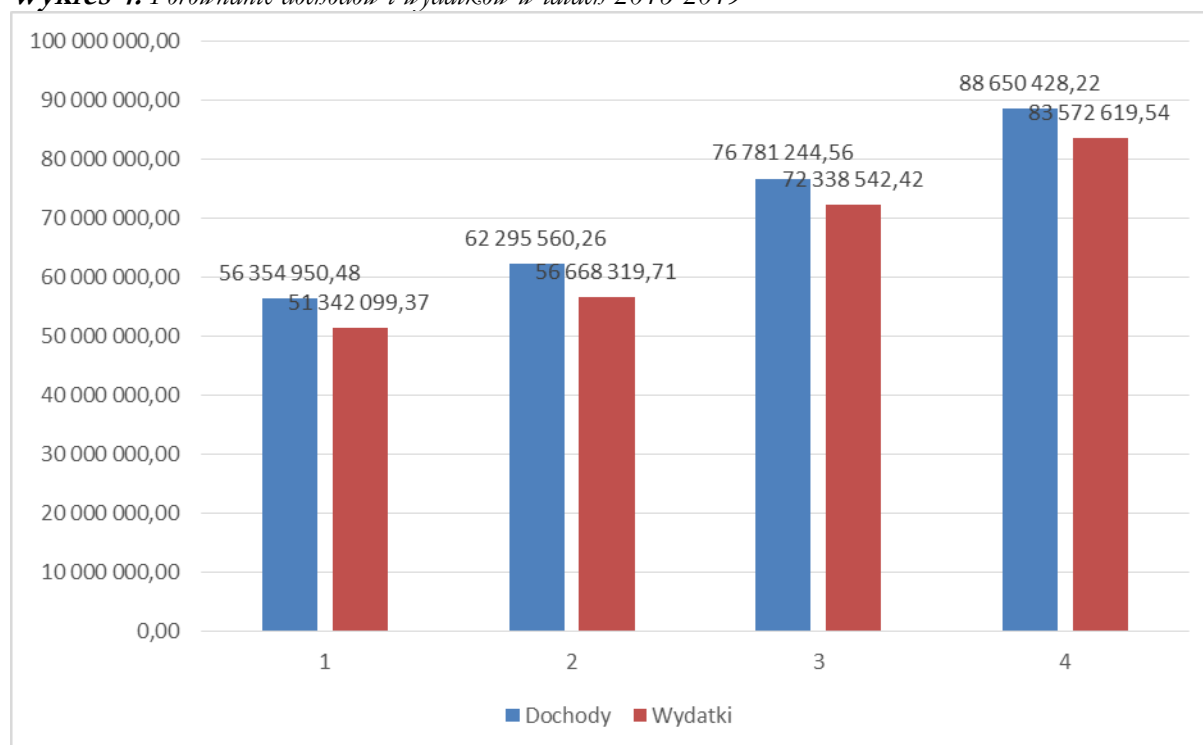
Udzielona przez Ministra Finansów pożyczka z budżetu państwa miała wpływ na zapewnienie prawidłowej realizacji zadań wykonywanych przez Samorząd Powiatowy. Realizacja zadań objętych programem naprawczym wpłynęła na poprawę płynności finansowej jednostki. Dzięki podjętym działaniom naprawczym udało się zmniejszyć zadłużenie Powiatu w latach 2016-2019 o kwotę 15.070.738,88 zł. Poprawę sytuacji finansowej Powiatu najlepiej obrazuje wskaźnik długu do wykonanego dochodu, który na dzień 1 stycznia 2017 roku wynosił 63,43%, natomiast na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 19,58%. Można mieć uzasadnioną nadzieję, że kolejne lata przyniosą kontynuację tego trendu w oparciu o założenia programu naprawczego. Kształtowanie się podstawowych kategorii budżetu Powiatu Tucholskiego w latach 2016-2019 ilustruje tabela 2.

Tabela 2: Podstawowe kategorie budżetu Powiatu Tucholskiego w latach 2016-2019

Kategoria budżetu	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Dochody	56 354 950,48	62 295 560,26	76 781 244,56	88 650 428,22
Wydatki	51 342 099,37	56 668 319,71	72 338 542,42	83 572 619,54
Przychody (nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych)	5 612 638,30	6 720 304,69	8 442 360,52	8 979 877,94
Rozchody (spłata kredytów, pożyczki oraz wykup obligacji)	3 905 184,72	3 905 184,72	3 905 184,72	3 355 184,72

Porównanie dochodów i wydatków w latach 2016-2019 przedstawia wykres 4.

Wykres 4: Porównanie dochodów i wydatków w latach 2016-2019

Na przestrzeni lat 2016 – 2019 zauważalna jest tendencja wzrostowa podstawowych kategorii w budżecie Powiatu, tj. dochodów i wydatków, za wyjątkiem roku 2016. Dotyczy to zarówno składowych bieżących, jak też i majątkowych. W przypadku dochodów bieżących zwiększeniu uległy prawie wszystkie tytuły, przede wszystkim: udziały Powiatu w podatkach dochodowych, środki z opłat administracyjnych, z dotacji, a także z subwencji ogólnej. W przypadku dochodów majątkowych wzrosty związane są ze znacznie większym zaangażowaniem środków zewnętrznych pochodzących z budżetu państwa oraz z budżetu Unii Europejskiej oraz środków uzyskiwanych na podstawie porozumień z Gminami celem realizacji inwestycji drogowych.

Udział poszczególnych grup wydatków w wydatkach ogółem w latach 2016-2019 ilustruje tabela 3.

Tabela 3: Wydatki Powiatu Tucholskiego wg źródeł pochodzenie w latach 2016-2019

Tytuł wydatku	Rok							
	2016		2017		2018		2019	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Ogółem, w tym	51 342 099	100	56 668 319	100	72 338 542	100	83 572 619	100
Rolnictwo i łowiectwo oraz leśnictwo	331 257	0,65	329 182	0,58	2 058 118	2,85	1 374 936	1,65
Transport i łączność	8 676 569	16,90	13 079 914	23,08	23 711 965	32,78	25 024 640	29,94
Turystyka	9 999	0,02	10 000	0,02	9 899	0,01	10 000	0,01
Gospodarka mieszkaniowa	366 586	0,71	323 723	0,57	324 599	0,45	226 724	0,27
Działalność usługowa	862 837	1,68	868 293	1,53	926 598	1,28	1 414 495	1,69
Administracja publiczna	4 471 018	8,71	5 428 007	9,58	6 027 297	8,33	6 824 439	8,17
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa oraz obrona narodowa	3 580 107	6,97	4 227 615	7,46	3 907 342	5,40	4 280 342	5,12
Wymiar sprawiedliwości	122 542	0,24	124 047	0,22	124 395	0,17	132 000	0,16
Obsługa długu , różne rozliczenia	1 704 846	3,32	856 055	1,51	725 914	1,00	599 690	0,72

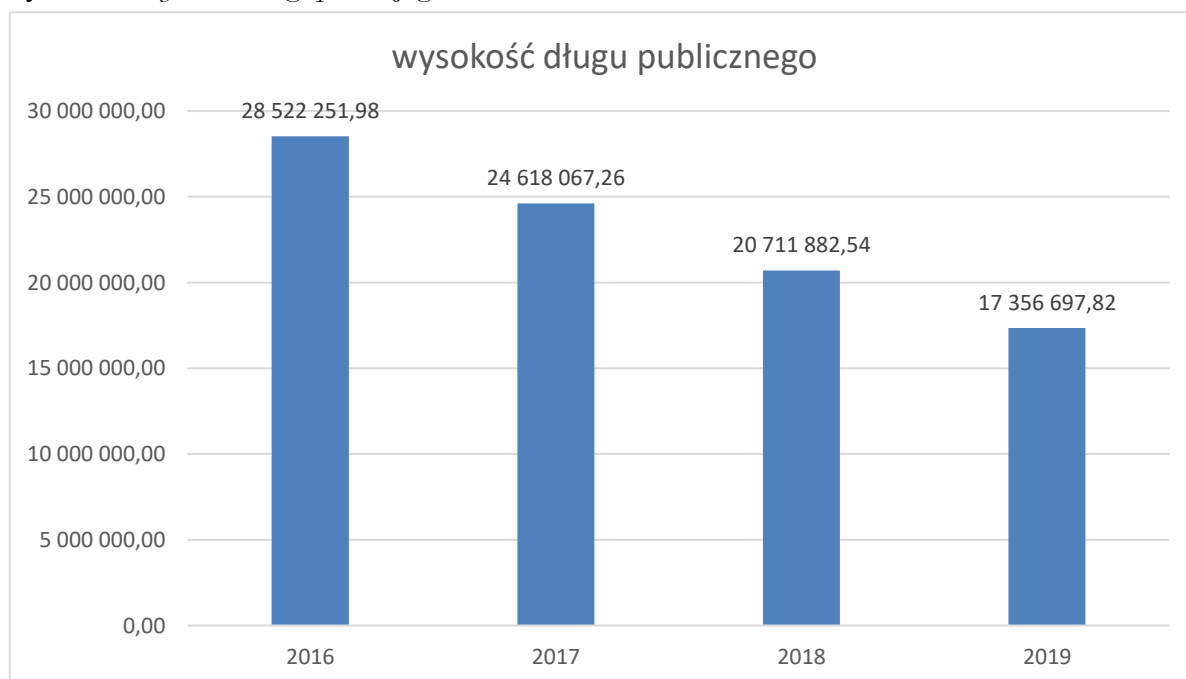
Oświata i wychowanie, edukacyjna opieka wychowawcza oraz szkolnictwo wyższe	20 326 245	39,59	19 467 353	34,35	20 593 852	28,47	26 491 108	31,70
Pomoc społeczna i rodzina	6 480 795	12,62	7 637 988	13,48	9 235 526	12,77	12 783 341	15,30
Ochrona zdrowia	1 763 955	3,44	1 571 937	2,77	1 361 158	1,88	1 154 851	1,38
Zadania w zakresie polityki społecznej	2 390 045	4,66	2 453 174	4,33	2 945 220	4,07	2 930 866	3,51
Pozostałe wydatki	255 297	0,50	291 031	0,51	386 660	0,53	325 188	0,39

Największy procentowy udział w zrealizowanych wydatkach ogółem przypada na wydatki w oświacie i edukacyjnej opiece wychowawczej (około 32%) oraz pomocy społecznej i rodzinie (około 15%). Inne bardziej znaczące procentowo obszary to administracja publiczna (około 8%), a także infrastruktura (w roku 2019 około 30%). Pozostałe, może już nie tak znaczące procentowo, ale ważne społecznie tytuły obejmują politykę społeczną, ochronę zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, działania w kulturze i sporcie, czy wreszcie działalność usługową.

Rozpatrując same tylko wydatki bieżące (bez inwestycji), według tytułów ich ponoszenia, dominują wynagrodzenia wraz z pochodnymi. Drugą pozycję stanowią wydatki związane z zapewnieniem bieżącego utrzymania jednostek oraz remontami i odtworzeniem powiatowego majątku. Dotacje przekazywane do innych jednostek oraz podmiotów spoza sfery finansów publicznych obejmują szerokie spektrum działalności – od bezpieczeństwa i porządku publicznego, poprzez oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą, finansowanie zadań w polityce i pomocy społecznej, aż po upowszechnianie kultury i sportu. Świadczenia na rzecz osób fizycznych obejmują w głównej mierze dofinansowanie rodzin zastępczych, stypendia dla uczniów, wsparcie dla pracowników administracji czy też funkcjonariuszy, np. straży pożarnej oraz wypłatę świadczeń pieniężnych za uporządkowanie przez właściciela lasu zdewastowanego skutkami nawałnicy. Ważnym, często komplementarnym w stosunku do innych wydatków, elementem powiatowego budżetu są programy i projekty realizowane przy współudziale środków strukturalnych. Środki angażowane są przede wszystkim w oświatę i pomoc społeczną. W oświacie wspomagają procesy nauczania czy też zakup specjalistycznego sprzętu wspomagającego proces edukacyjny w placówkach. Jeśli chodzi o pomoc społeczną promują równy start na rynku pracy, aktywizują osoby niepełnosprawne czy też przyczyniają się do rozwoju usług społecznych. Można zauważyć na przestrzeni lat 2016-2019 tendencję spadkową wydatków bieżących związanych ze spłatą odsetek od zaciągniętych zobowiązań i innych rozliczeń (około 3,3%, następnie 1,5%, 1%, a w 2019 roku 0,7%)

Przychody budżetu obejmowały w omawianym okresie wypracowaną nadwyżkę budżetową pozostającą na rachunku budżetu z rozliczenia podstawowych kategorii z lat ubiegłych. Wypracowana nadwyżka budżetowa z lat poprzednich pozwala na bezpieczne realizowanie programu naprawczego i spłatę zobowiązań długoterminowych. Wysokość długu publicznego w latach 2016-2019 przedstawia wykres 5.

Wykres 5: Wysokość długu publicznego w latach 2016-2019

Rozchody obejmowały spłaty rat zaciągniętych kredytów, pożyczki z budżetu państwa oraz wykup obligacji. Zaznaczyć tu należy, iż dług Powiatu na przestrzeni lat 2016 – 2019 zmniejszył się o prawie 15,1 mln zł. Rezultatem ustabilizowania sytuacji zadłużeniowej i płatniczej jest realizacja programu naprawczego, co wiąże się z brakiem zaciągania zobowiązań długoterminowych. Zgodnie z zapisami umowy pożyczki Powiatu Tucholskiego ze Skarbem Państwa, Powiat zobowiązał się do niezaciągania w okresie obowiązywania umowy, tj. w latach 2013-2024, bez uprzedniej pisemnej zgody Ministra Finansów, żadnych innych pożyczek lub kredytów, nieemitowania obligacji oraz udzielania poręczeń, w tym poręczeń wekslowych, gwarancji, ani nieprzystępowania do długu, bądź niezobowiązania się do zapłaty długu za osoby trzecie, ani też jakiegokolwiek obciążania majątku.

IV. Rozwój lokalny i fundusze europejskie.

1. Realizacja strategii/programów rozwojowych.

Nazwa dokumentu	Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego
Tryb i data przyjęcia (ze wskazaniem ewentualnych zmian dokumentów)	Strategia rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego została przyjęta uchwałą nr XVII/105/2016 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 17 marca 2016 r.
Podstawowe założenia	Zrównoważony rozwój bazujący na istniejących zasobach przyrodniczych i kulturowych.
Realizacja założeń przyjętych w dokumencie wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.	Główną osią wdrażania Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego jest realizacja Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Tucholskiego współfinansowanej ze środków EFRR i EFS, dla której Instytucją Zarządzającą jest Urząd Marszałkowski w Toruniu. Strategia ORSG PT w praktyce dokumentem wykonawczym dla Strategii rozwoju obszaru Powiatu Tucholskiego, która była dokumentem bazowym do jej utworzenia.
Najważniejsze działania podejmowane w roku 2019 r.	Bieżące aktualizacje wykonawczego dokumentu strategicznego (Strategii ORSG PT), składanie wniosków dotacyjnych i podpisywanie umów dotacyjnych przez samorządy gminne oraz jednostki Powiatu Tucholskiego. Rozpoczęcie prac nad ewaluacją dotychczasowej realizacji strategii.

Projekty Powiatu Tucholskiego ujęte na listach podstawowych Strategii ORSG Powiatu Tucholskiego, stan na dzień 31.12.2018 r.

Lista podstawowa propozycji projektów Powiatu Tucholskiego finansowanych w ramach EFRR

L.p.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Wskaźniki projektu
15.	Modernizacja i dostosowanie zabytkowego budynku Muzeum Borów Tucholskich do pełnienia funkcji nowoczesnego centrum kultury Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie	Powiat Tucholski	Niewystarczający rozwój infrastruktury związanej z obsługą ruchu turystycznego Niezadowalający stan obiektów dziedzictwa kulturowego	I kwartał 2017-IV kwartał 2021	Powiat Tucholski	400 000,00	340 000,00 EFRR 60 000,00 środki własne	6c	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – 1 szt. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem 1 – szt. Zwiedzający muzea i oddziały w gestii powiatu na 1000 mieszkańców – 62 osoby/1000 mieszkańców Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne – 2000 odwiedzin/rok.

Lista podstawowa propozycji projektów finansowanych w ramach EFS

L.p.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Wskaźniki projektu
13.	Ku dorosłości	Powiat Tucholski /PCPR	Duży udział osób korzystających z pomocy społecznej Bardzo wysoki wskaźnik osób bezrobotnych, zwłaszcza wśród osób młodych	01.2020-12.2021	Powiat Tucholski	134 476,92	111 976,32 EFS 22 500,00 środki własne	9i	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 7 osób Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 7 osób Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 2 osoby Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 2 osoby Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 8 osób Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 1 osoba
14.	Nauka – zawód – praca - 1	Powiat Tucholski	Niedostosowanie kształcenia zawodowego i szkolenia do potrzeb rynku pracy	I kwartał 2018-IV kwartał 2019	Powiat Tucholski	426 548,75	362 566,43 EFS 21 327,44 środki	10iv	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki – 600 osób Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy

L.p.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Wskaźniki projektu
			Niezadawalający poziom kształcenia				krajowe 42 654,88 środki własne		uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu – 6 osób Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS – 2 szt. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy – 200 osób Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie – 6 osób Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego – 2 szt.
15.	Nauka – zawód – praca - 2	Powiat Tucholski	Niedostosowanie kształcenia zawodowego i szkolenia do potrzeb rynku pracy Niezadawalający poziom kształcenia	2020 - 2023	Powiat Tucholski	1 280 711,25	1 088 604,56 EFS 128 071,13 środki krajowe 64 035,56 środki	10iv	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub pracujących po 6 miesiącach po ukończeniu nauki – 600 osób Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu – 6 osób Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS

L.p.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Wskaźniki projektu
							własne		– 2 szt. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy – 200 osób Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie – 6 osób Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego – 2 szt.
16.	Region nauk ścisłych II – edukacja przyszłości	Województwo Kujawsko-Pomorskie/ Departament Edukacji Partner – Starostwo Powiatowe w Tucholi	Niezadowalający poziom kształcenia Uboga oferta prorozwojowych zajęć edukacyjnych	1.09.2016-09.2018	Powiat Tucholski	490 000,00	416 500,00 EFS 49 000,00 środki inne 24 500,00 środki własne	10i	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu – 276 osób Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie – 276 osób Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu – 18 osób Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie – 18 osób Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych – 2 szt. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć

L.p.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Wskaźniki projektu
									edukacyjnych – 2 szt. Liczba szkół, w których pracownice przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych – 2 szt. Liczba szkół, których pracownice przedmiotowe zostały doposażone w programie – 2 szt.

Inne projekty Powiatu Tucholskiego na dzień 31.12.2019 r.

L.p.	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania
1.	Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej prowadzącej kształcenie zawodowe w ramach szkolnictwa specjalnego wraz z działaniami w zakresie e-edukacji	Powiat Tucholski	Rozbudowa bazy edukacyjnej Powiatu Tucholskiego	06.2020-12.2020	Powiat Tucholski	1 005 101, 07	854.335,12 EFRR 150 765, 15 Środki Własne
3	Budowa placówki opiekuńczo – wychowawczej dla 14 dzieci w Gostycynie i budowa placówki opiekuńczo – wychowawczej dla 14 dzieci w Żalnie	Powiat Tucholski	Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla mieszkańców Powiatu Tucholskiego poprzez budowę infrastruktury instytucjonalnej pieczy zastępczej	04.05.2018-31.07.2019	Powiat Tucholski	1.847.239,62	1.380.091,89 EFRR 467.147,73

2. Realizacja pozostałych działań w obszarze rozwoju lokalnego.

Lp.	Uchwała (numer/data podjęcia/przedmiot)	Informacja o wykonaniu
1.	Uchwała nr XLII/287/2018 z dnia 22.03.2018 r. w sprawie organizacji na obszarze Powiatu Tucholskiego obchodów setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę	Zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu Tucholskiego, Zarząd Powiatu powołał Komitet Organizacyjny Obchodów 100 - lecia odzyskania Niepodległości przez Polskę (uchwała nr 176/411/2018 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 8 maja 2018 r.). W skład Komitetu weszły osoby szczególnie zasłużone dla rozwoju Powiatu oraz szczególnie zaangażowane w działalność społeczno – patriotyczną. Byli to: Michał Mróz - Przewodniczący Komitetu, Małgorzata Oller - Przewodnicząca Rady Powiatu Tucholskiego, Jerzy Kowalik - Członek Zarządu Powiatu Tucholskiego, Tadeusz Kowalski – Burmistrz Tucholi, Jacek Brygman - Wójt Gminy Cekcyn, Ireneusz Kucharski - Wójt Gminy Gostycyn, Radosław Januszewski - Wójt Gminy Kęsowo, Michał Skalecki - Wójt Gminy Lubiewo, Daniel Kozuch - Wójt Gminy Śliwice, Ks. Dziekan Grzegorz Kielas, Maria Ollick - Prezes Borowiackiego Towarzystwa Kultury w Tucholi, Dariusz Siciński - Przewodniczący Zarządu Oddziału NSZZ Solidarność w Tucholi, Danuta Słoma - Komendant Hufca ZHP Tuchola, Jerzy Szwankowski – historyk, Andrzej Wegner – Starszy Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Tucholi, Adam Węsierski – historyk. Pierwsze spotkanie Komitetu odbyło się w dniu 16 czerwca 2018r. Ustalono, że rolą Komitetu jest koordynowanie na terenie powiatu tucholskiego obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę w kontekście symbolicznej daty 11 listopada 2018 r., a głównym punktem obchodów będzie uroczystość zorganizowana w tym dniu w Tucholi. Dnia 11 listopada Powiat Tucholski wspólnie z Gminą Tuchola zorganizował uroczyste obchody odzyskania niepodległości. Poczty sztandarowe, władze Powiatu i Gminy, delegacje oraz mieszkańcy z biało-czerwonymi flagami udali się pod pomnik Mauzoleum Pomordowanych w Rudzkim Moście na zbiegu ulic Świeckiej i Chopina, gdzie po przemówieniu Starosty Tucholskiego Michała Mroza delegacje złożyły wiązanki kwiatów. W Ośrodku Sportu i Rekreacji odbył się Jarmark Bożonarodzeniowy, na którym twórcy ludowi prezentowali swoje wyroby, śpiewano pieśni patriotyczne oraz wspólnie świętowano. Gry, zabawy i występy artystyczne przygotowało PCPR w Tucholi. Piknik był także doskonałą okazją do rozstrzygnięcia konkursów o tematyce niepodległościowej. Wszystkie konkursy cieszyły się dużym zainteresowaniem. Nagrody i dyplomy laureatom wręczył Starosta Tucholski.

		Uchwała XLII/287/2018 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 22.03.2018 r. w sprawie organizacji na obszarze Powiatu Tucholskiego obchodów setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę została tym samym w pełni zrealizowana.
2.	Uchwała nr XLII/288/2018 z dnia 22.03.2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie do realizacji przez Powiat Tucholski wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy w powiecie sępoleńskim, świeckim i tucholskim”	Zarządzeniem nr 21/2018 Starosty Tucholskiego z dnia 13 kwietnia 2018 r. został powołany zespół do spraw realizacji w/w projektu. Koordynatorem wiodącym od dnia 14.12.2018 r. jest Pan Waldemar Kierzkowski. Dnia 19.04.2018 r. podpisano umowę nr UM_SE.433.1.326.2018 o dofinansowanie w/w projektu. Projekt jest realizowany od 01.05.2018 r. do 31.12.2020 r.
3.	Uchwała nr XLIII/289/2018 z dnia 26.04.2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie do realizacji przez Powiat Tucholski wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej prowadzącej kształcenie zawodowe w ramach szkolnictwa specjalnego wraz z działaniami w zakresie e-edukacji”	Dnia 23.05.2018 r. podpisano umowę nr WP-II-C.433.6.19.2018 o dofinansowanie w/w projektu. Dnia 10.01.2019 r. podpisano umowę z firmą Grzegorza Urbańskiego Usługi Remontowo – Budowlane URBUD na przebudowę pomieszczeń w istniejącym obiekcie dydaktycznym – TCEZ. Dnia 11.04.2019 r. dokonano odbioru robót. Zakupiono wyposażenie wskazane we wniosku o dofinansowanie. Dnia 09.12.2019 r. złożono wniosek o płatność końcową dofinansowania.
4.	Uchwała nr XLIII/290/2018 z dnia 26.04.2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie do realizacji przez Powiat Tucholski wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Utworzenie Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi”.	Projekt pn. „Utworzenie Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi” złożony w ramach Poddziałania 6.1.2. Inwestycje w infrastrukturę społeczną Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020, jest realizowany zgodnie z Uchwałą nr 5/131/18 Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 1 lutego 2018 r. Dnia 28.06.2018 r. podpisano umowę o dofinansowaniu w/w projektu. Całkowita wartość projektu 12.789.904,41 zł, dotacja EFRR 10.827.551,94 zł, wkład własny 1.962.352,47 zł (z czego wkład rzeczowy – nieruchomości: 360.000,00 zł). Dnia 2 października 2018r. zawarta została Umowa nr ZP.272.1.4.2018 z firmą Marbruk Spółka z o.o. przedmiotem, której jest realizacja zadania pn. „Utworzenie Powiatowego Centrum Wsparcia w Tucholi”. Planowany termin zakończenia inwestycji: 30 października 2020 r. W roku 2019 prace prowadzone były zgodnie

		z planem.
5.	Uchwała nr XLVIII/326/2018 z dnia 25.10.2018 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 25 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok.	Otwarty konkurs ofert na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2019 roku w zakresie wspierania i upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego został ogłoszony Uchwałą Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 18.02.2017r. Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania w 2019 r. wynosiła 20.000 zł. W stosunku do roku 2018 zwiększeniu uległa maksymalna kwota dotacji, zgodnie z rekomendacją Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego wynosi ona 5.000,00 zł. Rekomendacja RDPP PT obejmowała także preferowanie zadań o zasięgu co najmniej powiatowym i uzależnienie wysokości dotacji od zasięgu zadania. Stosowne zapisy zostały umieszczone w regulaminie konkursu. Zarząd Powiatu Tucholskiego przyznał dotacje na 6 złożonych ofert na łączną kwotę 20.000 zł (uchwała nr 23/36/2019 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 11.04.2019 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 1/2019 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2019 r. w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego). Podpisano 6 umów na realizację różnorodnych zadań w zakresie wspierania i upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (festyn poetycki, działania społeczno-edukacyjne upamiętniające 100-lecie Niepodległej, festyn integracyjno-kulturalny, biesiada kulturalno-teatralna, piknik historyczny, misteria teatralne). Wszystkie dotacje zostały w terminie rozliczone. Otwarty konkurs ofert nr 2/2019 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2019 roku w zakresie działań na rzecz ratownictwa i ochrony ludności został ogłoszony Uchwałą nr 17/27/2019 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 28.02.2019 r. Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania w 2019 r. wynosiła 20.000 zł. Zarząd Powiatu Tucholskiego przyznał dotację złożonej ofercie na kwotę 20.000 zł (uchwała nr 27/41/2019 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 8.05.2019 r. w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 2/2019 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2019 r. w zakresie działań na rzecz ratownictwa i ochrony ludności). Podpisano umowę z OSP w Lińsku na realizację szerokiego zakresu działań dotyczących ratownictwa i ochrony ludności. Dotacja została rozliczona w terminie. Uchwała nr XLVIII/326/2018 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 25.10.2018 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok znajduje się w trakcie realizacji. Jej pełna realizacja

		przewidziana jest do 31.12.2019 r.
6.	Uchwała nr XLVIII/329/2018 z dnia 25.10.2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie do realizacji przez Powiat Tucholski wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Modernizacja i dostosowanie zabytkowego budynku Muzeum Borów Tucholskich do pełnienia funkcji nowoczesnego centrum kultury Rezerwatu Biosfery”.	Na podstawie przedmiotowej uchwały dnia 31 stycznia 2019 r. podpisana została umowa o dofinansowanie projektu pn. „Modernizacja i dostosowanie zabytkowego budynku Muzeum Borów Tucholskich do pełnienia funkcji nowoczesnego centrum kultury Rezerwatu Biosfery” ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w wysokości 340 tys. zł. Umowę zawarto w trybie warunkowym, ze względu na brak w budżecie Powiatu Tucholskiego pełnego zabezpieczenia środków na wkład własny w realizację przedmiotowego zadania. Uchwała nr XLVIII/329/2018 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 25.10.2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie do realizacji przez Powiat Tucholski wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Modernizacja i dostosowanie zabytkowego budynku Muzeum Borów Tucholskich do pełnienia funkcji nowoczesnego centrum kultury Rezerwatu Biosfery” zostanie w pełni zrealizowana po zapewnieniu 100% finansowania przedsięwzięcia. Finansowanie to nie zostało w roku 2019 zapewnione.
7.	Uchwała nr XLVII/320/2018 z dnia 26.09.2018 r. w sprawie przystąpienia do partnerstwa z Gminą Cekcyn	W dniu 28.09.2018 r. została podpisana umowa partnerska zawarta pomiędzy Powiatem Tucholskim a Gminą Cekcyn. Umowa dotyczy partnerstwa w realizacji projektu pn. „Budowa ścieżki rowerowej Tuchola – Cekcyn na odcinku Cekcyn – Rudzki Most Etap I”. Dnia 29.08.2019 r. podpisano umowę o przyznaniu pomocy Nr 00695-6935-UM0211216/18 z Zarządem Województwa Kujawsko –Pomorskiego w związku z realizacją operacji: Budowa ścieżki rowerowej na trasie Tuchola – Cekcyn w miejscowości Cekcynek. (Dnia 12.02.2020 podpisano umowę z wykonawcą zadania. Dnia 04.03.2020r. podpisano umowę dotacji z Gminą Cekcyn).
8.	Uchwała nr IV/43/2019 z dnia 25.01.2019 r. w sprawie powierzenia Gminie Lubiewo i przyjęcie od Powiatu Tucholskiego zadania zarządzania drogą publiczną	W dniu 28.01.2019 r. zostało podpisane porozumienie pomiędzy Powiatem Tucholskim a Gmina Lubiewo przekazujące gminie zarządzanie drogą powiatową 1030 C na odcinku 45, na czas realizacji i okres trwałości zadania pn. „Rozbudowa drogi gminnej nr 010636C ul. Księdza Czarnowskiego w Lubiewie”
9.	Uchwała nr V/44/2019 z dnia 22.2.2019 r. w sprawie powierzenia Gminie Cekcyn i przyjęcia od Powiatu	W dniu 22 lutego 2019 r zostało podpisane porozumienie pomiędzy Powiatem Tucholskim a Gmina Cekcyn przekazujące gminie zarządzanie publiczną drogą powiatową Nr 1028C (28 m2) oraz drogą powiatowa 1027C (36,5 m2) na czas realizacji inwestycji drogowych pn. „Przebudowa drogi gminnej Nr 010304C w miejscowości Zdroje” i „Przebudowa drogi gminnej Nr 010320C

	Tucholskiego zadania zarządzania drogami publicznymi	w miejscowości Zielonka w gminie Cekcyn etap II”
10.	Uchwała Nr IX/69/2019 z dnia 14.06.2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Tucholskiego na lata 2019 - 2022	Odnosząc się do założeń przyjętego programu na terenie powiatu tucholskiego podjęte zostały działania związane z dziedzictwem kulturowym oraz zabytkami w następującym zakresie: 1) dnia 20 lipca br. ulicami Tucholi odbył się Historyczny Pochód Borowiaków 2) w dniach 12-14 lipca br. w Tucholi odbyła się wystawa pojazdów zabytkowych zorganizowana przez Tucholskie Stowarzyszenie Pojazdów Zabytkowych 3) w dniach 10-11 sierpnia br. w Śliwicach odbył się Festiwal Tradycji i Kultury Borowiackiej 4) dnia 19 lipca Targi staroci (60 Dni Borów Tucholskich) 5) Działalność Muzeum Borów Tucholskich Instytucja prowadzi szereg działań polegających na krzewieniu i umacnianiu świadomości społecznej dotyczącej szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego oraz zabytków. Na podstawie informacji przekazanych pismem KN-II.503.7.2018 z dnia 31.07.2019 r. z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na terenie powiatu w roku 2019 udzielono dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane: - zabezpieczenie i remont ogrodzenia murowanego przy kościele w Cekcynie etap III - I etap prac konserwatorsko restauratorskich przy konfesjonale (XVII w.) z kościoła w Bysławku - prace konserwatorskie ogrodzenia (II etap) w zespole kościoła parafialnego p.w. Świętej Trójcy w Raciążu - prace remontowo – konserwatorskie kaplicy grobowej Janta – Polczyńskich w Dąbrówce, gm. Tuchola etap. I Z realizacji programu zarząd powiatu będzie sporządzał, co 2 lata, sprawozdanie, które przedstawia się radzie powiatu.
11.	Uchwała nr IV/42/2019 z dnia 25.01.2019 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad używania i stosowania powiatowych insygniów samorządowych oraz protokołu flagowego Powiatu Tucholskiego	Realizacja uchwały ma charakter ciągły. Od dnia jej wejścia w życie stosowane są przyjęte uchwałą zasady oraz protokół.

12.	Uchwała Nr XIV/105/2019 z dnia 22.11.2019 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24.04.2003 r. i o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok.	Program współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi realizowany jest przez cały rok. Nie później niż do dnia 31 maja każdego roku Zarząd Powiatu jest obowiązany przedłożyć Radzie Powiatu oraz opublikować w biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni. Uchwała jest w trakcie realizacji.
-----	---	--

V. Drogi publiczne powiatowe.

Nazwa zadania	Drogi powiatowe
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Zarząd Dróg Powiatowych w Tucholi
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2019 r.	Łączna kwota wszystkich zadań w roku wyniosła 20.180.648,45 zł . Inwestycje zostały wykonane przy udziale Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w ramach usuwania klęsk (nawałnice), Powiatów. Wkład w inwestycję miały również Gminy Powiatowe oraz Powiat Tucholski z wkładem własnym
Inwestycje realizowane w obszarze, którego dotyczy zadanie (jeżeli dotyczy) w roku sprawozdawczym	Powiat Tucholski w 2019 roku zrealizował: I. W ramach Funduszu Dróg Samorządowych. 1. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C na odcinku od km 12+600 do km 13+400 etap II” - wartość zadania – 3.529.944,61 zł, - dofinansowanie FDS – 1.764.972,00 zł, - Gmina Lubiewo – 882.486,00 zł, - Powiat Tucholski – 882.486,61 zł. - długość nowego odcinka drogi – 800 mb 2. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1005C Śliwice – Śliwiczki na odcinku od km 0+000 do km 2+108,97” - wartość zadania – 3.182.491,67 zł - dofinansowanie FDS – 1.469.206,00 zł - Gmina Śliwice – 734.603,35 zł - Powiat Tucholski – 793.787,60 zł - dofinansowanie Firma „Wutkowski” – 184.894,72 zł - długość nowego odcinka drogi – 1994 mb 3. „Remont drogi powiatowej nr 1030C Cekcyn - Sokole Kuźnica na odcinku Lubiewo - Bruchniewo od km 13+400 do km 16+348” - wartość zadania – 1.330.358,06 zł, - dofinansowanie FDS – 665.179,00 zł, - Gmina Lubiewo – 332.589,53 zł, - Powiat Tucholski – 332.589,53 zł. - długość nowego odcinka – 2948 mb Łączna wartość zadań zrealizowanych z FDS w roku 2019- 8.042.794,34 zł Łączna długość – 5742 mb II. W ramach rezerwy na usuwanie zjawisk noszących znamiona klęsk żywiołowych. 1. „Przebudowa drogi powiatowej 1005C Mosna – Lipowa etap II od km 0+000 do km 1+312 i od km 1+487 do km 1+807” - wartość zadania – 1.141.871,05 zł - dofinansowanie – 913.496,00 zł - Gmina Śliwice – 70.000,00 zł - Powiat Tucholski – 158.375,05 zł - długość nowego odcinka drogi - 1632 mb

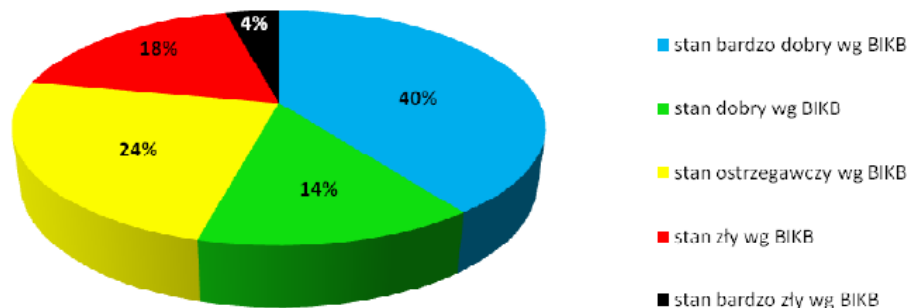
	2.,Przebudowa drogi powiatowej nr 1021C od km 1+380 do km 1+845” - wartość zadania – 698.825,16 zł, - dofinansowanie – 559.060,00 zł, - Gmina Kęsowo – 69.882,58 zł, - Powiat Tucholski – 69.882,58 zł - długość nowego odcinka drogi - 465 mb Łączna wartość zadań zrealizowanych ze środków rezerwy na usuwanie zjawisk noszących znamiona klęsk żywiołowych o wartości – 1.840.696,21 zł. Łączna długość – 2097 mb. III. W ramach Fundusz Solidarności Unii Europejskiej 1. „Odbudowa drogi powiatowej nr 1038C relacji Gostycyn-Bysław od km 2+540 do km 5+130” - wartość zadania – 1.682.990,73 zł - minimalny udział własny - 0,00 zł - dofinansowanie - 1.682.990,73 zł - długość nowego odcinka drogi - 2590mb 2. „Odbudowa drogi powiatowej nr 1043C Bagienica – Wielka Klonia od km 8+670 do km 11+570” - wartość zadania - 1.106.220,51 zł - minimalny udział własny - 0,00 zł - dofinansowanie - 1.106.220,51 zł - długość nowego odcinka drogi – 2900 mb 3. „Odbudowa drogi powiatowej nr 1112C relacji Wielka Klonia – Gostycyn od km 2+515 do km 6+328” - wartość zadania – 1.653.951,65 zł - minimalny udział własny -0,00 zł - dofinansowanie - 1.653.951,65 zł - długość nowego odcinka drogi - 3813 mb 4. „Odbudowa drogi powiatowej nr 1003C Nadolna Karczma – Piastoszyn od km 0+000 do km 3+310” - wartość zadania – 1.508.200,92 zł - minimalny udział własny -0,00 zł - dofinansowanie - 1.508.200,92 zł - długość nowego odcinka drogi - 3310 mb 5. „Odbudowa drogi powiatowej nr 1010C Wielka Komorza – Drożdżenica na odcinku od km 0+005 do km 3+575 i od km 7+038 do km 9+170 i od km 18+144 do km 19+500” - wartość zadania – 2.569.822,67 zł - minimalny udział własny -0,00 zł - dofinansowanie - 2.569.822,67 zł - długość nowego odcinka drogi – 7058 mb
--	---

	6. „Odbudowa drogi powiatowej nr 1022C relacji Tuchółka – Bładowo od km 0+000 do km 1+500” - wartość zadania – 656.731,07 zł - minimalny udział własny - 0,00 zł - dofinansowanie - 656.731,07 zł - długość nowego odcinka drogi - 1500 mb 7. „Odbudowa drogi powiatowej nr 1015C relacji Tuchola – Tleń od km 1+220 do km 3+815 z wyłączeniem odcinka od km 2+535 do km 2+665” - wartość zadania – 1.119.240,35 zł - minimalny udział własny -0,00 zł - dofinansowanie - 1.119.240,35 zł - długość nowego odcinka drogi - 2465 mb Łączna wartość zadań zrealizowanych ze środków FSUE – 10.297.157,90 zł – o długości 23636 mb. Posumowanie: • Łączna wartości remontowanych, przebudowywanych i rozbudowywanych przez Powiat Tucholski w 2019 r. dróg wyniosła 20.180.648,45 zł. • W tej kwocie jest dofinansowanie ze środków Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości - 3.899.357,00 zł • Dotacja z MSWiA na usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 1.472.556,00 zł • Z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej pozyskaliśmy 10.297.157,90 zł • Samorządy Gminne udzieliły Powiatowi na ten cel dotacji w wysokości 2.089.561,46 zł • Powiat Tucholski ze środków własnych przeznaczył kwotę 2.237.121,37 zł. • Firma prywatna - 184.894,72 zł • Łącznie nowe dywaniki położono na 31306 mb dróg powiatowych.
--	---

Zgodnie z art. 20 pkt 10 Ustawy z dnia 21 marca 1985 o drogach publicznych do zarządcy drogi należy w szczególności: przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich oraz przepraw promowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym weryfikację cech i wskazanie usterek, które wymagają prac konserwacyjnych lub naprawczych ze względu na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Na koniec 2019r. stan infrastruktury drogowej prezentuje się następująco:

RAZEM dla dróg o nawierzchni utwardzonej:

VI. Obszar pomocy społecznej i wsparcia osób niepełnosprawnych.

1. Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

PCPR w Tucholi obecnie znajduje się w dwóch lokalizacjach:

1. Budynek Starostwa Powiatowego w Tucholi, ul. Pocztowa 7, 89- 500 Tuchola, gdzie znajdują się: kierownik, księgowa, sekretariat i administracja, pracownicy realizujący zadania z PFRON, Aktywnego Samorządu, Wyrównywania Różnic Między Regionami, oraz pracujący w realizowanym projekcie „Samodzielnie- NIE samemu” realizowanego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

- budynek dostosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich

- pracownicy znający język migowy

- oznaczenia w języku Braille'a

- strona internetowa dla osób niedowidzących

2. Budynek ul. Świecka 95, 89- 500 Tuchola, w którym znajduje się zespół koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy ds. świadczeń, pracownicy socjalni oraz pracownicy obsługujący projekt „Rodzina w Centrum II”

- pracownicy znający język migowy

- strona internetowa dla osób niedowidzących

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, jako koordynator zadań, posiada szeroką wiedzę o stanie pomocy społecznej w powiecie, co daje gwarancję należytego wykonania zadań. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi na co dzień rozwiązują problemy osób potrzebujących wsparcia. Problemy trudne, specyficzne i niejednokrotnie bardzo skomplikowane. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcyjności rodzin. Centrum na bieżąco współpracuje z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami zajmującymi się pomocą osobom potrzebującym oraz wciąż buduje i udoskonala sprawny, spójny skuteczny system zapewniający mieszkańcom naszego Powiatu profesjonalne wsparcie. PCPR może prowadzić działalność charytatywną, współdziałać z wolontariuszami oraz z innymi organizacjami działającymi na rzecz mieszkańców powiatu tucholskiego, co też czyni wykorzystując do tego między innymi pozyskane środki z UE. PCPR pełni również rolę wyspecjalizowanej instytucji, tworzącej na potrzeby Rady i Zarządu Powiatu bazę informacji o stanie pomocy społecznej w powiecie oraz o pożądanym kierunkach zmian w tym zakresie. Corocznie przeprowadzana jest Ocena zasobów pomocy społecznej, na podstawie której wyznaczane są kierunki działań.

Wykonanie planu wydatków w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi w 2019 r.

Lp.	Rozdział	Nazwa	Plan	Wykonanie	Wykonania
1.	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	50.156,00	25.416,50	50,67 %
2.	85218	Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	607.720,00	595.020,92	97,91 %
3.	85295	Pozostała działalność (Środki od sponsorów, realizowanie projekty EFS)	123.055,10	42.053,62	34,17 %
4.	85324	PFRON (obsługa realizowanych zadań)	40.000,00	35.934,50	89,84%
5.	85504	Wspieranie rodziny	38.750,00	37.510,00	96,80%
6.	85508	Rodziny zastępcze	4.096.784,00	3.464.054,47	84,56 %
7.	85510	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	501.469,00	255.287,16	50,91 %
8.	85595	Pozostała działalność	383.229,00	373.129,00	97,36%
			5.841.163,10	4.828.406,17	82,66%

W Powiecie Tucholskim opracowane są następujące programy: 1. „Program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w Powiecie Tucholskim na lata 2015-2020” Głównym celem dokumentu jest wskazanie działań prowadzących do pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym. 2. „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2015-2021”. Strategia jest dokumentem określającym podstawowe problemy społeczne występujące na terenie powiatu tucholskiego i działania zmierzające do minimalizacji tych trudności. 3. „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020”. Program ten zakłada konieczność podjęcia działań profilaktycznych i wspomagających oraz wspierających rodzinę biologiczną dziecka, ale również wspomagających rodzinną pieczę zastępczą oraz usamodzielniających się wychowanków, a także podnoszenia poziom świadczonych usług przez instytucjonalną pieczę zastępczą funkcjonującą na terenie powiatu. 4. „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w powiecie tucholskim na lata 2015-2020”. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób. W przypadku występowania przemocy potrzebne są działania kompleksowe, prowadzone przez różne służby oraz łączenie działań z różnych perspektyw: prawnej, psychologicznej, socjalnej i medycznej. Powiatowe programy zawierają dokładnie opisane cele główne i szczegółowe do realizacji oraz przypisanych do nich realizatorów. Koordynatorem wdrażania programów jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi. Z kolei do realizatorów należą takie instytucje jak: Komenda Powiatowa Policji w Tucholi, Prokuratura Rejonowa w Tucholi, Sąd Rejonowy w Tucholi, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi, ośrodki pomocy społecznej w powiecie tucholskim, placówki opiekuńczo- wychowawcze, gminne zespoły interdyscyplinarne ds. przemocy w rodzinie, gminne komisje rozwiązywania problemów

alkoholowych z terenu powiatu tucholskiego, Poradnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia od Alkoholu, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi, Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi, szkoły i jednostki oświatowe, jednostki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, lokalne media z terenu Powiatu Tucholskiego.

Działania w ramach strategii, pozwalają nie tylko na usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej czy rozszerzenie form pomocy instytucjonalnej, ale również na skuteczne rozwiązanie problemów poszczególnych grup docelowych. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny oraz konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga systemowego i profesjonalnego diagnozowania problemów społecznych oraz stworzenia realnych warunków rozwoju. Corocznie są robione sprawozdania z realizacji działań w ramach strategii i programów w oparciu o dane pozyskane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi od wszystkich realizatorów. Robiona jest Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Zasoby Pomocy Społecznej w Powiecie Tucholskim

Co już posiadamy?

- PCPR w Tucholi Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej
- 6 Ośrodków Pomocy Społecznej
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Tucholi
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
- Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej
- Dom Dziennego Pobytu „Senior +” w Gostycynie
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Gostycynie
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Żalnie
- Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi
- Gminny Ośrodek Wsparcia dla Rodzin w Tucholi
- Stowarzyszenia działające na terenie Powiatu
- Centrum Wsparcia Rodziny działające w ramach projektu „Rodzina w Centrum 2”
- Dzienny Dom Opieki Medycznej w Tucholi
- Dom Dziennego Pobytu „Senior +” w Tucholi
- Kluby Seniora działające na terenie Powiatu

Prowadzone i planowane:

- Gospodarstwa Opiekuńcze dla osób starszych
- Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną:
 - gospodarstwa opiekuńcze
 - mieszkania treningowe
 - mieszkania wspierane
- Mieszkania wspomagane dla osób usamodzielniających się

W trakcie budowy Powiatowe Centrum Wsparcia w całości dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W powiecie tucholskim na problemy społeczne patrzy się bardzo szeroko i aby osiągnąć założone cele, które tworzone są na podstawie corocznie robionej oceny pomocy społecznej, pozyskujemy środki unijne z różnych obszarów, łączymy je, aby stworzyć jedną całość. Analizując zasoby pomocy społecznej w powiecie PCPR w Tucholi było inicjatorem pozyskania

następujących środków unijnych na realizację działań związanych z rozwojem sieci pomocy społecznej w powiecie tucholskim:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014- 2020 :

• **Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo,**

Działanie 9.2 Włączanie społeczne

Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne

Projekt „Ku dorosłości” (16.09.2019 r. do 31.12.2020 r.) w kwocie **106.298,28 zł**

Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych,

Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych

Projekt „Rodzina w Centrum II” w kwocie **374.690,00 zł**

• **Oś priorytetowa 11 Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność**

Działanie 11.1 Włączenie Społeczne na obszarach objętych LSR Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko- Pomorskiego na lata 2014 – 2020

Projekt „Rozruszać niepełnosprawność” (01.01.2020 r. – 31.07.2020 r.) w kwocie **50.000,00 zł**

Projekt „Fajnie być razem” (01.01.2020 r. – 30.09.2020 r.) w kwocie **47.379,98 zł**

2. Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój

Oś priorytetowa 4 Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa

Działania 4.1 Innowacje społeczne

„Samodzielnie (nie samemu) – wspieranie osób z niepełnosprawnością w powiecie tucholskim” w kwocie **165.912,80 zł**

3. Dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego na realizację zadania publicznego, o którym mowa w art. 16 ust. 1 i 6 Ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2019 r. poz. 688 z późniejszymi zmianami) pt. „Warsztaty rozwojowe dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym z powiatu tucholskiego: Kolorowo na ludowo- obyczaje świąteczne” w kwocie **5.000,00 zł**

4. Środki z PFRON z „Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami III”:

- obszar B

dofinansowanie dostawy, zakupu i montażu windy zewnętrznej wraz z fundamentem i robotami budowlanymi w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tucholi w kwocie **57.188,41 zł.**

Dofinansowanie dostawy, zakupu i montażu windy zewnętrznej wraz z fundamentem i robotami budowlanymi w Starostwie Powiatowym w Tucholi w kwocie **107.072,89 zł.**

- obszar D

dofinansowanie zakupu samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi w kwocie **80.000,00 zł.**

dofinansowanie zakupu samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tucholi w kwocie **80.000,00 zł.**

W POWIATOWYM CENTRUM WSPARCIA swoją siedzibę znajdują:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi;
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- Warsztaty Terapii Zajęciowej;
- Ośrodek Wsparcia;
- Poradnictwo specjalistyczne;
- Sale do terapii ruchowej;
- Pomieszczenia dla działających stowarzyszeń;
- Mieszkania wspierane dla osób usamodzielniających się oraz osób niepełnosprawnych;
- Sala konferencyjna .

**SREBRO DLA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W TUCHOLI
W KONKURSIE LODOŁAMACZE W KATEGORII INSTYTUCJA**

W dniu 16.09.2019 r. w Galerii Miejskiej BWA w Bydgoszczy odbyła się Regionalna Gala 14. edycji konkursu Lodołamacze. Konkurs organizowany jest od 2006 r. przez Polską Organizację Pracodawców Osób Niepełnosprawnych i jest adresowany do pracodawców, instytucji i organizacji. Ma on na celu przełamywanie stereotypów i uprzedzeń związanych z zatrudnianiem i funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych w codziennym życiu. Tegoroczne nagrody przyznano w ośmiu kategoriach. W każdej o pierwsze miejsce i statuetkę Lodołamacza rywalizowali przedstawiciele województw kujawsko-pomorskiego, podlaskiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi zostało wyróżnione drugim miejscem w kategorii „Instytucja”.

Z pomocy PCPR w Tucholi może skorzystać każdy kto potrzebuje pomocy:

- a) Osoby niepełnosprawne:
 - Zadania wynikające z Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
 - Program „Aktywny Samorząd”;
 - „Program wyrównywania różnic między regionami”;
 - Realizowane na bieżąco projekty.
- b) Osoby bezrobotne;
- c) Rodziny z dziećmi;
- d) Rodziny zastępcze;
- e) Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- f) Osoby usamodzielniające się;
- g) Repatrianci;
- h) Cudzoziemcy;
- i) Wszyscy potrzebujący pomocy.

Pracownicy PCPR w Tucholi założyli Stowarzyszenie „Jak w Rodzinie”, aby pozyskiwać środki finansowe z małych grantów i od sponsorów na różne dodatkowe działania. Corocznie organizowane są różne duże imprezy: Powiatowy Dzień Dziecka, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych, Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych, Wigilia dla Rodzin Zastępczych, Konkurs „Wzorowy Uczeń” dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, itp. Organizowana jest zawsze dwudniowa interdyscyplinarna konferencja „Widzimy, reagujemy, przeciwdziałamy”, w której uczestniczy 150 osób z różnych instytucji, szkół, stowarzyszeń działających na rzecz drugiego człowieka.

Pracownicy PCPR w Tucholi organizują również różne szkolenia, grupy wsparcia, spotkania integracyjne dla rodzin zastępczych, których w naszym powiecie na dzień 31.12.2019 r. było 65 a umieszczonych w nich dzieci 131.

2. Funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej im. Leona i Marii Janta-Połczyńskich.

Dom Pomocy Społecznej im. Leona i Marii Janta-Połczyńskich

Wysoka 16, 89-502 Raciąż

Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej jest placówką całodobową, przeznaczoną dla 46 przewlekle somatycznie osób. Dom istnieje od 1983 roku. W roku 1996, dla uczczenia ostatnich właścicieli, Dom otrzymał imię Leona i Marii Janta-Połczyńskich. Decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego WPS.VI.SS.9013/31/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. udzielono zezwolenia na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej. Nadzór nad działalnością Domu sprawuje Zarząd Powiatu Tucholskiego.

Działalność Domu reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2019r., poz. 1507). W jego myśl Dom zobowiązany jest do realizacji określonych w nim usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających. DPS w Wysokiej dysponuje pokojami jedno i wieloosobowymi oraz szeregiem pomieszczeń ogólnoużytkowych dostosowanymi do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W zakresie usług opiekuńczych Dom zapewnia całodobową opiekę sprawowaną przez wykwalifikowany personel opiekuńczy oraz opiekę lekarską i pielęgnarską świadczoną przez ośrodek zdrowia w Raciążu. Dom zapewnia również szereg zajęć w gabinecie terapii zajęciowej i w gabinecie rehabilitacji. Mieszkańcami naszego domu są osoby niepełnosprawne, które wymagają całodobowej opieki i pomocy w podstawowych czynnościach życiowych. Pomoc w tym zakresie udziela na co dzień personel dotyczy ona najczęściej ubierania, mycia, kąpieli, golenia, karmienia, dokonywania zakupów, wychodzenia na spacer. Ponadto każdy mieszkaniec DPS-u ma swojego pracownika pierwszego kontaktu, który jest mu najbliższą osobą służącą pomocą w rozwiązywaniu jego problemów.

Mieszkańcy Domu w szerokim zakresie korzystają również z usług lekarzy specjalistów w Tucholi, Bydgoszczy, Świeciu i Chojnicach.

W 2019 roku Dom otrzymał dofinansowanie ze środków PFRON na zakup auta do przewozu osób niepełnosprawnych. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie, procedura związana z zakupem została przeniesiona na styczeń 2020 r. Dodatkowo DPS w Wysokiej otrzymał w ubiegłym roku dodatkową dotację od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, przy udziale ponad 20% środków własnych, dzięki czemu wykonano modernizację dachu papowego z wymianą orywnowania budynku mieszkalno-gospodarczego oraz doposażono Dom m.in w patelnię elektryczną, wanny przystosowane do kąpiei dla osób niepełnosprawnych ruchowo, krzesła do pokoi, komplet wypoczynkowy na hol ogólnodostępny.

Działalność Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej wpisuje się również w działania przewidziane w dokumencie pod nazwą „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2015-2021”, zakres 3 – niepełnosprawność i osoby starsze. Głównym celem tego zakresu jest dążenie do wykształcenia aktywnych postaw, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, stwarzanie warunków do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce. Służy temu obszerna sfera działań obejmujących pracę kulturalno-oświatową, terapię zajęciową i terapię pracą. Dzięki uczestnictwu w różnych formach tej działalności mieszkańcy wyzbywają się kompleksów związanych z własną niepełnosprawnością. Biorąc czynny udział w życiu Domu, pracując na jego rzecz (w obejściu, ogrodzie), wyjeżdżając na zewnątrz aby uczestniczyć w życiu innych, nabierają przekonania o swej normalności a przede wszystkim pewności siebie.

3. Funkcjonowanie Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych.

Funkcjonowanie Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Gostycynie oraz Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Żalnie.

Zgodnie z Uchwałą Nr VIII/62/2019 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie przekształcenia Domu Dziecka w Tucholi w dwie odrębne placówki opiekuńczo - wychowawcze oraz zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej, organizacyjnej oraz specjalistycznej wychowankowie Domu Dziecka w Tucholi mającego siedzibę przy ul. Kościuszki 16 w dniu 21 czerwca 2019 r. zostali mieszkańcami Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej Nr 1 w Gostycynie, ul. Okrężna 16B oraz Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej nr 2 w Żalnie, ul. Kościelna 1A.

Dom Dziecka w Tucholi ul. Kościuszki 16, 89-500 Tuchola, w której dzieci zamieszkiwały do dnia 20 czerwca 2019r.

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 w Gostycynie ul. Okrężna 16B, 89-520 Gostycyn, w której od 21 czerwca 2019r. zamieszkało 14 wychowanków:

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 w Żalnie, ul. Kościelna 1A, 89-506 Kęsowo, w której od 21 czerwca 2019r. zamieszkało 14 wychowanków:

Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Gostycynie oraz w Żalnie są placówkami socjalizacyjnymi działającymi głównie w zakresie opieki i wychowania dzieci na podstawie następujących przepisów prawnych:

- Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Organem prowadzącym Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą Nr 1 w Gostycynie oraz Placówkę Opiekuńczo – Wychowawczą Nr 2 w Żalnie jest Powiat Tucholski.

W placówkach wychowankowie mają zapewnioną całodobową opiekę i wychowanie.

Obie placówki socjalizacyjne przygotowane są do przyjęcia 14-rga dzieci. Przyjmowanie dziecka na podstawie wydanego skierowania przez Starostę Tucholskiego odbywa się przez całą dobę. Koszt utrzymania wychowanka w tucholskiej placówce opiekuńczo – wychowawczej w roku 2019 wynosił 3.759,07 zł.

W Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych w Gostycynie oraz Żalnie przebywają wychowankowie nie tylko z terenu powiatu tucholskiego. W roku 2019 przebywali również wychowankowie z powiatów: chojnickiego, gdańskiego, sępoleńskiego, toruńskiego, drawskiego, strzelecko – drezdeńskiego, chełmińskiego, koszalińskiego, kołobrzeskiego, pilskiego, toruński, grudziądzki.

W każdej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej zatrudnionych jest 6 wychowawców, w tym jeden wychowawca – koordynator, którzy na bieżąco dbają o proces wychowawczy swoich podopiecznych. Każdy z wychowawców ma również kilkoro wychowanków pod swoją bezpośrednią opieką. Wychowankowie mieszkają w pokojach dwu osobowych. Wystrój pomieszczeń jest dostosowany do potrzeb każdego z dzieci. Każda Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza ma do dyspozycji łazienki: damską i męską, pralnię z suszarnią oraz pokój wypoczynku dziennego z aneksem kuchennym. Ponadto w każdym z domów znajdują się dwa mieszkania usamodzielnienia, w których znajduje się jednoosobowy pokój, łazienka i wyposażona w sprzęty gospodarstwa domowego kuchnia. Dzieci w placówkach mają również możliwość korzystania z sali cichej nauki oraz sali terapeutycznej. Wychowankom zapewniona jest podstawowa opieka medyczna (poradnia dziecięca) oraz zapewniony jest dostęp do poradni specjalistycznych zgodnie ze wskazaniami medycznymi każdego z dzieci. Dzieci uczęszczają do przedszkoli, szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Mają również dostęp do świata kultury i turystyki. Sposób funkcjonowania placówek pozwala na szereg działań porównywalnych do codziennego życia w rodzinie.

Działalność Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Gostycynie oraz w Żalnie wpisuje się również w działania przewidziane w dokumencie pod nazwą „Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2015-2021”, zakres 8: Budowa systemu wsparcia dla rodzin zastępczych i wielodzietnych. Celem głównym zadania jest poprawa funkcjonowania pieczy zastępczej.

Jednym z celów szczegółowych dotyczącym placówki jest: wspieranie funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej. Cel ten jest realizowany poprzez współpracę z wolontariuszami i innymi instytucjami wspierającymi, udział wychowanków i kadry pedagogicznej w szkoleniach organizowanych przez instytucje wspierające.

Działalność placówki została również wpisana do Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 -2020. Zgodnie z programem na terenie powiatu tucholskiego w roku 2019 funkcjonowała jedna placówka opiekuńczo wychowawcza dla 30-rga dzieci, która została przekształcona w dwie odrębne placówki opiekuńczo – wychowawcze dostosowane do pobytu dla 14-iorga dzieci. Wychowankowie naszych placówek opiekuńczo – wychowawczych są w wieku od 7 do 24 lat. Wszyscy objęci są obowiązkiem szkolnym czy też przedszkolnym. Placówka współpracuje z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny takimi jak: sądy, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, szkoły, inne ośrodki socjalizacyjne czy wychowawcze.

Z rodzicami biologicznymi na ile jest to możliwe, prowadzona jest praca na rzecz powrotu dziecka do rodziny. Wychowankowie przygotowani są również do procesu usamodzielnienia.

4. Funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi ul. Przemysłowa 6, 89-500 Tuchola

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi, jako jednostka organizacyjna został powołany do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat wynikających z przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie. Ośrodek został powołany na podstawie uchwały Rady Powiatu Tucholskiego nr XXXVIII/262/2006 z dnia 25 października 2006r. i działa w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, dotyczące w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Nadzór nad działalnością Ośrodka sprawuje Zarząd Powiatu Tucholskiego.

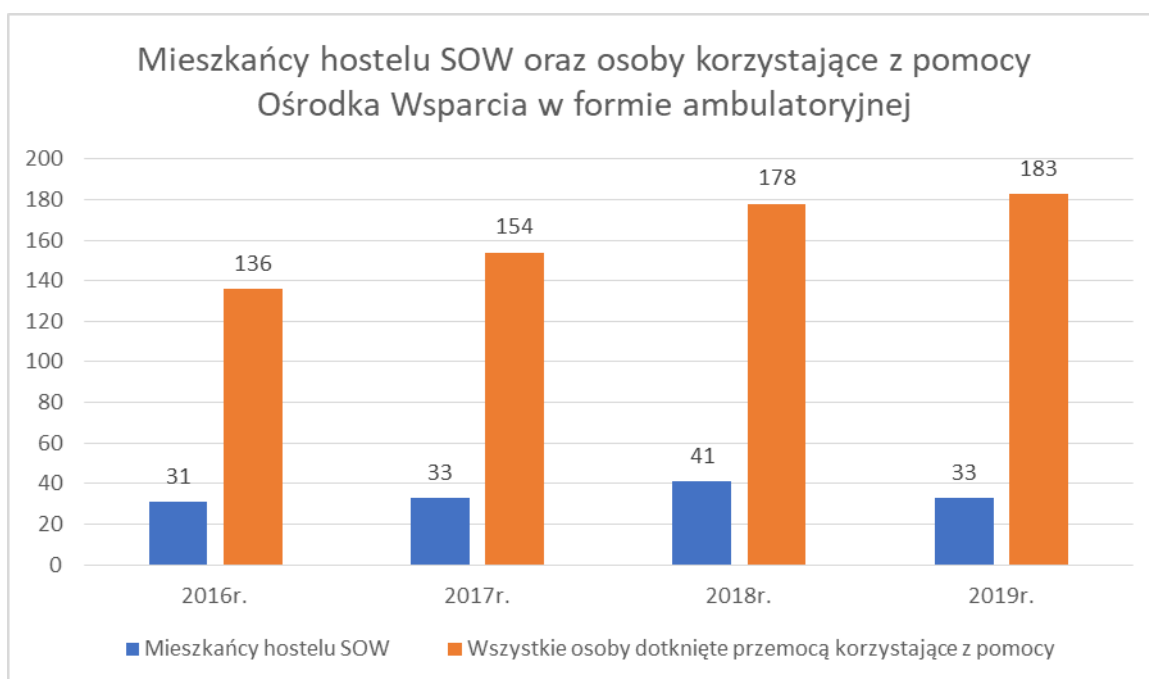
W oparciu o Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06.07.2006r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie tut. Ośrodek realizuje zadania **w zakresie interwencyjnym** poprzez zapewnienie schronienia ofierze przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką. Możliwość pobytu w hostelu ośrodka przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy w rodzinie. Do zadań w tym zakresie należy również udzielenie natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia ofiary przemocy w rodzinie. Rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa ofiary lub jej dzieci pozostających pod jej opieką. Pracownicy ośrodka na bieżąco wspierają w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w rodzinie.

W zakresie potrzeb bytowych Ośrodek posiada: 3 pokoje mieszkalne – 10 miejsc noclegowych, ogólnodostępną kuchnię, ogólnodostępne łazienki, pokój pobytu dziennego, miejsce do nauki i zabaw dla dzieci, salę terapeutyczną, pomieszczenie do prania i suszenia. Ośrodek zapewnia również – wyżywienie, odzież, obuwie, środki higieny osobistej, środki do utrzymania czystości w w/w pomieszczeniach w sytuacji, jeżeli dochód osoby doznającej

przemocy w rodzinie nie przekracza aktualnie obowiązującego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

W zakresie terapeutyczno – wspomagającym ośrodek diagnozuje problem przemocy w rodzinie, opracowuje indywidualny plan pomocy ofiary przemocy, udziela poradnictwa: medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego oraz grupowego w formie grup wsparcia i zajęć edukacyjnych. Ośrodek wsparcia dokonuje też oceny sytuacji dzieci na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie wywiadu środowiskowego, o którym mowa w art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi zapewnia pomoc w formie schronienia, ale również w formie poradnictwa w trybie niestacjonarnym. Liczbę osób korzystających z usług oferowanych przez Ośrodek Wsparcia w latach 2016-2019 przedstawia poniższy wykres:

Działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia wpisuje się w działania przewidziane w „**Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w powiecie tucholskim na lata 2015-2020**”. Pracownicy Ośrodka realizując założenia programu na bieżąco informują klientów o możliwości uzyskania wsparcia w powiecie tucholskim, prowadzą stronę internetową między innymi w celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji na temat przeciwdziałania zjawiska przemocy w rodzinie. W Ośrodku na bieżąco promowane są prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz prowadzone są konsultacje wychowawcze. Ośrodek Wsparcia zapewnia schronienie oraz poradnictwo specjalistyczne dla ofiar przemocy w rodzinie zgodnie ze standardem usług świadczonych przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia. **W odniesieniu do sprawców przemocy** pracownicy Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi uczestnicząc w grupach roboczych zespołów interdyscyplinarnych na bieżąco udzielają porad i konsultacji indywidualnych dla osób doświadczających przemocy. Podczas niektórych grup roboczych obecni są również sprawcy przemocy (jest to uzależnione od praktyk poszczególnych GOPS-ów), którzy na bieżąco informowani są oraz zachęceni do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym dla sprawców przemocy. W sytuacji podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie pracownicy ośrodka przygotowani są do

złożenia zawiadomienia do Sądu Rodzinnego lub Prokuratury. W celu podniesienia skuteczności działań pracowników ośrodka oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi organizowane są superwizje zespołu pracowników. Ponadto pracownicy SOW w Tucholi regularnie podnoszą swoje kompetencje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach.

Działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia wpisuje się również w działania przewidziane w „**Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2015-2021**” zakres 6: bezpieczeństwo publiczne, przemoc domowa i uzależnienia. Celem głównym tego zakresu jest poprawa bezpieczeństwa publicznego. Działania Ośrodka Wsparcia zapewniają dostęp do pomocy ofiarom przemocy domowej, zwiększają wiedzę klientów na temat przeciwdziałania przemocy domowej oraz możliwości podejmowania działań służących poprawie sytuacji osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz wiedzy na temat sankcji grożących za popełnienie przestępstw.

5. Funkcjonowanie Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi.

a) Wstęp

- 1) Zakład Aktywności Zawodowej został utworzony na mocy uchwały Rady Powiatu Tucholskiego Nr XVIII/188/2012 z dnia 22.06.2012 roku, w celu zapewnienia niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu tucholskiego prawidłowej rehabilitacji zawodowej oraz społecznej. Status Zakładu Aktywności Zawodowej, otrzymał od Wojewody Kujawsko- Pomorskiego w dniu 23.12.2013 roku.
- 2) Siedzibą zakładu jest internat Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych przy ulicy Świeckiej 89a, w którym na potrzeby zakładu adaptowano 4 kondygnacje. Zajmuje również salę gimnastyczną, w której funkcjonuje PLAC ZABAW dla dzieci „Kolorowy zakątek”.
- 3) Zakład świadczy usługi - między innymi:
 - gastronomiczne i cateringowe;
 - centrum szkoleniowo – konferencyjne z bazą noclegową;
 - plac zabaw dla dzieci;
 - usługi porządkowe;
 - usługi pralnicze;
 - sezonowo – pole biwakowe Świt
- 4) Zakład Aktywności Zawodowej działa na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 roku Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej.
- 5) ZAZ to podmiot, który nie jest samodzielną formą prawną, a organizacyjnie i finansowo wydzieloną jednostką, która uzyskuje status zakładu aktywności zawodowej. Został stworzony w celu zatrudniania osób z niepełnosprawnościami z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i określonych w ustawie grup osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także przygotowania ich do życia w otwartym środowisku oraz pomocy w realizacji pełnego, niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia na miarę ich indywidualnych możliwości.

b) Przedmiot działalności

Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi oferuje klientom szeroki zakres usług. Świadczy usługi gastronomiczne, cateringowe oraz hotelowe. Z usług gastronomicznych korzystają żłobki, szkoły i przedszkola z terenu powiatu tucholskiego, zakład dowozi posiłki do dziennych domów pobytu dla seniorów, obsługuje firmy budowlane i remontowe. Dodatkowo zakład prowadzi hotel, który dysponuje 70 miejscami noclegowymi. Hotel spełnia bardzo wysokie standardy i jest jedynym dużym hotelem prowadzonym na terenie powiatu tucholskiego. Z jego usług w ciągu roku korzystają zarówno klienci indywidualni, jak i grupy zorganizowane przybywające w Bory Tucholskie z terenu całego kraju. Rocznie zakład przyjmuje około 2 tys. gości hotelowych. Dużym powodzeniem cieszy się organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla młodzieży zrzeszonej w klubach sportowych. Zakład zawarł już umowy na kolejny sezon letni i zimowy. Najczęściej wymienianymi przez kontrahentów atutami zakładu jest jego wysoki standard, lokalizacja, udostępniana kontrahentom baza sportowa oraz doskonała jakość posiłków.

Zakład prowadzi z sukcesem kryty plac zabaw dla dzieci „Kolorowy zakątek”. Najmłodsi mieszkańcy powiatu mogą codziennie bawić się na trzy poziomowej konstrukcji zabawowej oraz organizować na sali urodziny i inne spotkania dziecięce. Na placu zabaw otwarta jest całorocznie wypożyczalnia strojów dla dzieci. Z oferty wypożyczalni korzystają szkoły i przedszkola. Na miejscu w zakładzie funkcjonuje również pralnia wodna, z której usług korzystają lokalne firmy i osoby prywatne. W związku z tą działalnością w 2016 roku zakład otrzymał z rąk Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego certyfikat Znaku Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup prospołeczny”, którym po odnowieniu w 2019r. licencji może posługiwać się do grudnia 2020r.

Bory Tucholskie to raj dla kajakarzy oraz osób ceniących ciszę. W sezonie letnim 2019r. (od lipca do sierpnia) zakład świadczył usługi związane z prowadzeniem pola biwakowego w Świcie nad rzeką Brdą. Na polu zakład prowadzi punkt gastronomiczny oraz leśną kawiarnię o nazwie „na kłaftach”, które cieszą się olbrzymią popularnością. Specjały wyrabiane w zakładowej kuchni mają swoich stałych klientów. W związku z rozszerzeniem działalności zakład zgłosił w 2017 roku do certyfikacji działalność pola biwakowego i uzyskał prawo posługiwania się znakiem „Zakup Prospołeczny” na kolejną oferowaną przez siebie usługę. W roku 2019 certyfikat ten został również przedłużony na kolejny okres – do grudnia 2020r.

Dzięki działaniom marketingowym Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi w 2019 roku stał się ponownie dostawcą usług cateringowych dla wielu znaczących instytucji i firm z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Zakład podpisał umowy na świadczenie usług z m.in. Centrum Szkolenia Strzeleckiego Lasów Państwowych w Płaskoszu, Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu, Komendą Wojewódzką Straży Pożarnej w Bydgoszczy, Państwową Inspekcją Pracy w Bydgoszczy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, Urzędem Marszałkowskim w Toruniu oraz Gminą Tuchola w zakresie żywienia podopiecznych Domu Dziennego Pobytu „Senior+”.

Poprzez prowadzenie działalności usługowej zakład realizuje główne cele wynikające z ustawy, jakim są rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnością ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, orzeczoną w związku upośledzeniem umysłowym, chorobą psychiczną lub autyzmem. ZAZ przygotowuje w/w grupę pracowników do zatrudnienia w zakładach pracy chronionej lub na otwartym rynku pracy. Ponadto zakład podejmuje działania mające na celu poprawę stanu zdrowia osób z niepełnosprawnością oraz pomoc w ich usamodzielnieniu.

c) Rozwój firmy.

Zakłady aktywności zawodowej mogą prowadzić działalność gospodarczą przy jednoczesnym ograniczeniu jej zakresu oraz realizowanych efektów finansowych. W szczególności obowiązek przekazywania zysku na zakładowy fundusz aktywności oraz bardzo restrykcyjnie sformułowany katalog dozwolonych wydatków z tego funduszu, ograniczają możliwości inwestycyjne z tych środków, wskazując ZAZ jako typowe przedsiębiorstwo społeczne. Nie przeszkadza to Zakładowi Aktywności Zawodowej w Tucholi w rozwoju zakładu. W roku 2019 zakład uzyskał przychody netto ze sprzedaży produktów i usług w wysokości ok. 1 900 000 zł. Środki wypracowane wspólnie przez kadrę instruktorów oraz pracowników niepełnosprawnych przeznaczono w poszczególnych latach na poprawę warunków pracy w zakładzie, dostosowanie stanowisk pracy osób niepełnosprawnych oraz na indywidualną pomoc pracownikom w zakresie dofinansowania i pomocy w zaspokojeniu potrzeb socjalnych i bytowych oraz związanych z rehabilitacją społeczną, pomocy w zakupie i naprawie indywidualnego sprzętu rehabilitacyjnego, zakupie sprzętu i wyposażenia niezbędnego osobom niepełnosprawnym w samodzielnym życiu.

W 2019 roku Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi ze środków wypracowanych w zakresie działalności usługowej i gastronomicznej dokonał zakupu środków trwałych i wyposażenia m.in.;

- 1) Zakup samochodu osobowego Mercedes Benz Sprinter – samochód 9 osobowy do przewozu osób niepełnosprawnych o wartości 240 tys. zł (80 tys. złotych pochodziło ze środków PFRON – pozostała kwota to środki własne zakładu);
- 2) Opony do samochodu 3414,00
- 3) 3 szt. wideorejestratorów do samochodów służbowych 980,-
- 4) Stoły cateringowe z pokrowcami – 1000,-
- 5) Zakup nowych mebli do pokoi hotelowych – wartość zakupu 128014,-
- 6) Naczynia kuchenne i gastronomiczne – ok. 20 tys.
- 7) Mikser kuchenny 4.655,63
- 8) Koldry i poduszki – 2533,80
- 9) Akcesoria do ćwiczeń na sali rehabilitacyjnej – 403,10
- 10) Szafki pracownicze skrytowe – 4.269,70
- 11) kserokopiarki kolorowej o wartości 1476,00
- 12) naczyń gastronomicznych 5.000,- pościeli i ręczników hotelowych 5.000,-.

W listopadzie 2019 roku zakład został trwałym zarządcą budynku Internatu.

d) Zatrudnienie

Zakład jak każdy inny pracodawca boryka się z problemami kadrowymi. Zawilość przepisów prawa pracy oraz przepisów związanych z prowadzeniem zakładu aktywności zawodowej oraz przepisów dot. zatrudniania osób niepełnosprawnych często wykluczają się wzajemnie. Nie zniechęca to kadry do szukania nowych niepełnosprawnych pracowników, którym praca w zakładzie może przynieść wymierne korzyści w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz powrotu albo wkroczenia na rynek pracy. Problemem jest mała urbanizacja Powiatu Tucholskiego. Problemy z dojazdami komunikacją publiczną do siedziby zakładu występują na terenie całego powiatu. Instruktorzy codziennie dowożą do pracy pracowników niepełnosprawnych. Pokonują dziesiątki kilometrów po drogach leśnych i polnych. Nikt nie

narzeka. Zakład obciążony wieloma zadaniami własnymi mógłby ograniczać się niejednokrotnie do realizacji niezbędnego minimum. Jednak dzięki otwartości pracowników zakładu na nowe koncepcje, umiejętności mobilizacji całej załogi tucholski zaz stał się perelką wśród podobnych zakładów na terenie kraju. Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi od grudnia 2013 roku zatrudniał 35 osób z niepełnosprawnością. W lipcu 2015 roku zakład wystąpił do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu o zgodę na zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Od tego momentu kolejne 5 osób z niepełnosprawnością uzyskało zatrudnienie. W październiku 2018 roku zakład uzyskał dotacje na zatrudnienie kolejnych 4 osób z niepełnosprawnością. Na dzień dzisiejszy zakład zatrudnia łącznie 44 osoby niepełnosprawne, 17 osób kadry oraz dodatkowo na podstawie umów cywilno-prawnych zakład zatrudnia psychologa, rehabilitanta, inspektora bhp oraz inspektora ds. RODO.

W związku ze znaczną fluktuacją kadry niepełnosprawnej ZAZ-u w 2019 roku w zakładzie odbywały się staże absolwenckie finansowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi (2 osoby). W zakładzie odbywały się również praktyki zawodowe dla uczniów klas gastronomicznych i hotelarskich.

e) Kierownictwo oraz kadra instruktorska

Dążenie do rozwoju sfery społecznej, wdrażania nowych inicjatyw i rozszerzania zakresu usług oferowanych przez zakład stało się znakiem charakterystycznym pracy Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi. Warunkiem prawidłowego rozwoju zakładu było znalezienie osób, które pomimo niewątpliwych przeszkód chcą i potrafią zmobilizować i zainspirować otoczenie, i tak wykorzystać dostępne zasoby by mądrze i szeroko wspierać osoby tego wsparcia potrzebujące. Takie osoby to niewątpliwie twórcy i obecni pracownicy Zakładu Aktywności Zawodowej w Tucholi. Zakład na dzień dzisiejszy zatrudnia 17 osób kadry. Oprócz kierownika oraz głównej księgowej zakładu stanowiska administracyjne zajmują dwie osoby, w recepcji zakładu na stałe pracują dwie osoby, niepełnosprawnymi na co dzień zajmuje się 5 osób w części hotelowej oraz 4 osoby w pionie kuchennym. Dodatkowo zakład zatrudnia kierowcę – konserwatora oraz pielęgniarkę. W trudnych warunkach gospodarki rynkowej zaangażowanie pracowników, poszukiwanie nowych rynków zbytu dla oferowanych usług i produktów nie jest łatwe. Pracownicy zakładu oprócz roli instruktorów i terapeutów muszą pełnić role menedżerów i handlowców. Bardzo ważną rolę w tym procesie odgrywa kadra kierownicza zakładu. Dzięki olbrzymiej determinacji, pomysłowości oraz niespotykanej zaradności kierownika zakładu oraz szefa kuchni zakład zdobywa stale nowych kontrahentów. Grono indywidualnych klientów wraca do zakładu przy okazji każdej uroczystości rodzinnej. Zakłady pracy, firmy oraz instytucje państwowe to już stali odbiorcy usług. Podejście obu Pań do zdobycia i zatrzymania klienta jest pełne podziwu. Nie byłoby tego sukcesu bez znakomicie funkcjonującej służby pracowniczej i finansowej. Gospodarka finansowa prowadzona jest zgodnie z zasadami rzetelności i przejrzystości. W całym okresie funkcjonowania zakładu, który poddawany jest częstym kontrolom z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, kontrolom wydatkowania środków PFRON oraz SODIR, środków przekazywanych z budżetu województwa kujawsko-pomorskiego oraz środków z dotacji organizatora Powiatu Tucholskiego, nie wykryto żadnych uchybień.

f) Rehabilitacja społeczna i zawodowa pracowników z niepełnosprawnością

Osoby niepełnosprawne, w szczególności dotknięte kalectwem w najcięższy sposób, podlegają wykluczeniu społecznemu zdecydowanie częściej niż inne grupy społeczne. Stosowany w Polsce system rehabilitacji zawodowej i społecznej umożliwia tym osobom udział w kilkuetapowym procesie rehabilitacyjnym i reintegracyjnym. Ważnym etapem w tym procesie

jest zatrudnienie w zakładach aktywności zawodowej. Zatrudnienie w zakładzie daje możliwość nabycia podstawowych umiejętności zawodowych i życiowych niezbędnych w miejscu pracy.

Głównym celem zakładu jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnością. Często podjęcie zatrudnienia w ZAZ-ie jest jedyną szansą na wyjście z domu oraz próbą podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Osoby z niepełnosprawnością, które trafiają do zakładu przeważnie nie posiadają nawyków związanych z obowiązkami pracowniczymi. Ich adaptacja do nowej rzeczywistości wymaga czasu oraz mozolnej pracy terapeutów zajęciowych, pedagogów, psychologów czy też fizjoterapeutów. Specjalistyczna kadra koncentruje się na wytworzeniu u osób z niepełnosprawnością nawyku systematycznej pracy i nauczaniu odpowiedzialności za jej wykonanie. Równocześnie pracują oni nad umiejętnością pracy w zespole z podziałem na określone zadania.

Działania z zakresu rehabilitacji społecznej mają na celu przygotowanie osób z niepełnosprawnością do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Często osoby niepełnosprawne nie posiadają podstawowej wiedzy o wartości pieniądza, mają trudności z czytaniem, pisanem, nie orientują się w środowisku, w którym żyją. W tym celu przeprowadzane są treningi, które mają za zadanie usamodzielnienie tych osób poprzez: ćwiczenie czytania i pisanie, trening samodzielnego pokonywania trasy do i z miejsca pracy, trening rozpoznawania nominalów pieniężnych i posługiwanie się nimi, wypełnianie obowiązków domowych, przygotowywanie posiłków, utrzymywanie higieny, wypracowanie świadomości konieczności płacenia rachunków czy też trening ekonomiczny.

Zakład ze środków Zakładowego Funduszu Aktywności finansuje niepełnosprawnym pracownikom udział w życiu kulturalnym i społecznym. Pracownicy zakładu w 2019 roku chętnie brali udział we wszelakich imprezach powiatowych.

Ponadto ze środków Zakładowego Funduszu Aktywności zakład zapewnia pracownikom specjalistyczną opiekę medyczną poprzez finansowanie wizyt u lekarzy specjalistów oraz udziela bezzwrotnych pożyczek na zakup materiałów i indywidualnego sprzętu medycznego. Pracownicy mogą otrzymać nieoprocentowaną pożyczkę na dostosowanie mieszkania czy łazienki, wymianę zużytego sprzętu rehabilitacyjnego. W 2019 roku refundację wydatków na łączną kwotę 23.513,99

g) Sukcesy Firmy

– nigdy nie odpuszczają. Ci, co odpuszczają – nigdy nie wygrywają...”.”.

W 2019r. zakład otrzymał również wiele gratulacji i podziękowania za współpracę m.in. od:

- 1) Okręgu Kujawsko – Pomorskiego Polskiego Związku Niewidomych,
- 2) Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie w Tucholi,
- 3) Szkół podstawowych i średnich z terenu Powiatu Tucholskiego
- 4) Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi,
- 5) Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi
- 6) Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi,
- 7) Starosty Tucholskiego

h) Kontrole

W 2019r. działalność zakładu została poddana szczegółowym kontrolom m.in.:

- 1) Państwowej Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Bydgoszczy w zakresie kontroli sanitarnej, w zakresie bhp oraz w zakresie higieny komunalnej oraz kontroli sanitarnej pola biwakowego w Świcie.
- 2) Państwowej Inspekcji Pracy w Bydgoszczy w zakresie prawidłowości naliczania wynagrodzeń, rozliczania czasu pracy, BHP,
- 3) Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu w zakresie kontroli dokumentów źródłowych będących podstawą sporządzania informacji z wydatkowania środków PFRON.

Żadna z instytucji kontrolujących nie wniosła uwag do pracy zakładu. Dodatkowo zakład we własnym zakresie przeprowadza systematycznie kontrole wewnętrzne stanu sanitarnego zakładu, prawidłowości rozliczeń środków finansowych, przestrzegania przepisów bhp, gospodarki magazynowej.

i) Podsumowanie

Jednym ze sposobów na zwiększenie aktywności zawodowej osób, mających szczególne problemy w znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia są Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ). W 2019 roku zwiększono po raz pierwszy od 10 lat dofinansowanie rocznego pobytu uczestnika Zakładów Aktywności Zawodowej z 18,5 tys. do 22 tys. zł.

Niestety osoby niepełnosprawne stanowią ciągle dużą grupę długotrwale bezrobotnych i biernych zawodowo. Mamy nadzieję, iż działania podejmowane przez rząd pozwolą na to, że do z-u ustawi się „kolejka” chętnych do pracy.

6. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności został powołany przez Starostę Tucholskiego Zarządzeniem nr 2/2000 z dnia 14 lutego 2000 r., zmienionym zarządzeniem nr 7/2013 z 24.03.2003 r., na podstawie art. 6a ust.1 Ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2020. poz. 426 tj. z późn. zm.)

Podstawą prawną działania Zespołu są w szczególności przepisy:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020. poz. 426 tj. z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z dnia 15 lipca 2003r. (Dz. U. 2018 poz. 2027 tj.)

Zespoły orzekające wydają orzeczenia o:

Niepełnosprawności – osobie, która nie ukończyła 16. roku życia, w przypadku naruszenia sprawności psychicznej lub fizycznej o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu powodującego konieczność zapewnienia jej całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne w danym wieku.

Stopniu niepełnosprawności – osobie powyżej 16. roku życia.

Wskazaniach do ulg i uprawnień – dla osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez inne organy rentowe

Są trzy stopnie niepełnosprawności:

Znaczny – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, całkowicie niezdolną do pracy z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu, wymagającą stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Umiarkowany – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Lekki – do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub osoba mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych lub środków technicznych.

Stopień niepełnosprawności danej osoby orzeka się na czas określony lub na stałe, gdy stan zdrowia nie rokuje poprawy. Niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak nie na okres dłuższy niż do 16 roku życia.

Posiadanie orzeczenia pozwala osobie niepełnosprawnej na korzystanie z różnego rodzaju form pomocy i uprawnień:

- z zakresu rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, korzystania ze szkoleń, prawa do dodatkowego urlopu i przerw w pracy;
- z ulg np. podatkowych, zwolnienia z opłat radiowo-telewizyjnych, abonamentu telefonicznego, na podstawie odrębnych przepisów;
- z możliwości uczestnictwa w terapii zajęciowej;
- z możliwości uczestniczenia w zakładzie aktywności zawodowej
- z zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie;
- z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych rehabilitacyjnych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;

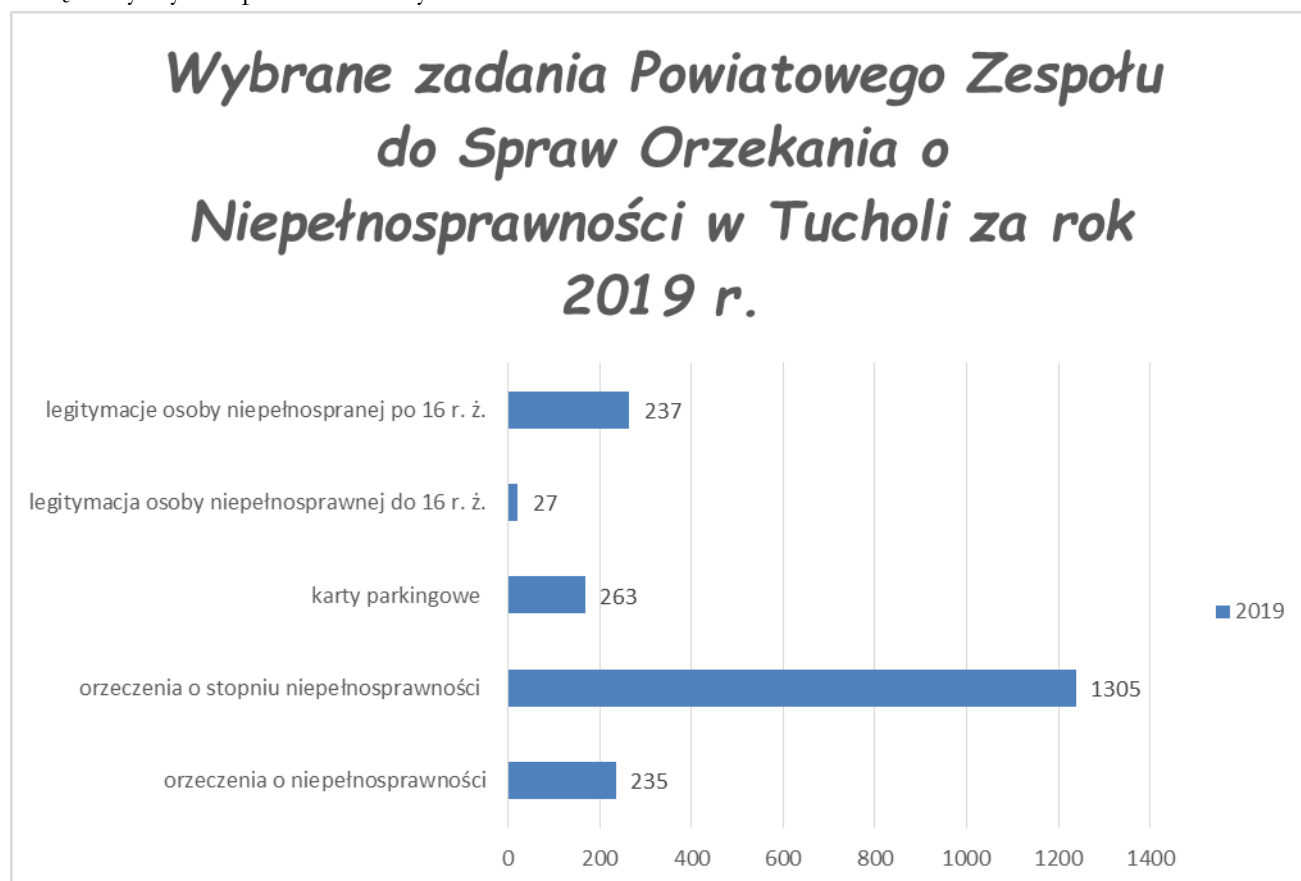
- z ulg w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego;
- ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- z uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń wypłacanych przez instytucje pomocy społecznej.

Orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz wskazaniach do ulg i uprawnień wydaje się na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Rozpatrzenie wniosku i wydanie orzeczenia odbywa się na posiedzeniu składów orzekających.

Ponadto Powiatowy Zespół na wniosek osoby zainteresowanej, posiadającej aktualne orzeczenie wydaje legitymację osoby niepełnosprawnej.

Od 2014r. wydaje także karty parkingowe na podstawie orzeczenia, w którym zawarte jest wskazanie uprawniające do jej otrzymania. Osoba taka ma znaczne ograniczenia w samodzielnym poruszaniu i przemieszczaniu się. Karty parkingowe wydawane też są placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

Załączony wykres przedstawia wybrane zadania

VII. Kultura, ochrona zabytków.

Nazwa zadania	Kultura oraz ochrona zabytków i opieka nad zabytkami.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich (Muzeum)
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2019 r.	Muzeum Borów Tucholskich gromadzi i zabezpiecza dorobek kultury borowiackiej, prezentuje historię, etnografię i przyrodę. Wystawy stałe: 1. Wnętrze chaty borowiackiej – kuchnia, Izba - a w nich wystrój i sprzęty które służyły Naszym przodkom w ich codziennej pracy. 2. Wystawa poświęcona historii miasta, w niej makietę średniowiecznej Tucholi, repliki „Dwóch nagich mieczy”, okno witrażowe z wizerunkiem patronki miasta. 3. Fauna Borów Tucholskich – na ekspozycji przedstawiono wiele gatunków zwierząt będących pod ochroną, podlegających gospodarce łowieckiej, ptaki drapieżne, ptactwo wodne, gryzonie i te które nie są już spotykane. Na tej ekspozycji prezentowane są dawne zawody, sprzęty i narzędzia niezbędne do pracy kowala, pszczelarza, rolnika, leśnika czy rybaka. Wystawy czasowe: 1. „Przywrócenie pamięci. Mieszkańcy Parafii Raciąż na Dawnej Fotografii” – Wystawa przygotowana we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Sołectwa Raciąż. 2. Wystawa rysunków Mariusza Zdanowskiego – ucznia Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi. 3. „Magia Kaszub” - wystawa malarstwa Stanisławy Neubauer. 4. „Rybolówstwo” w Borach Tucholskich. Obraz dawnego zawodu pokazujący zwyczaje i tradycje oraz sprzęty, narzędzia niezbędne do jego wykonywania. 5. „Przyroda Naszym okiem. Rytmy natury” – Wystawa fotografii okręgu Pomorsko-Kujawskiej Związku Polskich Fotografów Przyrody. 6. „Jak to ze lnem było” – od ziarenka po włókno i tkaninę. Ekspozycja jest powrotem do przeszłości ukazuje jedno z dawnych rzemiosł którym trudnili się mieszkańcy Borów

	Tucholskich. Wystawie towarzyszyła nauka tkania na mini krosnach. Wernisaż swym występem uświetnił zespół Frantówki Bysławskie. Imprezy: 1. Dzień Babci i Dziadka – wspólne spotkanie seniorów umilone śpiewem zespołów „Radosna Jesień” i „Frantówki Bysławskie”, konkursy i niespodzianki. 2. „Miłość od prehistorii do dzisiaj” przedstawienie słowno-muzyczne w wykonaniu Dariusza Krygowskiego i uczniów Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi. 3. „Muzealne mury w nocnym świetle sztuki i kultury. Ryby w Borach Tucholskich” Impreza wpisuje się w obchody Europejskiej Nocy Muzeów. Program imprezy był bardzo bogaty w atrakcje zarówno dla małych gości jak i starszych. Imprezie towarzyszyło: otwarcie wystawy „Rybolówstwo w Borach Tucholskich”, prelekcja „Ryby Borów Tucholskich – historia, teraźniejszość, zagrożenia Park Narodowy Bory Tucholskie, prezentacja Wioski Borowiackiej Nowy Sumin, spotkanie z leśnikami z Nadleśnictwa Zamrzenica, występy zespołów ludowych „Kapela Purtki z Chojnic”, „Frantówki Bysławskie”, stoisko promocyjno-informacyjne sklep wędkarski Sazan pokazujące współczesne wędkowanie, zagadki i zadania dla młodszych i starszych uczestników imprezy. 4. Diecezjalny Dzień Policji w Tucholi 5. Udział w akcji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 60+ Kultura. Akcja skierowana do osób powyżej sześćdziesiątego roku życia, zachęcająca do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym swojego miasteczka. 6. Organizacja Kiermaszu Wielkanocnego, podczas którego miejscowi twórcy ludowi, rękodzielnicy, przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich, lokalni producenci żywności mogli zaoferować swoje produkty. 7. Współorganizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego w ramach którego odbył się kiermasz prac twórców ludowych i rękodzielników, swoje wyroby oferowali przedstawiciele lokalnych producentów żywności, kół gospodyń, organizacji pozarządowych. Życzenia i koncert
--	--

	oraz wspólne śpiewanie kolęd. Odbyły się warsztaty, konkursy. Działalność edukacyjna: 1. Damskie laboratorium czyli kosmetyki z kuchennej szafy – warsztaty z okazji Dnia Kobiet. Uczestniczki warsztatów wykonywały peelingi do ciała. Warsztaty przeprowadziła Elżbieta Pieczka z pracowni rękodziela "Rustykalna Chata Eli". 2. Zajęcia Wielkanocne podczas których uczestnicy tworzą wyjątkowe, własnoręcznie wykonane ozdoby. W zajęciach uczestniczyło 100 dzieci. 3. Kontynuacja lekcji muzealnych: - robienie masła - warsztaty z wyrobu masła. Uczestnicy zapoznają się ze sprzętami wykorzystywanymi do tego procesu, następnie po części teoretycznej przystępują do pracy. W kierzankach ubijają śmietanę na masło, po czym dowiadują się co robić dalej aby masło nam się nie zepsuło. Ostatnim elementem warsztatów jest degustacja powstałego produktu. - pranie na tarach - w ramach zajęć po teoretycznym wprowadzeniu uczestnicy poznają sprzęty i narzędzia wykorzystywanych do tej codziennej czynności, po czym przechodzą do zajęć praktycznych (prania na tarach w wannach cynkowych). Po wypraniu uczestnicy poznają również sprzęty i narzędzia potrzebne do prasowania oraz poznają pracę jednego z nich czyli magła. W zajęciach uczestniczyło ok. 960 uczestników. 4. Jesienne warsztaty kiszenia kapusty. Warsztaty przybliżyły uczestnikom dawne zwyczaje i codzienność, która powoli staje się zapomniana. W zajęciach uczestniczyli uczniowie tucholskich szkół podstawowych, średnich oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego. Tradycją już się stało, że warsztaty wzbogacone śpiewem przeprowadzili członkinie KGW w Bysławiu oraz zespołu „Frantówki Bysławskie”. Uczestnicy zajęć poznali sprzęty służące do kiszenia kapusty, uczyli się ich obsługi mianowicie szatkowali heblem, maszyną na korbę oraz doprawiali solą i dodawali potartą marchewkę. Kapustę ubijali trampkiem, a na koniec zamykali garnki. Uczestnicy zajęć poznali proces kiszenia oraz dowiedzieli się jak należy o nią dbać aby się nie zepsuła. Po ukiszeniu kapusta trafiła do uczestników zajęć po to by spróbowali i sami ocenili efekty swojej pracy. W warsztatach uczestniczyło ok. 100 uczniów.
--	--

	5. Jak to ze lmem było uczestnicy warsztatów poznali proces wzrostu rośliny od ziarenka, poprzez włókno, aż po produkt końcowy czyli tkaninę. Wykładowi towarzyszyła nauka tkania na minikrosnach. W warsztatach wzięło udział ok. 280 uczestników. 6. Pieczenie pierników zgodnie z przedświąteczną tradycją grupa dzieci z oddziału przedszkolnego przygotowywała pierniki. Zajęcia udało się przygotować dzięki pomocy miejscowej piekarni, która przekazała ciasto oraz zdradziła jej specjalną rodzinną recepturę. Dzieci z pomocą instruktorek wałkowały, wykrawały świąteczne kształty. A po upieczeniu dekorowały używając kolorowych lukrów i cukierków. 7. Zajęcia Bożonarodzeniowe pod kierunkiem plastyka uczestnicy dekorowali papierowe torby metodą decoupage. Kolorowe serwetki z motywami świątecznymi, farbki, wstążeczki, tasiemki to wszystko przydało się by stworzyć piękną kompozycję oraz zachować rytm w tworzonej pracy. Udekorowane torby uczestnicy warsztatów wzięli ze sobą do Domu. W zajęciach uczestniczyło ok. 180 uczestników. Spotkania Klubu Haftu Złotych i Bursztynowych Barw - cotygodniowe spotkania członkiń podczas których haftują, komponują wzory, wymieniają się poradami.
Inwestycje realizowane w obszarze, którego dotyczy zadanie (jeżeli dotyczy) w roku sprawozdawczym	Powiat Tucholski we wrześniu 2018 r. przygotował „Opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich dla Muzeum Borów Tucholskich”. W roku 2019 Powiat Tucholski ubiegał się o środki na realizację przedmiotowego programu u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz w IZ RPO. Starania te nie zostały uwieńczone sukcesem, dlatego realizację programu zawieszono do czasu pozyskania środków lub zabezpieczenia ich w budżecie. W 2018 r. Powiat Tucholski ubiegał się o dofinansowanie modernizacji budynku muzeum. Dnia 31.01.2019 r. podpisano umowę nr WP-II-B.433.4.19.2018 o dofinansowanie w formie zaliczki i refundacji Projektu „Modernizacja i dostosowanie zabytkowego budynku Muzeum Borów Tucholskich do pełnienia funkcji nowoczesnego centrum kultury Rezerwatu Biosfery” nr RPKP.04.04.00-04-0003/18 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 4. Region przyjazny środowisku, Działania 4.4 Ochrona i rozwój zasobów kultury RPO WK-P na lata 2014-2020. Realizacja inwestycji została wstrzymana do czasu zabezpieczenia środków na wkład własny.

VIII. Turystyka, promocja, sport.

Nazwa zadania	Turystyka.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2019 r.	Powiat Tucholski prowadził całoroczny Punkt Informacji Turystycznej, który działa przy Muzeum Borów Tucholskich. W ramach tej działalności prowadził dystrybucję materiałów promocyjnych i informacyjnych, udzielał telefonicznie i bezpośrednio informacji o noclegach, atrakcjach turystycznych, ciekawych miejscach, wydarzeniach. Prowadzono również sprzedaż pamiątek i publikacji regionalnych. Aktualizowano powiatowy portal informacyjny. Ważnym elementem działań z zakresu turystyki była stała współpraca z Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną oraz z Lokalną Grupą Działania „Bory Tucholskie”, których to organizacji Powiat Tucholski jest członkiem. Poprzez udział w Radzie Koordynacyjnej Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie wspierany był rozwój turystyki na całym obszarze Borów Tucholskich, a w szczególności naszego powiatu. Powiat Tucholski przygotował i złożył w imieniu Rady Koordynacyjnej wniosek aplikacyjny do organizowanego przez Ministerstwo Rozwoju i Polską Organizację Turystyczną projektu „Polskie Marki Turystyczne”. Aplikacja została odrzucona ze względu na brak osobowości prawnej Rady Koordynacyjnej. Wśród wydatków na turystykę wymienić należy: - zakup publikacji o charakterze turystycznym: mapa Powiatu Tucholskiego, kalendarze trójdzielne, - organizacja stoisk promocyjnych i udział: targi „Turystyka i wypoczynek” w Toruniu, Targi „Lato na wsi” w Minikowie, dożynki wojewódzkie w Ciechocinku, Kujawsko- Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej w Turznie. - zakup odbłasków promujący bezpieczną turystykę.

Nazwa zadania	Promocja powiatu.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2019 r.	Powiat Tucholski realizuje plan naprawczy, który znacznie ogranicza skalę zadań związanych z promocją powiatu. W 2019 roku na youtube prowadzony był multimedialny kanał informacyjny Powiatu Tucholskiego, „Powiatowy Flesz”, który co tydzień informował lokalną społeczność o najważniejszych wydarzeniach powiatowych. W Tygodniku Tucholskim również co tydzień ukazywały się ogłoszenia informujące lokalną społeczność o zadaniach i sprawach realizowanych przez Powiat

	Tucholski. Strona internetowa Powiatu Tucholskiego była na bieżąco aktualizowana. Powiat Tucholski organizował lokalne wydarzenia i obchody rocznic oraz współorganizował szereg inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe. Wśród wydatków w 2019 roku wymienić należy: – zakup rzeźb ludowych (Anioł Powiatu Tucholskiego) dla osób zasłużonych dla Powiatu Tucholskiego; – zakup materiałów promocyjnych do dystrybucji (torby, ramki pod tablice rejestracyjne, pamiątki, długopisy, przypinki, cukierki); – zakup lokalnych wyrobów rękodzielniczych do celów promocyjnych; – zakup publikacji regionalnych: „Małych i Grap. Tradycja, specjały kuchni i inne ciekawostki z Borów Tucholskich”, „Tradycyjna Kuchnia Borów Tucholskich”, „Studia z dziejów Tucholi i powiatu”; – organizacja Historycznego Pochodu Borowiaków; – dofinansowanie i współorganizacja Dnia Folkloru Borowiackiego; – współorganizacja Diecezjalnego Dnia Policji; – zakup nagród na konkursy i imprezy (m.in. Przegląd Zespołów Teatralnych „Antonówka”, Teatr między wierszami, konkurs j. angielskiego, Turniej Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Turniej „Młody Ratownik”, konkurs szachowy, Olimpiada Wiedzy Rolniczej, Powiatowy Dzień Dziecka, rozpoczęcie sezonu motocyklowego; – udział w Sportowych Mistrzostwach Polski Pracowników Samorządowych – zakup strojów dla zawodników; – promocja przez sport – umowa z Szymonem Woźniakiem; – organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego; – organizacja lub współorganizacja świąt państwowych: Święto Flagi, Święto Niepodległości – organizacja konkursu na dekorację wystawy sklepowej z okazji Dnia Flagi Rzeczypospolitej; – współorganizacja 20-lecia zespołu folklorystycznego „Frantówki Bysławskie”; – zakup piór na konkurs ortograficzny o „Pióro Starosty” i na zakończenie kadencji członków Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej; – organizacja Powiatowych Zawodów Wędkarskich w Zamrzenicy; – współorganizacja uroczystego otwarcia placówek opiekuńczo – wychowawczych w Żalnie i Gostycynie; – popularyzacja idei honorowego krwiodawstwa i wspieranie działań honorowych dawców krwi: współfinansowanie akcji, zawodów i konkursów, zakup nagród i medali; – zakup Wielkiej Księgi Niepodległości; – udział pracowników w szkoleniach m.in. warsztaty dot. zmian w Ustawie o turystyce, Metodyka realizacji projektów.
--	---

Nazwa zadania	Sport
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Edukacji, Zdrowia i Sportu
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2019 r.	1. Powiat Tucholski wzorem lat ubiegłych uczestniczył w Programie „Lokalny animator sportu”. W ramach tego programu na boisku Orlik przy Liceum Ogólnokształcącym zatrudniono 2 animatorów, którzy sprawowali opiekę i prowadzili zajęcia w wymiarze 120 godzin w miesiącu. Zgodnie z umową zawartą z Fundacją „Orły Sportu”, która jest operatorem programu, powiat ponosi koszt wynagrodzenia animatorów w 50% całkowitej liczby godzin czyli 60 godzin pracy animatorów. W 2019 roku program był realizowany od 1 marca 2019 do dnia 30 listopada 2019 r. 2. 31 maja 2019 roku odbyły się XX Powiatowe Szkole Igrzyska Sportowo-Rekreacyjne, które są organizowane cyklicznie we współpracy z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Tucholi. W zawodach uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych z terenu powiatu tucholskiego w dwóch kategoriach wiekowych klasy I-VI szkół podstawowych oraz klasy VII, VIII szkół podstawowych i III gimnazjum. Łącznie w zawodach uczestniczyło ok. 600 dzieci z terenu całego powiatu. 3. W ciągu roku szkolnego odbywają się powiatowe rozgrywki międzyszkolne w ramach współzawodnictwa sportowego szkół. Głównymi organizatorami są szkoły w terenie powiatu tucholskiego, a starostwo jest współorganizatorem tych zawodów. Zawody odbywały się w trzech kategoriach: Igrzyska Dzieci, Igrzyska Młodzieży Szkolnej i Licealiada. Mistrzowie powiatu reprezentowali nasz powiat na rozgrywkach wojewódzkich. Drugie miejsce na zawodach wojewódzkich udało się osiągnąć chłopcom z SP Cekcyn w ramach Igrzysk Dzieci w sztafetowych biegach przełajowych oraz w czwórboju lekkoatletycznym. Trzecie miejsce na szczeblu wojewódzkim uzyskały dziewczęta z SP w Kęsowie w piłce ręcznej w ramach Igrzysk Dzieci. Dziewczęta z SP Gostycyn wywalczyły 4 miejsce w tenisie stołowym drużynowym w kategorii Igrzysk Młodzieży Szkolnej. Dziewczęta z Liceum Ogólnokształcącego w Tucholi zajęły II miejsce w piłce siatkowej plażowej (Licealiada).

IX. Promocja i ochrona zdrowia.

Zadania Powiatu w zakresie ochrony zdrowia obejmują m.in.: tworzenie strategii i planowanie polityki ochrony zdrowia na terenie powiatu oraz podejmowanie działań z zakresu promocji i profilaktyki zdrowia.

1. Szpital powiatowy

Na terenie powiatu funkcjonuje szpital powiatowy, który jest prowadzony przez spółkę „Szpital Tucholski” Sp. z o.o., której większościowym udziałowcem jest Powiat Tucholski - 78,22%, pozostałymi udziałowcami są gminy powiatu tucholskiego (gmina Tuchola, Cekcyn, Śliwice, Gostycyn i Lubiewo) 21,63 % oraz osoby fizyczne 0,15 %. Celem działania Spółki jest udzielanie świadczeń zdrowotnych, promocja zdrowia i realizacja zadań dydaktycznych.

W roku 2019 roku obowiązywały następujące umowy z NFZ :

1. 17-21/BO424/PSZ – leczenie szpitalne;
2. 17-22/BO424/SPO – świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze;
3. 19-23/BO424/PSY – opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień;
4. 18-22/BO424/REH – rehabilitacja lecznicza;
5. 11-21/BO424/AOS - ambulatoryjna opieka specjalistyczna;

oraz Umowa z Konsorcjum na „Realizację zadań z zakresu Ratownictwa Medycznego”.

Zakres świadczonych usług przez Szpital w latach 2017-2019 w ujęciu liczbowym przedstawia Tabela Nr. 7 Lecznictwo zamknięte:

oddział	liczba hospitalizowanych		
	2017	2018	2019
wewnętrzny	1 669	1 643	1 499
kardiologiczny	1 274	1 369	1 252
ZOL	35	28	33
chirurgiczny	1 269	1 191	1 122
OIT	105	66	84
ginekologiczny	991	896	992
położniczy	977	939	855
neonatologiczny	829	813	744
dziecięcy	606	590	742
razem :	7 755	7 535	7 323
izba przyjęć	ilość porad/badań		
	5 771	8 112	10 507

Tabela Nr. 8 Lecznictwo otwarte:

poradnie	porady lekarskie		
	2017	2018	2019
chirurgiczna	14 767	14 615	10 385
ortopedyczna	4 189	4 804	4 665
dermatologiczna	5 601	7 551	5 978
neurologiczna	3 903	4 482	3 133
rehabilitacyjna	879	779	596
zdrowia psychicznego	5 943	5 531	5 673
ginekologiczna	6 154	6 848	7 982
uzależnień	1 984	2 020	2 190
endokrynologiczna	1 036	860	844
fizykoterapia - zabiegi	84 509	86 667	109 953
kardiologiczna	4 176	6 007	4 551
urologiczna	991	872	946
chorób płuc	2 186	2 557	2 229
nefrologiczna	637	702	629
diabetologiczna	1 318	1 367	1 559
ginek Śliwice/Gostycyn/Cekcyn	595	1 225	1 473
POZ	8 145	5 793	5 849
razem :	147 013	152 680	168 635
dział pomocy doraźnej - wyjazdy	2 931	3 549	3 363

Tabela Nr. 9 Badania diagnostyczne:

rodzaj badania	2017	2018	2019
EKG	26 680	25 834	23 244
RTG	16 706	16 827	16 955
USG	6 140	6 758	6 555
gastroskopia	1 272	1 261	1 233
kolonoskopia	670	638	702
bronchoskopia	35	14	19
próby wysiłkowe	509	1 130	882
doppler	586	618	594
echo serca	1 509	2 557	2 060
EKG przelykowa	61	29	12
EKG obciążeniowa	1	1	1
holter	891	1 183	1 238
TK	1 942	2 199	2 431

spirometria	636	710	755
razem :	30 958	33 925	33 437

W 2019 roku wykonano również:

1. operacje – 1.308, z czego:

- dla oddz. chirurgicznego – 662 operacji;
- dla oddz. ginekologicznego – 646 operacji.

2. zabiegi – 5.635, z czego:

- dla oddz. chirurgicznego – 309 zabiegów;
- dla oddz. ginekologicznego – 404 zabiegi;
- dla poradni – 3.674 zabiegi;
- zabiegi kardiologii inwazyjnej – 1.249, z czego:
- diagnostyczne – 811;
- inwazyjne – 438.

3. znieczulenia do zabiegów – 1.667, z czego:

- dla oddz. chirurgicznego – 662 znieczulenia;
- dla oddz. ginekologicznego – 1.005 znieczuleń.

4. Porody w ilości 745, z czego 48 w znieczuleniu.

Struktura przychodów

Łącznie przychody w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 8 %. W 2019 roku uzyskano większe o 5 % do roku 2018 przychody w ramach kontraktu z NFZ, natomiast ze sprzedaży usług medycznych na wolnym rynku większe o 6 %.

Lp.	treść		kontrakt	faktury
1.	umowa	SZP		
	PSZ ryczałt + nielimitowane	Wewnętrzny	4 739 520,00 zł	4 392 931,36 zł
		OIT	1 777 224,00 zł	1 408 055,14 zł
		Pediatryczny	1 421 860,00 zł	1 957 745,58 zł
		Neonatologia	1 066 308,60 zł	1 066 308,60 zł
		Gin-Pol.	3 975 014,64 zł	3 865 205,90 zł
		Kardiologiczny	5 827 844,52 zł	5 433 996,32 zł
		Chirurgiczny	4 683 439,60 zł	4 641 438,31 zł
		Izba Przyjęć	1 164 051,00 zł	1 164 051,00 zł
		AOS		
		Por chirurgiczna	632 721,58 zł	758 747,12 zł

		por uraz ortopedyczna	241 820,00 zł	297 067,24 zł
		Por dermatologiczna	353 990,00 zł	434 859,71 zł
		Por endokrynologiczna	53 960,00 zł	63 835,15 zł
		Por.gin-polożnicza	534 090,00 zł	716 311,70 zł
		Por pol gin Śliwice/Gostycyn/Cekcyn	126 589,07 zł	126 588,21 zł
		Por chorób płuc	167 820,00 zł	186 108,10 zł
		Por kardiologiczna	330 820,00 zł	511 820,39 zł
		Por neurologiczna	157 320,00 zł	175 015,52 zł
		Por. urologiczna	99 060,00 zł	98 683,24 zł
		por diabetologiczna	58 910,00 zł	77 340,03 zł
		por nefrologiczna	35 970,00 zł	71 881,92 zł
		razem :	27 448 333,01 zł	27 447 990,54 zł
2.	SPO	SPO	682 107,84 zł	681 698,58 zł
3.	ASDK	GASTROSKOPIA	179 367,00 zł	179 367,00 zł
		KOLONOSKOPIA	210 145,50 zł	210 145,50 zł
		TK	324 007,08 zł	324 007,08 zł
		razem :	713 519,58	713 519,58
4	Rehabilitacja	por rehabilitacji	16 388,00	812 094,00
		reh ambulatoryjna	810 172,10	16 332,00
		razem :	826 560,10	828 426,00
5	PSY	por zdrowia psychiczn	376 140,96	376 289,46
		por uzależnień	139 504,65	139 504,65
		razem :	515 645,61	515 794,11
5	RTM		3 219 055,50	3 219 055,50
6	POZN		910 544,10	910 544,10
razem :			34 315 765,74	34 317 028,41

Koszty działalności

W 2019 roku koszty z działalności podstawowej wzrosły o 8 %, a różnicę w stosunku do roku 2018 przedstawia Tabela Nr 11.

Porównanie kosztów w latach 2018-2019:

rodzaj	2018		2019	
	tys zł	%	tys zł	%
1. zużycie materiałów	3 467	9,0	3 549	8,6
- leki	1 970	5,1	1 849	4,5
- żywność	7	0,0	6	0,0
- sprzęt 1x i odczynniki	568	1,5	711	1,7
- pozostałe	922	2,4	983	2,4
2. zużycie energii	619	1,6	503	1,2
- elektrycznej	440	1,1	361	0,9
- ciepłej	179	0,5	142	0,3
3. usługi obce	10 236	26,7	11 422	27,5
- medyczne	4 395	11,4	4 347	10,5
- dzierżawa	183	0,5	163	0,4
- catering	481	1,3	365	0,9
- Cardinox/4Heart	4 385	11,4	5 533	13,3
- pozostałe	792	2,0	1 014	2,4
4. wynagrodzenia	20 333	53,0	22 036	53,2
- ze stosunku pracy	7 950	20,7	8 081	19,5
-z umów cywilno-prawnych	12 383	32,2	13 955	33,7
5. Świadczenia pracownicze	1 644	4,3	1 970	4,8
6. amortyzacja	1 880	4,9	1 751	4,2
7. pozostałe	220	0,6	222	0,5
Razem :	38 399	100	41 453	100

W czerwcu 2019 r. po rozwiązaniu umowy z Cardinox Sp. z o.o. obsługę oddziału kardiologii przejęła spółka 4Heart, która dysponuje potencjałem kadrowo-organizacyjnym i gwarantuje nieprzerwaną pracę oddziału kardiologii w pełnym zakresie.

Realizacja inwestycji w 2019 roku oraz wieloletni plan inwestycyjny.

1. Szpital Tucholski zakończył realizację projektu pn. **„Przebudowa, modernizacja i doposażenie oddziałów szpitalnych Szpitala tucholskiego”** nr RPKP.06.01.01-04-0062/17 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na podstawie umowy zawartej w dn. 14. czerwca 2018. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 3,03 mln zł, należne Szpitalowi dofinansowanie to 1,79 mln zł. Aktualnie szpital oczekuje na rozpatrzenie końcowego wniosku o płatność.

Projekt polegał na zakupie sprzętu medycznego i robotach budowlanych. W ramach pierwszego z w/w zadań szpital został doposażony w nowoczesny sprzęt, w tym m.in.: kolumnę laparoskopową, generator ultradźwiękowy, aparat do znieczuleń, zestawy narzędzi, manipulator medyczny, kolonoskop, gastroskop, aparat do podciśnieniowego leczenia ran, aparat do terapii nerkozastępczej, system nadzoru okołoporodowego, kardiomonitor, zestawy łóżkowe. Łącznie zakupiono 75 sztuk najnowszej generacji sprzętu za łączną kwotę blisko 1,1 mln zł. Nowa aparatura z pewnością zwiększyła efektywność świadczonych usług.

Kolejnym elementem projektu była część budowlana, ramach której:

- utworzono dodatkowe źródło wody, tj. wybudowano rezerwowy zbiornik, który zabezpieczy szpital w wypadku przerw w dostawie wody. Jest on wyposażony w nowoczesne systemy gwarantujące wysoką jakość sanitarną;
- przebudowano część pomieszczeń na oddziale Wewnętrznym, w tym przy 3 salach utworzono łazienki oraz zamontowano klimatyzację na sali intensywnego nadzoru co z pewnością podniesie komfort hospitalizowanych pacjentów;
- przebudowano koncentrator tlenu i instalację gazów medycznych na Oddziale Wewnętrznym;
- zmodernizowano klatkę schodową – oprócz efektu estetycznego zwiększono bezpieczeństwo poruszających się po niej pacjentów i osób odwiedzających, naprawiono powierzchnię schodów, zamontowano nowe barierki i oświetlenie;
- utworzono salę edukacji i promocji zdrowia dla pacjentów, wyposażoną w sprzęt multimedialny;
- dostosowano pomieszczenia piwnicy na potrzeby personelu medycznego i powiększono powierzchnię magazynową.

Ta inwestycja z pewnością przyczyniła się do podniesienia jakości usług świadczonych przez „Szpital Tucholski”.

2. „Szpital Tucholski” Sp. z o.o. jest w trakcie realizacji **„Programu badań przesiewowych w kierunku wczesnego wykrywania raka jelita grubego”**. Projekt jest realizowany zgodnie z założeniami, do tej pory zrealizowaliśmy blisko 850 kolonoskopii. Całkowity koszt projektu to 1 178 178,00 zł., jego realizacja planowana jest do końca roku 2020.
3. Szpital Tucholski posiada umowę o dofinansowanie w ramach EFRR projektu **„Budowa Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego”**. W nowym budynku o planowanej powierzchni całkowitej 2794,80 m² obok Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego docelowo znaleźć się ma także Zakład Rehabilitacji i fizjoterapii. Będzie on świadczył usługi zdrowotne pacjentom ZOŁ i pacjentom wymagającym ambulatoryjnej fizjoterapii. Pierwotnie planowano też zlokalizowanie w obiekcie Dziennego Domu Pomocy Medycznej, ale wobec braku zainteresowania Gmin Powiatu Tucholskiego takimi świadczeniami dla mieszkańców, zarzucono ten element inwestycji co zmniejszy nieco koszty wybudowania obiektu. Planowany całkowity koszt inwestycji to ok 11 mln zł., przy czym wydatki kwalifikowalne dotyczące budowy samego ZO-L to ok 6,2 mln zł (z dofinansowaniem blisko 5,3 mln zł). Nowy Zakład przewidziany jest na 45 łóżek. Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie realizacja projektu planowana była w okresie I 2018 – XII 2019, aktualnie na wniosek Szpitala termin ten wydłużono do końca roku 2020. Spółka posiada pozwolenie na budowę, ale do końca 2019 r. zarząd nie zdecydował się na ogłoszenie przetargu na prace budowlane, wobec braku części środków na udział własny i koncepcji przygotowania zmian projektowych, które mają potanąć

inwestycję. W r. 2019 Szpital złożył do Dyrektora Krajowej Izby Skarbowej wniosek o wydanie indywidualnej interpretacji podatkowej w zakresie właściwej do zastosowania stawki VAT (8 lub 23%).

4. W czerwcu 2019r. Prezes Zarządu Szpitala podpisał umowę o dofinansowanie w ramach EFRR projektu „**Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku Szpitala Tucholskiego**”. Złożenie wniosku poprzedził audyt energetyczny, na podstawie którego ustalono zakres projektu, który polegać będzie na modernizacji systemu produkcji i dystrybucji ciepła mającej na celu z jednej strony zmniejszenie zużycia energii, a z drugiej zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Planuje się m.in. przebudowę kotłowni i zamianę kotła węglowego na kotłownię gazową, montaż pomp ciepła, modernizację węzła dystrybucji ciepła, wprowadzenie globalnego systemu monitoringu i zarządzania energią ciepłą, montaż punktowych regulatorów ciepła, montaż paneli fotowoltaicznych. Całkowity koszt projektu to ok 1,9 mln zł z dofinansowaniem ok 1,25 mln zł.

1. Do zadań powiatu należy także ustalenie rozkładu godzin pracy ogólnodostępnych aptek Powiatu Tucholskiego. Rada Powiatu podejmowała w 2019 roku uchwałę w tej sprawie ustalając także grafik dyżurów aptek w porze nocnej i w święta. Uchwała ta została przekazywana celem wykonania do aptek dyżurujących w Tucholi.

X. Edukacja publiczna.

Powiat Tucholski jest organem prowadzącym dla szkół i placówek oświatowych:

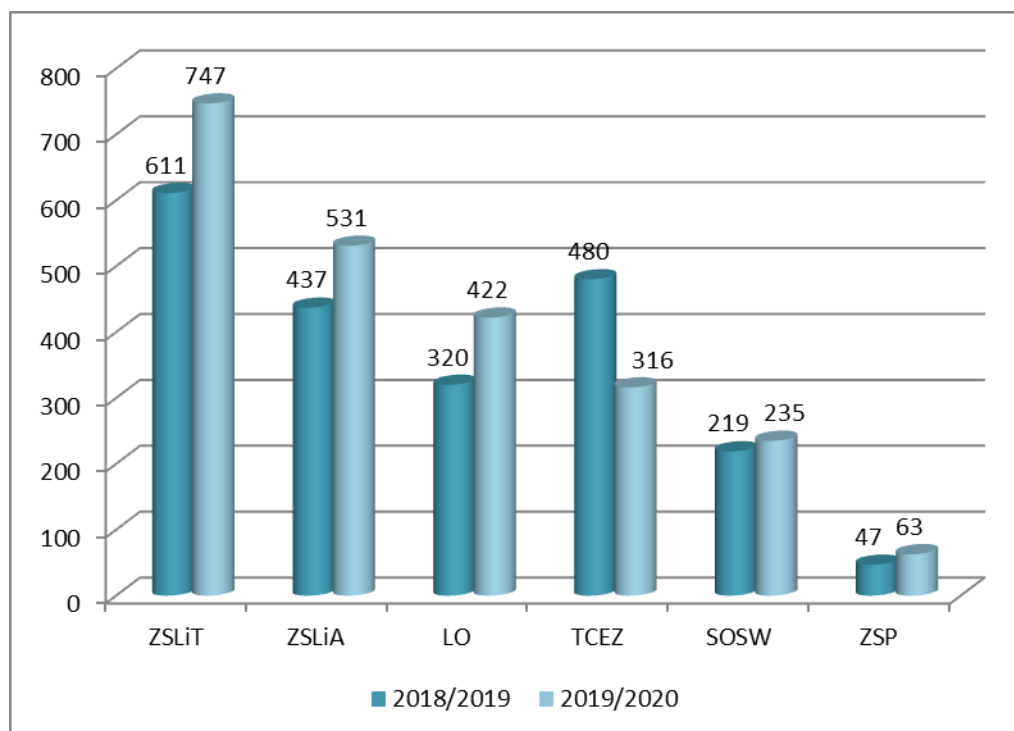
1. Liceum Ogólnokształcącego im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi,
2. Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi,
3. Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych im. Leona Janty – Polczyńskiego w Tucholi,
4. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Tucholi,
5. Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej w Tucholi,
6. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Śliwicach,
7. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi.

Obsługą finansową jednostek oświatowych zajmuje się Powiatowy Zakład Obsługi w Tucholi.

Na terenie powiatu funkcjonuje także Technikum Leśne im. Adama Loreta w Tucholi prowadzone przez Ministra Środowiska oraz Tucholska Szkoła Realna (liceum ogólnokształcące) - szkoła niepubliczna dotowana przez Powiat Tucholski.

W szkołach i placówkach Powiatu Tucholskiego realizowana jest Strategia Rozwoju Edukacji Powiatu Tucholskiego na lata 2014-2020. Strategia określa w ramowy sposób cele operacyjne i służące ich realizacji zadania.

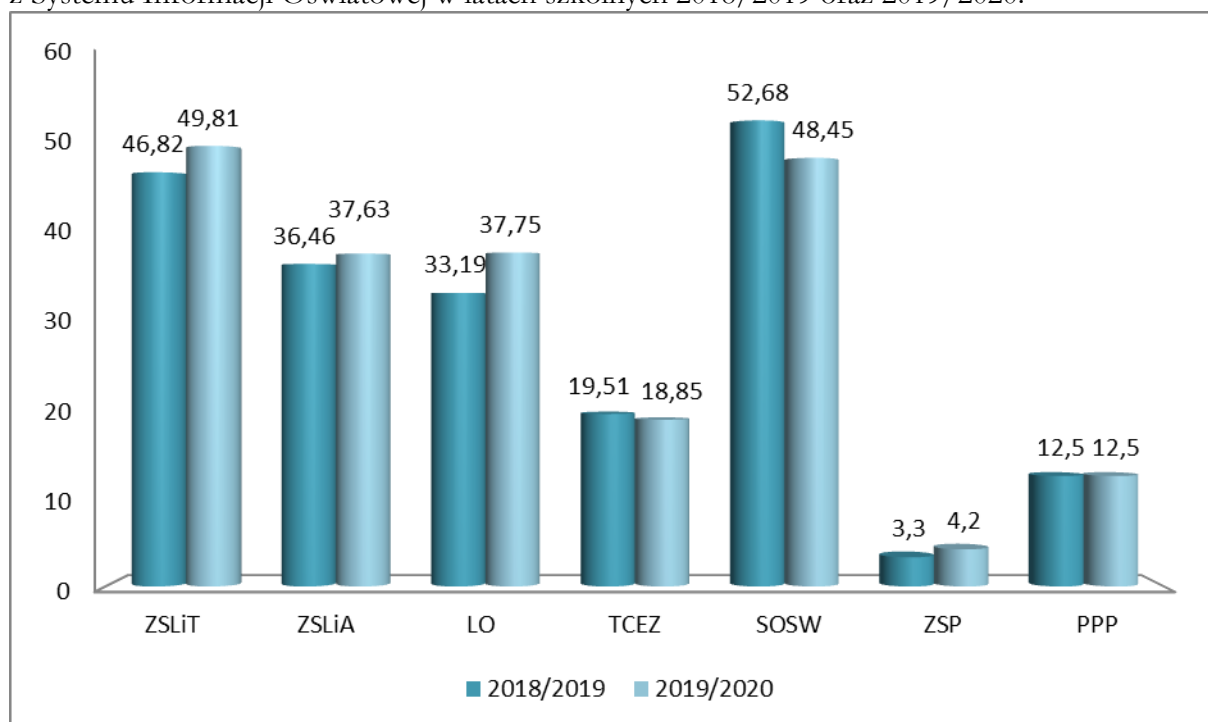
Liczbę uczniów w latach szkolnych 2018/2019 oraz 2019/2020 wg danych z Systemu Informacji Oświatowej przedstawia niżej zamieszczony wykres.

Zdawalność egzaminu maturalnego w 2019 r.

2019 r.	Liczba uczniów przystępujących do matury	Liczba uczniów, którzy zdali egzamin maturalny
LO	89	84
ZSLiA	52	41
ZSLiT	102	69
TCEZ	13	3

Poniżej zamieszczony wykres przedstawia liczbę etatów nauczycielskich ogółem wg danych z Systemu Informacji Oświatowej w latach szkolnych 2018/2019 oraz 2019/2020.

W roku 2019 po raz piąty odbyły się Targi Edukacji i Pracy, celem których było umożliwienie uczniom klas III gimnazjów oraz VII i VIII szkół podstawowych z powiatu tucholskiego właściwego wyboru szkoły. Uczniowie w ramach tego wydarzenia mogą zapoznać się z całą ofertą edukacyjną szkół z terenu powiatu tucholskiego, zasięgnąć opinii o kierunkach kształcenia i specyfice poszczególnych szkół, porozmawiać z uczniami i nauczycielami danej szkoły.

W szkołach i placówkach oświatowych w 2019 r. realizowane były projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych.

Nazwa projektu	Szkoła realizująca projekt	Finansowanie
Projekt "Region Nauk Ścisłych II"	LO ZSLiA	Współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego
Prymusi Zawodu Kujaw i Pomorza	ZSLiT ZSLiA	Urząd Marszałkowski - Regionalny program operacyjny woj. kuj-pom na lata 2014-2020
Nauka=Zawód=Praca Podniesienie kompetencji, realizacja staży i praktyk dla uczniów kształcenia zawodowego	ZSLiT ZSLiA TCEZ	Współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego
"Tchnienie nowego życia w tereny zniszczone przez czas, człowieka lub żywioły"	ZSLiA	Erasmus + Europejska Polska
Edukacja dorosłych na rzecz rynku pracy w powiecie sępoleńskim, świeckim i tucholskim	TCEZ	Współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego
Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej prowadzącej kształcenie zawodowe w ramach szkolnictwa specjalnego wraz z działaniami w zakresie e-edukacji	TCEZ	RPO WK-P EFRR

XI. Administracja architektoniczno-budowlana.

Wydział Budownictwa i Komunikacji

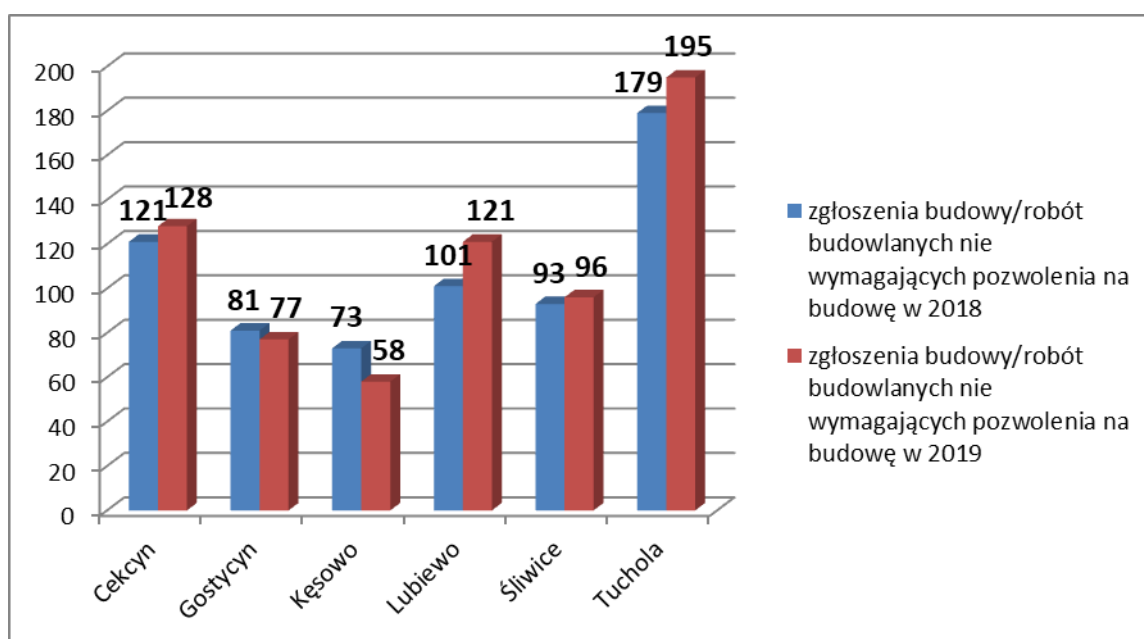
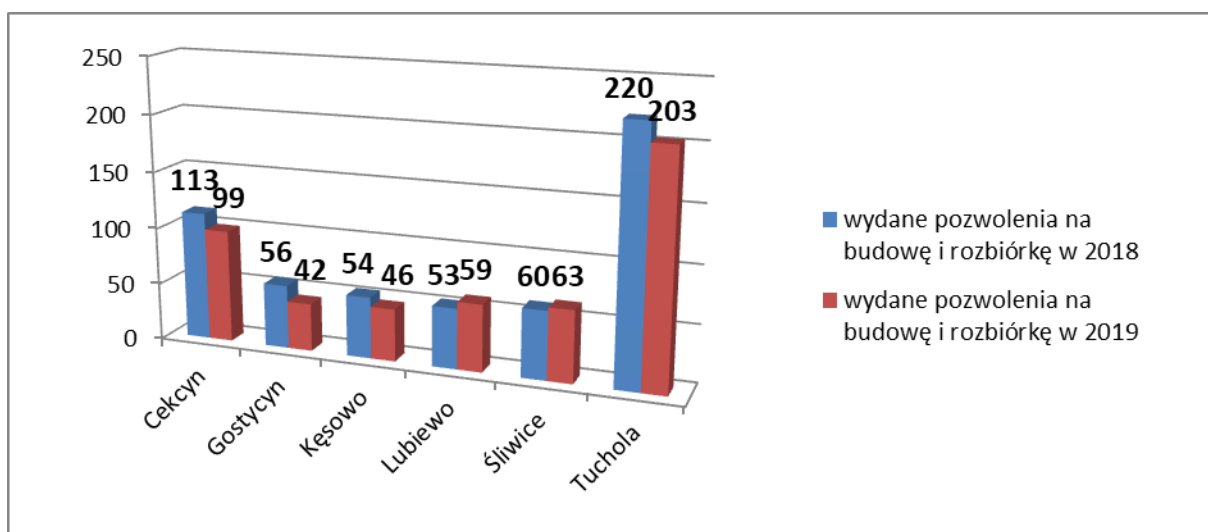
Referat Budownictwa realizuje zadania wynikające z ustaw w szczególności: prawo budowlane, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, o własności lokali, o szczegółowych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, o ochronie zabytków i opiece na zabytkami, o gospodarce nieruchomościami, o statystyce publicznej, o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, o samorządzie powiatowym.

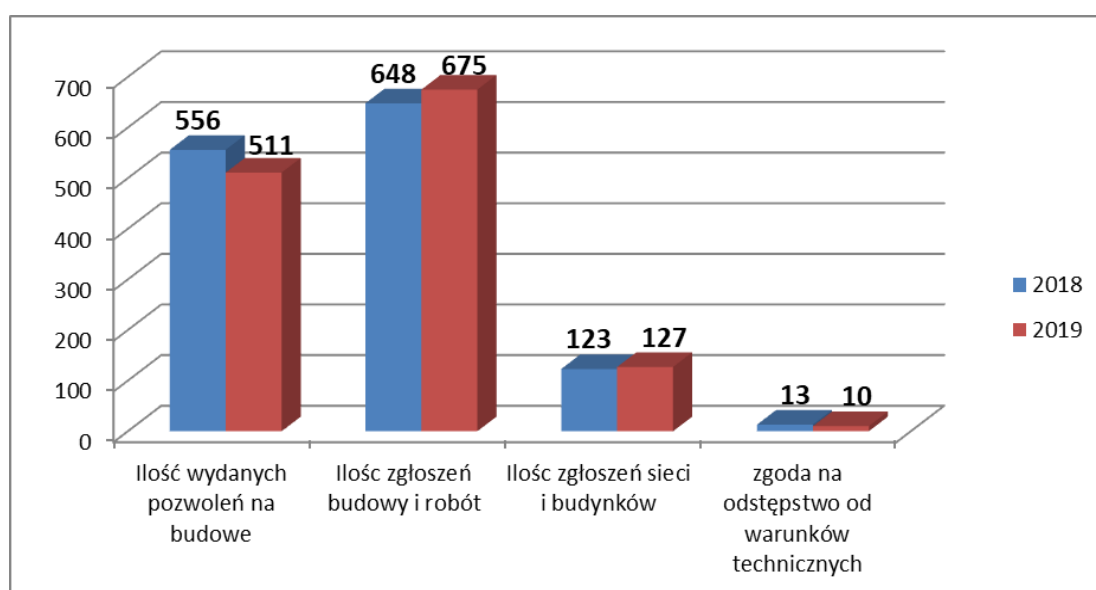
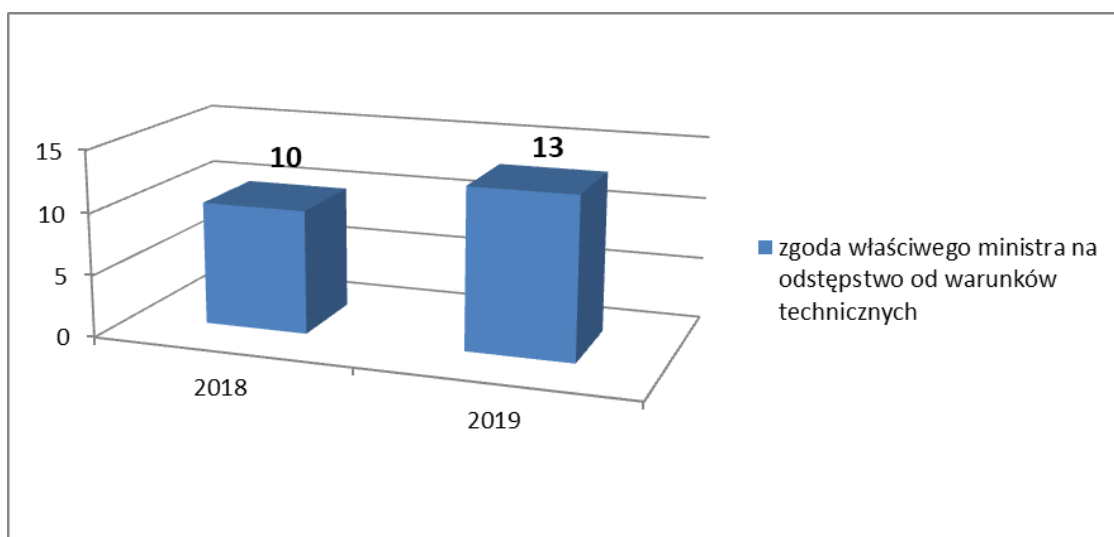
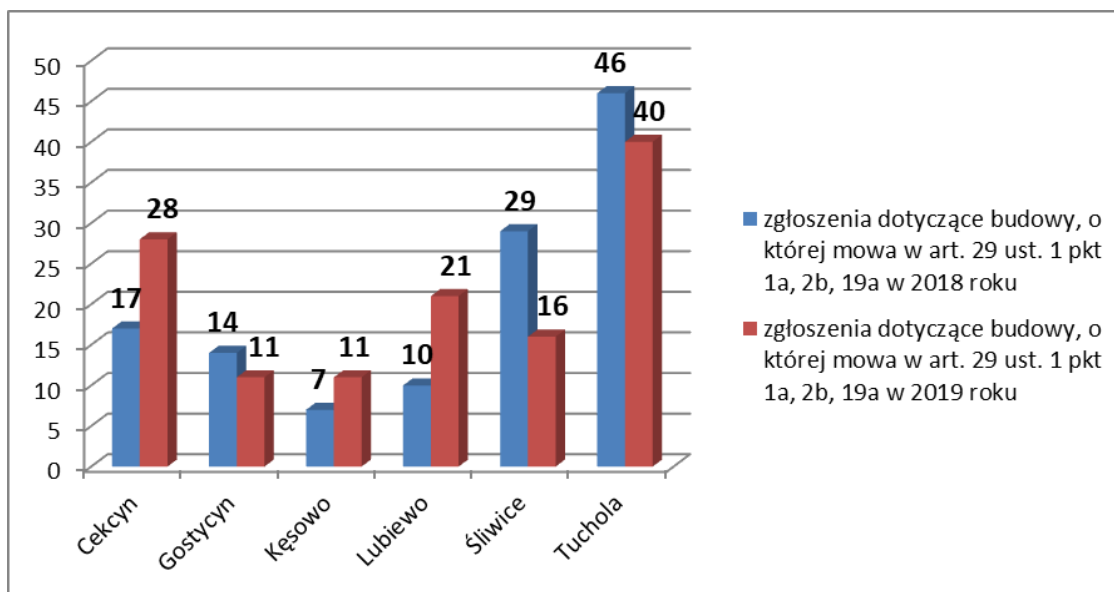
Ze względu na specyfikę składanych wniosków niezbędny jest czas do ich sprawdzenia, wezwania do uzupełnienia wniosku oraz przeprowadzenia postępowania administracyjnego. Zgodnie z przepisami organ zobowiązany jest wydać decyzje w przeciągu 65 dni, jednakże Referat stara się załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (w zależności od skomplikowania sprawy).

W roku 2019 średni czas oczekiwania na decyzje: o pozwoleniu na wykonanie robót budowlanych obejmujących zewnętrzną i wewnętrzną instalację gazu wynosił 7 dni, w przypadku

decyzji na budowę, przebudowę, nadbudowę budynków - średni czas oczekiwania wynosił 35 dni. Natomiast w przypadku wydawania decyzji na podstawie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (ZRID) – organ zobowiązany jest wydać decyzję w przeciągu 90 dni. W roku 2019 wydano 1 decyzję ZRID, czas oczekiwania wyniósł 18 dni. Każdorazowo czasookres uzależniony jest od kompletności złożonego wniosku wraz z projektami budowlanymi, a także konieczności dwukrotnej publikacji na stronie biuletynu informacji publicznej oraz w prasie lokalnej na minimum 14 dni każdorazowo.

Poniżej przedstawiono dane liczbowe ruchu budowlanego na terenie powiatu tucholskiego za rok 2019

Realizacja zadań na podstawie ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu oraz Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 2017 r. w sprawie gmin poszkodowanych w wyniku działania żywiołu w sierpniu 2017r., w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1547) oraz Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie gmin poszkodowanych w wyniku działania żywiołu w sierpniu 2017 r., w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych (Dz. U. z 2017r. poz. 1583) -w związku z nawałnicą na terenie powiatu tucholskiego w nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r. Rozporządzenie należało stosować przez okres 24 miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

Zgodnie z ww. Rozporządzeniami nawałnicą zostały objęte gminy: Gostycyn, Tuchola, Kęsowo, Lubiewo i Cekcyn.

Zgłoszenia budowy/robót nie wymagających pozwolenia na budowę oraz decyzje o pozwolenia na odbudowę obiektu w ww. zakresie opiniowane były przez Zespół powołany przez Starostę Tucholskiego Zarządzeniem nr 32/2017 z dnia 22 sierpnia 2017r.

W okresie od 01.01.2019 r. do 12.08.2019 r. załatwiono poniższe sprawy:

- zgłoszenia nie objęte ustawą - 8,
- zgłoszenia budowy/robót nie wymagających pozwolenia na budowę – 21,
- decyzje o pozwolenia na odbudowę obiektu - 2,
- zawiadomienia o zakończeniu odbudowy obiektu budowlanego - 1.

Poniżej przedstawiono dane liczbowe spraw załatwianych od 17 sierpnia 2017 r. do 12 sierpnia 2019 r.

Wyszczególnienie	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Razem
Zgłoszenia nie objęte ustawą	96	11	8	115
Zgłoszenia budowy/robót nie wymagających pozwolenia na budowę (termin załatwienia 7 dni)	65	39	21	125
Decyzje o pozwolenia na odbudowę obiektu (termin załatwienia 14 dni)	7	22	2	31
Zawiadomienia o zakończeniu odbudowy obiektu budowlanego	0	2	1	3

Poza załatwianiem ww. spraw do Referatu wpływa również inna korespondencja wymagająca udzielenia odpowiedzi. Ponadto do zadań Referatu należy archiwizacja, kontrola zarządcza, prowadzenie rejestrów, wprowadzanie danych do programu RWDZ, sprawozdawczość: miesięczna (B-06), kwartalna (B-05), kwartalna (wydane decyzje i wnioski ZRID), półroczna (GUNB). Wytworzona w Referacie dokumentacja wymaga przygotowania do archiwizacji, zgodnie z instrukcją kancelaryjną oraz jej składowania w archiwum mieszczącym się w budynku na terenie Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi.

Pracownicy Referatu realizują także inne zadania zlecone przez Zarząd Powiatu Tucholskiego np. udział w przeglądach gwarancyjnych i pogwarancyjnych inwestycji, udział w konsultacjach z zakresu przepisów Prawa budowlanego na rzecz jednostek powiatowych, udział w pracach zespołów powołanych przez Starostę np. dotyczących realizacji przedsięwzięć: placówki opiekuńczo-wychowawcze w Gostycynie i Żalnie, Powiatowe Centrum Wsparcia w Tucholi, udział w konsultacjach z przedstawicielem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu, Delegatury w Bydgoszczy w zakresie opiniowania planowanych zamierzeń inwestycyjnych zarówno powiatowych jak i innych np. parafie z terenu powiatu tucholskiego.

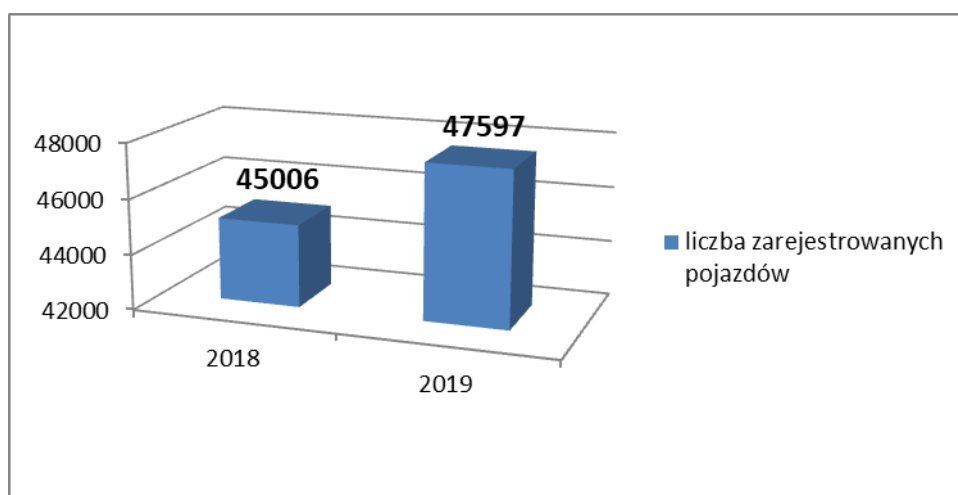
XII. Komunikacja.

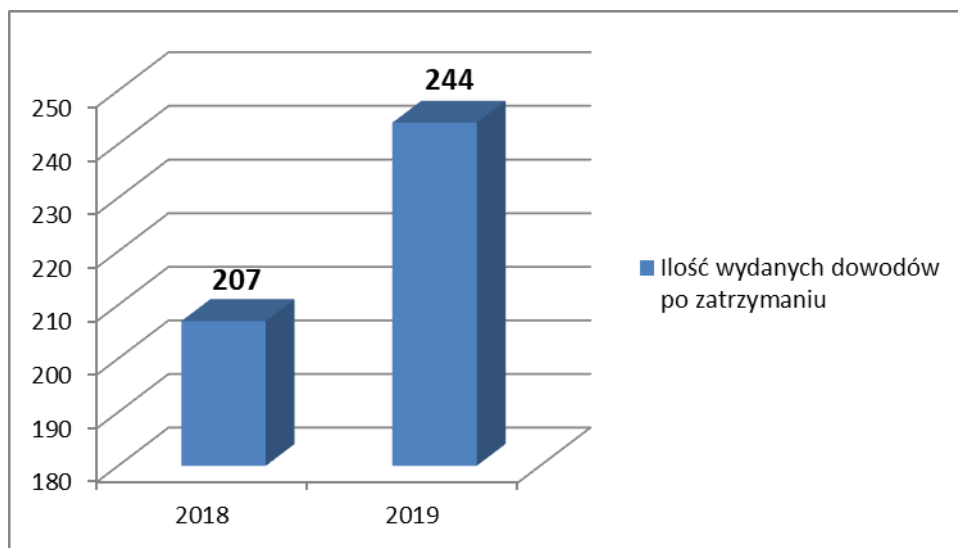
Wydział Budownictwa i Komunikacji

Referat Komunikacji realizuje zadania związane z rejestracją pojazdów, wydawaniem i zatrzymywaniem dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdem, wydawaniem licencji i zezwoleń na wykonywanie transportu drogowego, zadania związane z publicznym transportem zbiorowym, zadania z zakresu usuwania pojazdów i prowadzenia parkingów oraz usuwania statków lub innych obiektów pływających, nadzór nad stacjami diagnostycznymi oraz ośrodkami szkolenia kierowców.

Referat przyjmuje interesantów na bieżąco i większość spraw związanych z rejestracją pojazdów, wydawaniem praw jazdy i wydaniem zezwoleń i licencji na transport drogowy, są wydawane zainteresowanej osobie w dniu złożenia wniosku.

Dla zobrazowania podaje ilość spraw dot. rejestracji pojazdów załatwionych w latach 2018 i 2019:

W zakresie rejestracji pojazdów wykonywane są też inne czynności z tym związane np. zamawianie druków, tablic rejestracyjnych, prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania, wydawanie decyzji, uzupełnianie zapisów w kartach pojazdów i dowodach rejestracyjnych, a także kserowanie wszystkich dokumentów składanych do wniosku oraz kart pojazdu, prowadzenie spisu spraw, archiwizacja, itd. Ponadto w zakresie rejestracji pojazdów wykonywane są czynności związane z demontażem pojazdów np. w roku 2019 wydano 601 decyzji o demontażu (w roku 2018 wydano 601 decyzji), unieważnianie dowodów rejestracyjnych oraz kart pojazdu, prowadzenie korespondencji w tym zakresie, kopiowanie dokumentów.

Poza załatwianiem ww. spraw do Referatu wpływa również inna korespondencja wymagająca udzielenia odpowiedzi np. zapytania z Urzędu Skarbowego, Policji, Prokuratury, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie rejestracji pojazdów oraz uprawnień kierowców.

Ponadto w ramach zadań Referatu wykonywane są wszystkie zadania związane z:

- ośrodkami szkolenia kierowców (m.in. bieżąca korespondencja, analiza składanych przez OSK informacji o kursantach, przygotowywanie statystyki o zdawalności, prowadzenie rejestrów);
- stacjami kontroli pojazdów (korespondencja, prowadzenie rejestrów, wydawanie zaświadczeń stacji, wydawanie uprawnień diagnosty);
- wydaniem zezwoleń i licencji na transport drogowy (sprawdzanie kpl. wniosków, wydawanie zaświadczeń, zezwoleń, wypisów i licencji);
- usuwanie statków i pojazdów z dróg i ich przechowywanie na parkingach strzeżonych (przygotowywanie korespondencji, umów, uchwał, prowadzenie spraw związanych z przypadkiem pojazdów na rzecz powiatu);
- prowadzenie spraw dot. przeprawy promowej;
- sprawy związane z publicznym transportem zbiorowym;
- bieżące wprowadzanie danych do CEIDG.

Zgodnie z przepisami prawa co najmniej raz w roku Starosta zobowiązany jest przeprowadzać kontrole stacji kontroli pojazdów i ośrodków szkolenia kierowców.

W odniesieniu do stacji kontroli pojazdów w roku 2019 przeprowadzono 8 kontroli. W trakcie kontroli sprawdzane są zarówno dokumentacja prowadzona przez przedsiębiorcę, zachowanie odpowiednich terminów przy wystawianiu stosownych dokumentów, sposobu i prawidłowości prowadzenia okresowych kart poszczególnych urządzeń, jak i wyposażenie stacji, o której mowa w art. 83 b ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz rozporządzeniach wykonawczych. W wyniku kontroli nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Natomiast w roku 2019 przeprowadzono 13 kontroli Ośrodków Szkolenia Kierowców. W trakcie kontroli – w siedzibie Ośrodka Szkolenia Kierowców sprawdzana jest infrastruktura ośrodka wraz z pomiarami (sala wykładowa, pomieszczenie biurowe, plac manewrowy oraz pojazdy przeznaczone do nauki jazdy), dokumenty zatrudnionych w ośrodku instruktorów oraz ich kwalifikacje, zgodność prowadzonych kursów z przepisami oraz informacjami przekazywanymi Staroście. W wyniku kontroli wydano 3 zalecenia pokontrolne.

Zgodnie z art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 o transporcie drogowym kontrolę zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji, zezwoleń lub zaświadczeń na przewóz na potrzeby własne przeprowadza się co najmniej raz na 5 lat. W roku 2019 przeprowadzono 5 kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. Starosta Tucholski ważne są następujące zezwolenia:

- zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego osób -14,
- wypisy z zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego osób -28,
- zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy -75,
- wypisy z zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy -241,
- zezwolenia na przewozy regularne w publicznym transporcie zbiorowym – 20,
- wypisy z zezwoleń na przewozy regularne w publicznym transporcie zbiorowym – 35,
- zaświadczenia na przewozy na potrzeby własne osób – 4,
- wypisy z zaświadczeń na przewozy na potrzeby własne osób – 5,
- zaświadczenia na przewozy na potrzeby własne rzeczy – 81,
- wypisy z zaświadczeń na przewozy na potrzeby własne rzeczy – 175.

Referat Komunikacji realizuje także zadania z zakresu wydawania praw jazdy m. in.:

- przyjmowanie PKK (profil kandydata na kierowcę),
- wydawanie praw jazdy ,
- wydawanie cofniętych praw jazdy wraz z decyzją,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy,
- wydawanie zezwoleń na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi,
- wydawanie decyzji o skierowaniu na badania lekarskie i psychologiczne kierowców prowadzących pojazdy w stanie nietrzeźwości lub po użyciu alkoholu (zawiadomienie o wszczęciu postępowania, przesłuchanie świadka, wydanie decyzji administracyjnej),
- wydawanie decyzji o przywróceniu uprawnień,

- prowadzenie korespondencji wymagająca udzielenia odpowiedzi np. zapytania GOPS-u, Policji, Prokuratury, innych jednostek samorządowych, w sprawie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy kierowcom, którzy przekroczyli prędkość powyżej 50 km/h w terenie zabudowanym,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy kierowcom, którzy przekroczyli liczbę miejsc określoną w dowodzie rejestracyjnym,
- wydawanie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy kierowcom, którzy przekroczyli dozwoloną ilość 24 punktów karnych.

Dla przykładu w roku 2019 wydano 644 nowe uprawnienia do kierowania pojazdami, natomiast w roku 2018 wydano 695 uprawnień. W roku 2019 ilość wydanych decyzji w zakresie przekroczenia prędkości więcej niż 50 km/h – 18, natomiast w roku 2018 wydano 9 decyzji, zatem jest duży wzrost.

Rozpiętość zadań realizowanych w Wydziale jest bardzo duża i zarazem wymaga odpowiedzialnego i merytorycznego załatwienia.

W roku 2019 Wydział gospodarował środkami publicznymi zgodnie z art. 254 ustawy o finansach publicznych w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, w granicach kwot określonych w planie finansowym.

XIII. Geodezja, kartografia i kataster.

Do zadań starosty jako organu Służby Geodezyjnej i Kartograficznej w Polsce należy w szczególności: prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym: prowadzenie dla obszaru powiatu ewidencji gruntów i budynków, geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, gleboznawczej klasyfikacji gruntów, tworzenie, prowadzenie i udostępnianie prowadzonych baz danych, tworzenie i udostępnianie standardowych opracowań kartograficznych w skalach: 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000, koordynacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu, zakładanie osnów szczegółowych, przeprowadzanie powszechnej taksacji nieruchomości oraz opracowywanie i prowadzenie map i tabel taksacyjnych dotyczących nieruchomości, ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych.

Wyszczególnione wyżej zadania wykonywało w roku sprawozdawczym 6 pracowników stałych oraz 2 pracowników zatrudnionych na czas określony – do prowadzenia mapy numerycznej i pomocy w PODGiK.

W zakresie prowadzenia powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego przyjęto 2245 zgłoszeń prac oraz zrealizowano 3809 zamówienia na materiały (wypisy, wyrisy, kopie map i dokumentów, informacje). Wprowadzono 2711 zmian w ewidencji gruntów i budynków oraz dokonano 357 uzgodnień usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu. Wydano 15 decyzji administracyjnych z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Wpływy ze sprzedaży materiałów oraz obsługi prac geodezyjnych i kartograficznych wyniosły 480 389,42 zł.

Ze środków budżetowych Wojewody dokonano cyfryzacji mapy glebowo-rolniczej, obejmującej obszar gminy Gostycyn oraz miasta Tucholi, kosztem 40 tys. zł, jak też weryfikacji ewidencji gruntów i budynków na wybranych obszarach powiatu (koszt 30 tys. zł).

W chwili obecnej Powiat nie prowadzi baz danych w zakresie standardowych opracowań kartograficznych i geodezyjnej sieci uzbrojenia terenu. Założenie tych baz, połączone

z digitalizacją wybranych dokumentów zasobu, przewidziane jest w ramach projektu pod nazwą „Digitalizacja dokumentów PZGiK, utworzenie baz danych BDOT500 i GESUT oraz przeprowadzenie działań harmonizujących zbiory danych powiatu tucholskiego realizowanych w ramach projektu Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz ze środków budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, jak też partnerów projektu: poszczególnych Powiatów. W roku sprawozdawczym wyłoniono wykonawcę prac (konsorcjum, którego liderem jest OPGK Koszalin) oraz podpisano umowę na ich wykonanie. Termin wykonania prac to październik 2021 r., a ich koszt 1 770 000 zł.

XIV. Gospodarka nieruchomościami.

Wydział Geodezji Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody.

Powiat Tucholski jest właścicielem niżej wymienionych nieruchomości położonych na terenie:

Tucholi działki nr:

- 1460/7, 1469/23 – pow. 0,6655 ha - w zarządzie Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej w Tucholi,
- 460/11 – pow. 1,4815 ha – w zarządzie Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi,
- 1460/10 – o pow. 0,3559 ha Zakład Aktywności Zawodowej w Tucholi,
- 1388/3, 1388/7, 1388/13, 1389/1 – pow. 1,4033 ha – w zarządzie Liceum Ogólnokształcącego im. B. Nowodworskiego w Tucholi,
- 3824 – pow. 0,4562 ha – w zarządzie Zespołu Szkół Specjalnych w Tucholi,
- 2137/10, 2137/3, 2137/7, – pow. 0,1152 ha – siedziba Starostwa Powiatowego w Tucholi ul. Pocztowa 7,
- 3825/2 – pow. 0,1831 ha udział do 55265/101283 części – Starostwo Powiatowe w Tucholi ul. Pocztowa 7 (Książnica),
- 2031 o pow. 0,0385 ha – Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi,
- 1487/11, 1384/20, 1487/16 - pow. 1,5742 ha – w zarządzie Zarządu Dróg Powiatowych,
- 3663, 3664 – pow. 1,6253 ha w zarządzie Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej w Tucholi,
- 2086/2 – pow. 0,0187 ha – w zarządzie Muzeum Borów Tucholskich,
- 3817/11, – pow. 0,0961 ha – działka budowlana przeznaczona do zbycia w drodze przetargu nieograniczonego. W roku 2019 oraz w latach wcześniejszych Zarząd Powiatu Tucholskiego ogłaszał przetargi na zbycie działki nr 3817/11. Wszystkie przetargi zakończyły się wynikiem negatywnym,
- 1487/13, 1487/15 – 0,1623 ha – w zarządzie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,

- 3834 – pow. 0,9236 ha – Szpital Tucholski (umowa dzierżawy zawarta w dniu 13.08.2018 r. na okres 20 lat),

Gostycyn :

- 339/11 – o pow. 0,1859 ha Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 w Gostycynie,

Żalno :

- 74/21 – o pow. 0,4038 ha Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 w Żalnie,

Raciąż :

- 15/1, 15/3, 15/4, 15/12, 15/13 - pow. 1,7930 ha – w zarządzie Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej,
- 581/2 -pow. 0,3230 ha – teren po tartaku w obrębie Raciąż.

DROGI POWIATOWE

Zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy o drogach publicznych (Dz.U.2020.470 t.j.), jednostka samorządu terytorialnego, do której właściwości należą sprawy z zakresu planowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg, jest zarządcą drogi. W myśl 19 ust. 2 pkt. 3 cytowanej ustawy, zarządcą dróg powiatowych jest zarząd powiatu, który może wykonywać swoje obowiązki, stosując art. 21 ust. 1 przytoczonej ustawy, przy pomocy jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi, czyli zarządcą dróg zaliczonych do kategorii powiatowych na terenie powiatu tucholskiego jest Zarząd Powiatu Tucholskiego, wykonujący swoje obowiązki przy pomocy Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi.

Na terenie powiatu tucholskiego zaliczono do kategorii dróg powiatowych 46 dróg publicznych, zlokalizowanych na 1813 działkach o łącznej powierzchni 536,2310 ha i wartości 4.422.411,35 zł (według stanu na dzień 31.12.2019 roku). Działki te stanowią własność Powiatu Tucholskiego.

W 2019 roku wydano 1 decyzję odszkodowawczą dla nieruchomości nabytej z mocy prawa przez Powiat Tucholski na podstawie decyzji Starosty Tucholskiego nr LUB.48.2017 z dnia 31 sierpnia 2017 roku o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 1030C na odcinku od km 12+600 do km 13+400 Etap II” i wypłacono odszkodowanie na łączną kwotę 953,00 zł osobie fizycznej.

W 2019 roku Powiat Tucholski nabył nieodpłatnie na podstawie aktu notarialnego pod drogi powiatowe:

- od Gminy Kęsowo dz. nr 160/1 i 108/2, obręb Jeleńcz (dr pow. 1021C), o łącznej wartości 1.636.88 zł;
- od Gminy Cekcyn dz. 184/1 obręb Zdroje (dr pow. 1027C) i dz. 226, obręb Iwiec (dr pow. 1031C) o łącznej wartości 118.319,88 zł.

W 2019 roku Powiat Tucholski nabył na podstawie art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami działkę nr 772/1, obręb Śliwice (dr pow. 1005C) o wartości 16.324,56 zł.

W 2019 roku Zarząd Powiatu Tucholskiego podjął kroki zmierzające do nieodpłatnego otrzymania pod drogi powiatowe:

- od Gminy Kęsowo dz. 774/2, obręb Kęsowo (dr pow. 1013C),

- od Gminy Lubiewo dz. 187/4, 186/4, obręb Bysławek, dz. 1135, obręb Lubiewice, dz. 207/23, 207/20, 98/4, obręb Minikowo, dz. 45, obręb Welpin (dr pow. 1030C, 1038C, 1040C),
- od Gminy Cekcyn dz. 73/7, obręb ostrowo, dz. 46/1, obręb Brzozie, dz. 911/3, obręb Cekcyn (dr pow. 1031C),
- od Gminy Śliwice dz. 158/11, obręb Śliwice (dr pow. 1006C).

SKARB PAŃSTWA

Zasobem nieruchomości Skarbu Państwa, położonym na terenie Powiatu Tucholskiego gospodaruje Starosta Tucholski, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej.

Gospodarowanie zasobem polega między innymi na ewidencjonowaniu nieruchomości i ich wycenie, zabezpieczeniu nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, naliczeniu i windykacji należności za nieruchomości udostępnione z zasobu, współpracy z innymi organami gospodarującymi nieruchomościami Skarbu Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego, zbywaniu i nabywaniu nieruchomości, a także ich wydzierżawianiu, wynajmowaniu i użyczeniu. Gospodarowanie polega także na podejmowaniu czynności w postępowaniu sądowym oraz składaniu wniosków o założenie ksiąg wieczystych dla nieruchomości Skarbu Państwa oraz o wpis w księgach wieczystych. Gospodarowanie zasobem nieruchomości Skarbu Państwa odbywa się zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki, o której mowa w art. 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Wszelkie działania związane z gospodarką zasobem nieruchomości Skarbu Państwa podejmowane są w oparciu o przekazywane przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego dotacje celowe.

Zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd.

1. Zasób nieruchomości Skarbu Państwa.

Powierzchnia nieruchomości wchodzących w skład Zasób nieruchomości Skarbu Państwa.

Powierzchnia nieruchomości wchodzących w skład zasobu wynosi ogółem 197,1248 ha i obejmuje 660 działek.

2. Nieruchomości Skarbu Państwa oddane w użytkowanie wieczyste.

Powierzchnia nieruchomości Skarbu Państwa, oddanych w użytkowanie wieczyste nie wchodzących w skład zasobu wynosi ogółem 474,7103 ha i obejmuje 477 nieruchomości.

3. Trwały zarząd nad nieruchomościami Skarbu Państwa

Powierzchnia nieruchomości Skarbu Państwa, oddanych w trwały zarząd wynosi ogółem 9,5389 ha i obejmuje 24 nieruchomości.

Ewidencjonowanie zasobu nieruchomości Skarbu Państwa

Ewidencja zasobu nieruchomości Skarbu Państwa prowadzona jest w formie elektronicznej przy wykorzystaniu programu TURBO EWID. Ewidencja zasobu uwzględnia oznaczenie geodezyjne nieruchomości, adres, powierzchnię, użytkownika, informację o budynkach, tytuł własności, informacje o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości ponadto, zamieszcza się uwagi dotyczące sposobu zagospodarowania nieruchomości.

Prognoza zbywania i udostępniania nieruchomości zasobu oraz nabywanie nieruchomości do zasobu.

1. Zbywanie nieruchomości następować będzie poprzez sprzedaż, zamianę, oddanie w użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, dzierżawę, najem, użyczenie, poprzez przekazanie w formie darowizny, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Zbywanie nieruchomości następuje każdorazowo za zgodą Wojewody.

2. Nabywanie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa następuje w drodze kupna, darowizny, zamiany lub w innych formach przewidzianych prawem w związku z koniecznością realizacji zadań własnych, obowiązkami wynikającymi z przepisów szczególnych oraz realizacji innych celów publicznych.

3. Przewiduje się:

- a) sprzedaż nieruchomości Skarbu Państwa w trybie przetargów nieograniczonych,
- b) sprzedaż nieruchomości w trybie bezprzetargowym, jeśli spełnione będą przesłanki przewidziane w art. 37 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Realizacja następować będzie na podstawie złożonych indywidualnych wniosków osób uprawnionych,
- c) sprzedaż użytkownikowi wieczystemu prawa własności nieruchomości będącej w użytkowaniu wieczystym,
- d) przekształcenie w prawo własności,
- e) przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów
- f) darowiznę nieruchomości Skarbu Państwa na cele publiczne na rzecz jednostek samorządu terytorialnego,
- g) dokonywanie zamian, których przedmiotem będą nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego lub osób fizycznych oraz prawnych - w zależności od potrzeb wynikających z przepisów szczególnych lub uregulowania stanów prawnych nieruchomości,
- h) wydzierżawianie (wynajmowanie) nieruchomości Skarbu Państwa,
- i) użyczanie nieruchomości Skarbu Państwa, w razie potrzeb wynikających z indywidualnych czynników podmiotowo-przedmiotowych,
- j) dokonywanie podziałów oraz innych regulacji geodezyjnych granic działek będących własnością Skarbu Państwa (np. wznowienie granic, rozgraniczenia).

4. W wyniku systematycznie prowadzonej regulacji stanów prawnych nieruchomości będących we władaniu Skarbu Państwa, powierzchnia gruntów wchodzących w skład zasobu będzie się zmieniała. Trudna do określenia jest wielkość powierzchni, jaka w ciągu najbliższych lat może wejść do zasobu lub z tego zasobu zostanie odłączona - zależy to m.in. od czasu trwania postępowań w sprawie uregulowania stanu prawnego oraz od dotacji budżetowych.

XV. Środowisko przyrodnicze.

ZASOBY PRZYRODY

Lasy

Powiat Tucholski odznacza się wysokimi walorami przyrodniczymi, w tym krajobrazowymi, ze względu na dużą bioróżnorodność oraz mnogość form ukształtowania terenu. Na terenie naszego powiatu znajduje się 664 km² obszarów objętych ochroną prawną, co stanowi 64,9% powierzchni pow. tucholskiego.

W powiecie tucholskim znajduje się 53,6 tys. ha obszarów leśnych, które stanowią 49,88% powierzchni terenu, jest to największa lesistość w skali woj. kujawsko-pomorskiego (23,6%).

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje starosta. Lasy podlegające nadzorowi położone na terenie powiatu tucholskiego zajmują powierzchnię 7097 ha. Gospodarka w tych lasach prowadzona jest w oparciu o uproszczone plany urządzania lasu i inwentaryzacje stanu lasu.

Starosta Tucholski powierzył prowadzenie w swoim imieniu spraw z zakresu nadzoru nad lasami nadleśniczym Lasów Państwowych. Upoważnienie do prowadzenia tych spraw, oprócz wydawania decyzji administracyjnych następuje na mocy podpisanych porozumień. Nadzór sprawują: Nadleśniczy Nadleśnictwa Tuchola nad lasami o powierzchni 2488 ha - teren gmin Cekcyn, Kęsowo, miasta Tucholi, obrębów: Bładowo, Kielpin, Mały Mędromierz, Wielka Komorza, Nadleśniczy Nadleśnictwa Trzebciny nad lasami o powierzchni 1691 ha – teren gminy Śliwice, Nadleśniczy Nadleśnictwa Woźniowa nad lasami o powierzchni 1413 ha – obręby: Stobno, Raciąż, Kłoczek, Legbąd, Łosiny, Nadleśniczy Nadleśnictwa Zamrzenica nad lasami o powierzchni 1505 ha – teren gmin Gostycyn i Lubiewo. Z nadzoru nad gospodarką leśną wyłączone są sprawy dotyczące zmiany lasu na grunty rolne oraz wyrażenie zgody na wyrąb lasu w przypadkach losowych.

Zgodnie z przepisami ustawy o lasach Starosta dokonuje stwierdzenia udatności upraw założonych w ramach PROW w latach 2014-2020. W wyniku przeprowadzonych oględzin ustala się procent udatności uprawy, który następnie skutkuje przeprowadzeniem ponownej klasyfikacji gruntów, a w konsekwencji zmianą gruntów rolnych na grunty leśne. Decyzje stwierdzające prawidłowe wykonanie zalesienia stanowią następnie podstawę do dalszej wypłaty należności ze środków ARiMR. Starosta Tucholski nadal dokonuje wypłat ekwiwalentów za prowadzenie upraw leśnych założonych na gruntach rolnych w latach 2002 -2003. Ekwiwalenty takie obecnie otrzymuje 25 właścicieli gruntów, a ich miesięczna wysokość łącznie wynosi 12.441,54 zł.

W związku z nawałnicą, jaka przetoczyła się w sierpniu 2017 r. przez powiat tucholski, zniszczeniu uległy lasy prywatne o powierzchni szacunkowej 895 ha, z tego powierzchnia do odnowienia wynosi 630 ha, z tym do odnowienia na terenie Nadleśnictw : Tuchola 263,60 ha, Woźniowa 162,24 ha i Zamrzenica 204,46 ha.

Stosownie do zapisów art. 217 i 218 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U z 2020 r. poz. 256 ze zm.) starosta wydaje zaświadczenia o objęciu lub nie objęciu uproszczonym planem urządzania lasu oraz czy była wydana decyzja określająca zadania z zakresu gospodarki leśnej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów dla nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. W 2019 roku wydano 559 takich zaświadczeń.

Gospodarka odpadami

Na terenie powiatu tucholskiego prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Objęcie wszystkich mieszkańców powiatu zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych: zadanie jest zrealizowane praktycznie w 100 %. We wszystkich gminach istnieją zorganizowane systemy zbierania i transportu odpadów komunalnych. Wszystkie gminy mają wdrożone systemy zbierania odpadów komunalnych (przygotowanie do transportu odpadów oparte jest o systemy pojemników i worków do ich zbierania – w tym pojemników, worków do selektywnej zbiórki makulatury, szkła i plastiku, które następnie są przewożone do właściwego miejsca zbierania i unieszkodliwiania odpadów - składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, a tam poddaje się je częściowej segregacji. Odpady przeznaczone do unieszkodliwiania trafiają na właściwe składowisko, a pozostałe zbierane selektywnie i poddane odzyskowi we własnym zakresie lub przekazane odbiorcom posiadającym zezwolenia w zakresie gospodarowania tymi odpadami.

Zbieranie metali prowadzone jest w punktach skupu mających zezwolenia na zbieranie odpadów metali żelaznych i nieżelaznych (w świetle nowych przepisów ustawy o odpadach na terenie powiatu funkcjonuje 1 punkt, natomiast 4 firmy ubiegają się o aktualizację tych uprawnień).

We wszystkich regionach gospodarki odpadami komunalnymi, które znajdują się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego funkcjonują regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK). Powiat Tucholski znajduje się w 1 Regionie Tucholsko-Grudziądzkim, i tak instalacje RIPOK zlokalizowane są: w Sulnówku gm. Świecie, w Bładowie gm. Tuchola i w Zakurzewie gm. Grudziądz. Instalacja w Bładowie charakteryzuje się:

- mechaniczno-biologicznym przetwarzaniem zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielaniem z zmieszanych odpadów kupałnych frakcji nadających się w całości lub części do odzysku,
- przetwarzaniem selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzania z nich produktu o właściwościach nawozu,
- składowaniem odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Poniższa tabela przedstawia realizację harmonogramu zadań własnych przedstawionych w Programie Ochrony Środowiska

L.P.	Prowadzone działania (inwestycyjne i pozainwestycyjne)	Jednostki realizujące /współpracujące	Prowadzone działania w latach 2016-2018
1.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gminy, Starosta, WIOS	Nadzór i kontrola wydawanych decyzji - praca ciągła

Do 23 stycznia 2018 r. zezwolenia na transport odpadów wydawane były w starostwach. Zezwolenia te zachowały ważność na czas, na jaki zostały wydane, jednak na okres nie dłuższy niż do 24 lipca 2018 r. (tj. w ciągu 6 miesięcy od 24 stycznia 2018 r., czyli od momentu uruchomienia bazy danych BDO).

Wpisu do rejestru BDO na wniosek podmiotu lub z urzędu (w przypadku, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy o odpadach) dokonuje marszałek województwa, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę podmiotu. Natomiast wpisu do rejestru z urzędu (w przypadkach, o których mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1–5 ustawy o odpadach) dokonuje marszałek województwa, właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności. BDO jest to baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

BDO jest narzędziem informatycznym, które będzie gromadziło informacje o podmiotach, które wprowadzają na rynek opakowania, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami. Będzie on służył nie tylko organom administracji państwowej czy inspekcji ochrony środowiska, ale również przedsiębiorcom. Jeśli przewoźnik złożył wniosek o wpis wcześniej, to jego zezwolenie wydane przez starostę zachowało ważność do momentu uzyskania wpisu do tego rejestru.

Melioracje wodne

Zgodnie z zapisem ustawy Prawo wodne Starosta sprawuje nadzór nad działalnością istniejących spółek wodnych.

Na terenie powiatu tucholskiego działają następujące spółki wodne: Gminna Spółka Wodna w Cekcynie – obejmuje wsie Cekcyn, Ostrowo, część Iwca i Zielonki, Gminna Spółka Wodna w Gostycynie – obejmuje działalnością wsie: Bagienica, Gostycyn, Przyrowa i Wielki Mędromierz, Gminna Spółka Wodna w Kęsowie – obejmuje działalnością teren gminy Kęsowo, Gminna Spółka Wodna w Lubiewie – obejmuje działalnością teren gminy Lubiewo, Gminna Spółka Wodna w Tucholi – obejmująca wsie: Bładowo, Kielpin, Raciąż, Stobno, Wielką Komorzę i Mały Mędromierz. Działalność wyżej wymienionych Spółek Wodnych skierowana jest na prowadzenie racjonalnej gospodarki wodnej w urządzeniach melioracji wodnej szczegółowej dla potrzeb rolnictwa.

Spółki wodne skupiają rolników gospodarujących na gruntach zmeliorowanych. Obszar działania spółek zależy od tego, czy działalnością objęte są tereny całych gmin, czy tylko poszczególnych obiektów.

Spółki wodne stanowią formy organizacyjne zrzeszające osoby fizyczne i prawne, które nie działają w celu osiągnięcia zysku lecz zaspokojeniu potrzeb w zakresie gospodarowania wodami, w tym szczególnie w zakresie melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na terenach zmeliorowanych.

Zadania Spółek wodnych wykonywane są ze środków pochodzących ze składek członków, ale również korzystają z pomocy państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. Pomoc ta udzielana jest w formie dotacji. Spółki wodne na wykonywanie swoich zadań statutowych otrzymują dotacje finansowe od Wojewody Kujawsko – Pomorskiego i Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 9 j ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne /t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm. / do kompetencji starosty należy m.in.:

- prawo wnioskowania o zbycie gruntów pod śródlądowymi wodami stojącymi stanowiącymi własność Skarbu Państwa oraz powoływanie komisji przetargowej w tym celu,
- opiniowanie powołania i odwołania kierownika nadzoru wodnego,
- zatwierdzanie w drodze decyzji statutu spółki wodnej,
- nadzorowanie i kontrolowanie działalności spółki wodnej,

- rozwiązywanie w drodze decyzji spółki wodnej i wyznaczanie jej likwidatora,
- występowanie z wnioskiem o wykreślenie spółki wodnej z systemu informacyjnego gospodarki wodnej.

Geologia

Starosta udziela koncesji na wydobycie kopaliny z obszaru udokumentowanego złoża o powierzchni nie przekraczającej 2 ha i wydobycia nie przekraczającego 20 000 m³ na rok, a działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych. Na większe powierzchnie złoża koncesji udziela Marszałek Województwa. Ponadto Marszałek Województwa udziela koncesji dla złóż o powierzchni poniżej 2 ha, kiedy planowane wydobycie przekracza 20 000 m³ na rok.

W przypadkach wydobywania kopaliny bez wymaganej prawem koncesji oraz nie dokonania pisemnego zgłoszenia, organem właściwym do prowadzenia postępowania administracyjnego dot. nielegalnego wydobycia wraz z ustaleniem i naliczeniem opłaty podwyższonej prowadzącemu taką działalność jest również Okręgowy Urząd Górniczy w Gdańsku (art. 140 ust.1 i ust 2 pkt. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze).

Wykaz obowiązujących koncesji na eksploatację kopalin na terenie powiatu tucholskiego

Lp.	Nazwa złoża	Położenie	Powierzchnia objęta eksploatacją [ha]	Rodzaj kopaliny	Numer decyzji koncesyjnej, data wydania	Termin ważności koncesji
Koncesje wydane przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego						
1.	KĘSOWO II	Kęsowo	12,541	Kruszywo naturalne	Ś-III. Tk.751-1/115/09 19.02.2010 r.	31.12.2049
2.	TUCHOLA III	Tuchola	2,4	Kruszywo naturalne	ROŚW-GL-II-7512 3/16/80/98	31.12.2035
Koncesje wydane przez Starostę Powiatu Tucholskiego						
3.	TUCHOLA IV/1	Tuchola	1,54	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.8.2014 16.05.2014	30.04.2039
4.	CIERPLEWO I	Lubiewo	1,988	Kruszywo naturalne	ZP 7510-3/2003 22.04.2003	31.12.2035
5.	KĘSOWO III	Kęsowo	1,9942	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.1.2011/ 23.2012 13.09.2012	31.12.2026
6.	TUCHOLA IV A	Tuchola	1,99	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.24.2013 13.12.2013	31.12.2052
7.	KĘSOWO I/A	Kęsowo	1,74	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.5.2017 19.04.2017	31.03.2057
8.	KĘSOWO IV	Kęsowo	1,988	Kruszywo naturalne	OŚ.6522.2.2019 27.03.2019	27.03.2030

Starosta Tucholski jako właściwy organ administracji geologicznej oraz ochrony środowiska opiniuje i uzgadnia, zgodnie z zapisami art. 17 pkt. 6 lit. a oraz 53 ust. 4 pkt. 5 i 5a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.) projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy, projekty decyzji o ustalaniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz projekty decyzji

o warunkach zabudowy w odniesieniu do udokumentowanych złóż kopalin i wód podziemnych oraz do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Opinii takich i uzgodnień w roku 2019 wydano 10.

W omawianym okresie Starosta Tucholski zatwierdził łącznie 14 projektów robót geologicznych oraz dokumentacji geologicznych oraz dokumentacji geologicznych dotyczących m. in.: wykonania otworu studziennego, wykonania otworu rozpoznawczo eksploatacyjnego, rozpoznania złoża kruszywa naturalnego, monitoringu hydrogeologicznego w ramach planowanej inwestycji.

Edukacja i świadomość ekologiczna.

W ramach bieżącej pracy Wydziału Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Zasobami Przyrody prowadzone są m. in. takie działania jak:

- przestrzeganie wymagań ochrony przyrody związanych z codziennym bytowaniem mieszkańców,
- informowanie o zagrożeniach powodowanych przez azbest oraz obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest a także o możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych w ramach programów związanych z usuwaniem azbestu i wyrobów azbestowych.

W kwietniu 2019 Powiat Tucholski zakupił sensor jakości powietrza. Czujnik ten zamontowany został na budynku Starostwa Powiatowego w Tucholi celem informowania i monitorowania jakości powietrza w mieście Tuchola.

Dane z odczytów czujnika są dostępne dla wszystkich zainteresowanych na stronie powiatu tucholskiego www.tucholski.pl oraz na stronie

<https://airly.eu/map/pl/#53.58710,17.86392,i8162>

Ochrona gruntów rolnych.

Do zadań starosty należy ochrona gruntów rolnych. Ochroną objęte są grunty rolne klas I-III oraz grunty organiczne. Na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych /j.t. Dz. U. z 2017, poz. 1161/starosta wydaje decyzje zezwalające na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej. W roku 2019 wpłynęły 391 wnioski w sprawie ochrony gruntów rolnych. Wydano 34 decyzji zezwalających na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej.

Starosta uzgadnia również, zgodnie z zapisami art. 53 ust. 4 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 ze zm.) projekty decyzji o warunkach zabudowy. W roku 2019 Starosta Tucholski uzgodnił 430 projekty takich decyzji.

XVI. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Nazwa zadania	Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy.
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/tryb przyjęcia danego dokumentu oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2019 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan realizacji na koniec 2019 r.	<i>Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Tucholskiego na lata 2015-2021</i> przyjęta Uchwałą NR XV/93/2015 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 grudnia 2015 r. Zakres 2: Przeciwdziałanie bezrobociu Cel główny: Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w powiecie tucholskim, w szczególności w grupie osób pozostających w największym oddaleniu od rynku pracy (osób długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji). Cele szczegółowe: Podniesienie kwalifikacji osób bezrobotnych. Zwiększenie doświadczenia zawodowego osób bezrobotnych poprzez realizację instrumentów rynku pracy. Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych, w tym tworzenie podmiotów ekonomii społecznej. Zakres 5: Edukacja Cel główny: Dostosowanie kształcenia do wymagań ryków pracy Cel szczegółowy: Zmniejszenie stopy bezrobocia wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, również poprzez umożliwienie podnoszenie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2019r.	Zakres 2: Przeciwdziałanie bezrobociu W końcu grudnia 2019r. zarejestrowanych było 1.765 bezrobotnych, w tym 1.063 kobiety, które stanowiły 60,2% ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do końca grudnia 2018r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 238 osób. Największy spadek liczby bezrobotnych w stosunku do końca roku ubiegłego odnotowano w grupie długotrwale bezrobotnych o 214 osób, osób do 30 roku życia o 97 osób, osób bez kwalifikacji zawodowych o 57 osób, osób powyżej 50 roku życia o 56 osób. Działania: 1. Wykorzystywanie instrumentów rynku pracy do aktywizacji osób bezrobotnych. Zatrudnienie niesubsydiowane (1.279 osób) stanowiło 74,8% wszystkich podjęć pracy. Zatrudnienie subsydiowane (431 osób)

	stanowiło 25,2% wszystkich podjęć pracy, w tym prace interwencyjne podjęło 127 osób, roboty publiczne - 91 osób, zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 103 osoby, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r. ż.- 9 osób oraz innych form (podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, wakaty na zwolnionych stanowiskach pracy w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia) – 41osób. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 60 osób. Osoby bezrobotne aktywizowano również w ramach staży – 135 osób, prac społecznie użytecznych – 47 osób. Zatrudnienie najczęściej podejmowały osoby do 30 roku życia (48,1%). Na aktywizację bezrobotnych w 2019 r. wykorzystano środki w kwocie 4.900,9 tys. zł (z tego ze środków UE 3.150,5 tys. zł). Na jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej wydatkowano środki w kwocie 1.322,1 tys. zł, a na podnoszenie kwalifikacji zawodowych – 277,8 tys. zł (w tym w ramach KFS 205,5 tys. zł). <i>2. Wspieranie zakładania działalności gospodarczej.</i> W 2019r. jednorazowe środki udzielono 60 bezrobotnym (w 2018r. 53 osoby), z przeznaczeniem na podjęcie działalności: - usługowej – 49 osobom (w 2018r. - 42); - handlowej – 9 osobom (w 2018r. – 5); - produkcyjnej – 2 osobom (w 2018r. – 6). W 2019r. bezrobotni decydowali się przede wszystkim na podejmowanie działalności usługowej. Działalność usługowa dotyczyła najczęściej branży dekarско-ciesielskiej, stolarstwa – 12 osób, usług remontowo - budowlanych – 6 osób, mechaniki pojazdowej – 5 osób, usług fryzjerskich, kosmetycznych – 5 osób. Działalność handlowa dotyczyła gastronomii, sprzedaży art. spożywczo -przemysłowych, odzieży, kwiatów. Działalność produkcyjna dotyczyła produkcji elementów metalowych, produkcji świec 3D. <i>3. Organizacja działań na rzecz podniesienia kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych.</i> W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych bezrobotnych, ich uzupełnienia lub zmiany Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi organizuje szkolenia, które mają zwiększyć szanse tych osób na
--	--

	uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia. W 2019 r. szkolenia realizowane były w trybie indywidualnym i grupowym. Ogółem 22 szkolenia rozpoczęło 65 osób. Szkolenia indywidualne wskazane przez bezrobotnych rozpoczęło 14 osób (w tym 5 osób w ramach bonów szkoleniowych) w następującym zakresie: odnowienie uprawnień do wykonywania zawodu położnej (1 osoba), operator koparko-ladowarki kl. III (2 osoby), prawo jazdy kat. E (3 osoby), kurs groomerski (1 osoba), opiekun w klubie lub żłobku dziecięcym (1 osoba), operator wózków jezdniowych z napędem elektrycznym, spalinowym i akumulatorowym (1 osoba), szkolenia kosmetyczne w zakresie zdobień paznokci, manicure i makijażu permanentnego (3 osoby), szkolenia fryzjerskie w zakresie techniki strzyżeń, upięć, koloryzacji (2 osoby). W 2019r. 2 osoby rozpoczęły szkolenie w celu zdobycia uprawnień kierowcy autobusu (prawo jazdy kat. D + kwalifikacja wstępna przyspieszona) w ramach umowy trójstronnej. Szkolenie grupowe rozpoczęło 49 bezrobotnych. Szkolenie ukończyło 48 osób (1 osoba przerwała szkolenie). Wszystkie osoby uczestniczyły w szkoleniu „ABC Przedsiębiorczości”. Szkolenie skierowane było do osób, które zamierzają ubiegać się o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Ze szkoleń najczęściej korzystali mężczyźni (37 osób; 56,9%), zamieszkali na wsi (48 osób; 73,8%), osoby do 30 roku życia (35 osób ; 53,8%). <i>4. Wspieranie aktywizacji osób bezrobotnych poprzez pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe.</i> Powiatowy Urząd Pracy, udzielając pomocy określonej w ustawie, przygotowuje Indywidualny Plan Działania (IPD). IPD to plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy. IPD jest przygotowywany przez doradcę klienta we współpracy z bezrobotnym lub poszukującym pracy i zawiera w szczególności: • działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie, np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia; • działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy; • planowane terminy realizacji poszczególnych działań; • formy, terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy;
--	--

	• termin i warunki zakończenia realizacji IPD. Przygotowanie IPD następuje nie później niż w terminie 60 dni od dnia rejestracji. IPD może być modyfikowany stosownie do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego lub poszukującego pracy. W 2019 roku IPD przygotowano dla 2.311 bezrobotnych i 25 poszukujących pracy. Realizację IPD zakończyło w 2019 roku 849 bezrobotnych i 22 poszukujących pracy. Według stanu na dzień 31.12.2019 roku 1.709 bezrobotnych oraz 40 poszukujących pracy było w trakcie realizacji IPD. W 2019 roku 639 osób (405 kobiet, 234 mężczyzn) skorzystało z porady indywidualnej. Grupowym poradnictwem objęto 240 osób (217 kobiet, 23 mężczyzn) w 41 grupach. W 2019 roku bezrobotni korzystający z porady indywidualnej i poradnictwa grupowego to przede wszystkim kobiety (63,4% porady indywidualne, 90,4% poradnictwo grupowe). Poradnictwo grupowe prowadzone było przez doradców zawodowych tut. urzędu i przez doradców zawodowych Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Bydgoszczy. Tematyka porad grupowych w 2019r. to: „Metody poszukiwania pracy”, „Rekrutacja i przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej”, „Na rynku pracy – asertywnie i bez stresu”, „Sztuka mówienia i prezentacji”, „Warsztat samopoznania”, „Nie odkładaj i układaj. Zarządzanie czasem”, „Umiejętność pracy w zespole – jako kluczowa umiejętność pożądana przez pracodawców”, „Zarządzanie Karierą”, „Adaptacja w miejscu pracy”, „Racjonalne myślenie drogą do sukcesu”, „Kompetencje i predyspozycje zawodowe”. Pośrednictwo Pracy: • udziela pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, • udziela pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych, • upowszechnia oferty pracy, • pozyskuje oferty pracy, • inicjuje i organizuje kontakty bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami, • informuje bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach, • informuje bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy. W 2019 roku do PUP w Tucholi wpłynęły 1.122 zgłoszenia wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Liczba zgłoszonych
--	--

	wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej wyniosła 932, natomiast wolnych miejsc aktywizacji zawodowej (staże, prace społecznie użyteczne) 190. Dla zrealizowania zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wezwano 3.282 osoby bezrobotne. Skierowania wydano 1.674 osobom. W dniu 07.03.2019r. w Hali Ośrodka Sportu i Rekreacji w Tucholi ul. Warszawska 17 odbyły się Powiatowe Targi Edukacji i Pracy. Targi Pracy to dla pracodawców doskonała okazja, aby zaprezentować swoją ofertę szerokiemu gronu potencjalnych kandydatów do pracy oraz zebrać informacje o postrzeganiu firmy na rynku pracy. Szukającym pracy targi umożliwiają uzyskanie najbardziej aktualnych informacji o firmach, ich planach związanych z zatrudnieniem oraz dostępnych na rynku ofertach pracy, a także o możliwościach odbycia staży, praktyk i praktycznej nauki zawodu. Pracodawcy mają możliwość wstępnej selekcji kandydatów, stworzenia bazy pod przyszłe rekrutacje, zaprezentowania swojej marki wśród zwiedzających oraz nawiązania kontaktów. W targach udział wzięło: 14 szkół (szkoły ponadgimnazjalne z terenu powiatu tucholskiego oraz szkoły wyższe z terenu województwa kujawsko – pomorskiego i pomorskiego), które miały możliwość zaprezentowania swojej oferty, 5 agencji zatrudnienia i 31 pracodawców/przedsiębiorców oferujących wolne miejsca pracy (w tym oferty pracy za granicą) oraz m.in. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, OHP Bydgoszcz, PFRON w Toruniu. Targi odwiedziło 430 osób bezrobotnych. W dniach od 14 do 25 października 2019r. odbyły się Europejskie Dni Pracodawców. Była to inicjatywa Europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia na rzecz wspierania współpracy pomiędzy pracodawcami i publicznymi służbami zatrudnienia we wszystkich krajach Unii Europejskiej. W ich ramach Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi zorganizował 4 wydarzenia: 1. Spotkanie informacyjno – doradcze dla pracodawców dotyczące zasad zatrudniania cudzoziemców w ramach zezwolenia na pracę sezonową oraz oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy, które odbyło się dnia 18.10.2019r. w Książnicy Tucholskiej. 2. Dni Otwarte dla pracodawców w Centrum Aktywizacji Zawodowej – odbyły się one w dniach 21 i 22 października br. w siedzibie PUP w Tucholi. Podczas Dni Otwartych można było dowiedzieć się jak: zorganizować rekrutację w siedzibie PUP, uzyskać wsparcie w tworzeniu nowych miejsc pracy oraz przeszkolić swoich pracowników lub samemu skorzystać z dofinansowania na podniesienie kwalifikacji. 3. Gieldy pracy dla osób poszukujących zatrudnienia (brały w nich udział także osoby niezarejestrowane jako bezrobotne) – odbyły się one: 14, 15, 17, 22 i 24 października 2019r.
--	---

	4. W dniu 22.10.2019 r. w Szkole Branżowej w Śliwicach odbyło się spotkanie doradcy zawodowego tut. Urzędu z pełnoletnimi uczniami klas III, które umożliwiło im zapoznanie się z ofertą Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi, a także przedstawiono im prezentację pt. „Kompetencje, umiejętności i predyspozycje zawodowe na rynku pracy”. Zakres 5: Edukacja Działania: <i>Realizacja projektów na rzecz zwiększania szans na znalezienie zatrudnienia przez absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, w tym we współpracy z pracodawcami.</i> W końcu grudnia 2019 roku w tut. urzędzie pracy zarejestrowanych było 73 bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (w 2018r. 95 osób), w tym 42 kobiety. Osoby z tej grupy stanowiły 4,1% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do roku ubiegłego liczba bezrobotnych z tej kategorii zmniejszyła się o 22 osoby, a więc o 23,2%. Wśród bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki kobiety stanowią 57,5%. Najliczniejszą grupę pod względem poziomu wykształcenia stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 41,1% (30 osób) następnie zasadniczym zawodowym – 23,3% (17 osób), średnim ogólnokształcącym – 17,8% (13 osób), wyższym – 15,1% (11 osób), najmniejszą z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 2,7% (2 osoby). W 2019 roku najwięcej osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki z wykształceniem zasadniczym zawodowym, zarejestrowało się w zawodach: sprzedawcy i mechanika pojazdów samochodowych (po 19 osób). Z kolei na koniec grudnia 2019r. w ewidencji osób bezrobotnych w tej grupie pozostało 8 sprzedawców, 5 mechaników pojazdów samochodowych. W 2019 roku 163 osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki podjęły pracę (w 2018 roku 209 osób). <i>Dostosowanie kierunków kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy.</i> W 2019r. PUP w Tucholi opracował 1 raport Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za 2018 rok. PUP w Tucholi wyniki raportu przekazuje do szkół podstawowych, ponadgimnazjalnych w naszym powiecie, <i>Wyższej Szkoły Zarządzania Środowiskiem w Tucholi</i>, urzędów gmin, Starostwa Powiatowego w Tucholi, Urzędu Miejskiego w Tucholi, Cechu Rzemiosł Różnych, Tucholskiej Izby Gospodarczej. Uzupełnieniem Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest badanie "Barometr zawodów".
--	---

	W 2019r. sporządzony został <i>Barometr zawodów</i>, który stanowi prognozę zapotrzebowania na pracowników w 2020r. Barometr zawodów dostępny jest na stronie internetowej: http://barometrzwodow.pl/ Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) to instrument rynku pracy wprowadzony w 2014 roku nowelizacją Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. KFS stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy. Minister właściwy ds. pracy określił następujące priorytety wydatkowania KFS w 2019r: 1) wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych; 2) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa dojrzałości; 3) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników pochodzących z grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych pochodzących z grup, o których mowa w art. 4 ust 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej; 4) wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej; 5) wsparcie kształcenia ustawicznego instruktorów praktycznej nauki zawodu, nauczycieli kształcenia zawodowego oraz pozostałych nauczycieli, o ile podjęcie kształcenia ustawicznego umożliwi im pozostanie w zatrudnieniu; 6) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia. Rada Rynku Pracy zdefiniowała następujące priorytety wydatkowania tzw. rezerwy KFS: a) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej,
--	---

	Warsztatów Terapii Zajęciowej; b) wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności; c) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy. W 2019r. zawarto 33 umowy o sfinansowanie szkoleń dla 194 osób (w tym 7 pracodawców i 187 pracowników). Obszary, w których najczęściej szkolili się osoby: usługi fryzjerskie, kosmetyczne; szkolenia z zakresu księgowości; operatorzy wózków jezdniowych i suwnic.
Inwestycje realizowane w obszarze, którego dotyczy zadanie (jeżeli dotyczy) w roku sprawozdawczym.	Nie dotyczy.
Inne działania	W 2019 roku złożono 1645 (w 2018r. 2425) oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, z czego 1595 zostało wpisanych do ewidencji oświadczeń dla obywateli: Ukrainy 1500, Gruzji 26, Mołdawii 12, Białorusi 11, Armenii 30, Rosji 16. Ponad 1100 oświadczeń dotyczyło powierzenia wykonywania pracy na terenie powiatu bydgoskiego, ponad 50 powiatu chojnickiego. W powiatach bydgoskim i chojnickim powierzono wykonywanie pracy m.in. w zawodach: patroszacz ryb, operator urządzeń do przerobu ziarna i zbóż, sortowacz materiałów drzewnych, robotnik gospodarczy, pracownik produkcyjny. Natomiast na terenie powiatu tucholskiego w zawodach: operator urządzeń do przetwórstwa drobiu, pakowacz, stolarz, tapicer meblowy, monter wyrobów z drewna, operator przemysłu szklarskiego, spawacz, kierowca samochodu ciężarowego, robotnik budowlany. W 2019 roku wpłynęło 13 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową. Wydano 3 zezwolenia. W 2019 roku wydano 48 (w 2018r. 37) informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych. Dotyczyły pracy m. in. w zawodach: stolarz, monter stelaży do mebli, pakowacz mebli tapicerowanych, krojczy, szwaczka, klejarz, robotnik leśny, pracownik w gospodarstwie rolnym, pracownik produkcji drzewnej, magazynier, handlowiec, pracownik ogólnobudowlany, kamieniarz, pomoc kuchenna, kucharz, operator urządzeń do przetwórstwa drobiu, rybak stawowy, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym.

Projekty i programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi w 2019 roku

	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
1	Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie tucholskim (IV)	Powiat Tucholski/Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych w wieku 18 – 29 lat pozostających bez pracy w powiecie tucholskim.	01.2019-06.2021	Powiat Tucholski	całkowity koszt realizacji projektu 3.631.833,89 zł w 2019 r. koszt realizacji projektu wyniósł 1.658.046,11 zł	Środki wspólnotowe 3.060.909,47 zł Wkład krajowy 570.924,42 zł	PO WER 1.1	Wskaźniki produktu: - liczba osób bezrobotnych należących do kategorii NEET (osoby młode w wieku 15-29 lat, które spełnia łącznie trzy warunki, czyli nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą) w końcu 2019 r. – 205 osób; - liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie w końcu 2019 r. – 206 osób; - liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie w końcu 2019 r. – 55 osób; - liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie w końcu 2019 r. – 7 osób; - liczba osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób z niepełnosprawnościami i/lub osób długotrwale bezrobotnych i/lub osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie w końcu 2019 r. – 171 osób. Wskaźniki rezultatu: - odsetek osób należących do osób w najtrudniejszej sytuacji, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę w końcu 2019 r. – 83,33%; - odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji (osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami (do

	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
									poziomu ISCED 3), imigranci, reemigranci, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę w końcu 2019 r. – 75,20%.
2	Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych w powiecie tucholskim (IV)	Powiat Tucholski/Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia	01.2019-02.2021	Powiat Tucholski	3.043.340,21 zł	Środki wspólnotowe 2.586.838,78 zł Wkład krajowy 456.501,43 zł	RPO WK-P 8.1.	Wskaźniki produktu: - liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie w końcu 2019 r. – 137 osób; - liczba osób długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie w końcu 2019 r. – 57 osób; - liczba osób o niskich kwalifikacjach (do poziomu ISCED 3) objętych wsparciem w programie w końcu 2019 r. – 114 osób; - liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie w końcu 2019 r. – 30 osób; - liczba osób z niepełno sprawnościami objętych wsparciem w programie w końcu 2019 r. – 8 osób; - liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie w końcu 2019 r. – 18 osób. Wskaźniki rezultatu: - liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu w końcu 2019 r. – 109 osób; - liczba utworzonych miejsc pracy w ramach

	Nazwa projektu	Beneficjent	Powiązany problem/potencjał	Okres realizacji	Zasięg	Koszt (zł)	Źródła finansowania	PI	Osiągnięte wskaźniki
									udzielonych w EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej w końcu 2019 r. – 18; - odsetek osób w najtrudniejszej sytuacji, w tym imigrantów, reemigrantów, osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełno sprawnościami, osób z niskimi kwalifikacjami (do poziomu ISCED 3), które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły pracę mierzoną zgodnie z kryterium efektywności zatrudnieniowej w końcu 2019 r. – 84,31%
3.	Program na rzecz aktywizacji bezrobotnych zamieszkujących na wsi	Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi	Celem programu był aktywizacja bezrobotnych zamieszkujących w gminach wiejskich i miejsko-gminnych	1.06.2019-31.12.2019	Powiat tucholski	295.864,11 zł	Fundusz Pracy	Nie dotyczy	Wsparcie w ramach programu otrzymało 25 osób bezrobotnych, w tym 15 kobiet, 9 osób długotrwale bezrobotnych, 9 osób do 30 roku życia, 1 osoba niepełnosprawna, 2 osoby powyżej 50 roku życia oraz 20 osób zamieszkujących na wsi. W ramach programu oferowano wsparcie w formie w formie robót publicznych poprzedzonych usługą poradnictwa zawodowego oraz pośrednictwa pracy.

XVII. Współpraca i działalność na rzecz z organizacji pozarządowych.

Nazwa zadania	Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
Czy dla zadania została opracowana polityka/ strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/tryb przyjęcia danego dokumentu oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2019 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan realizacji na koniec 2019 r.	Roczny program współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019 został przyjęty Uchwałą nr XLVIII/326/2018 z dnia 25.10.2018 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 25 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok. Podjęcie inicjatywy uchwałodawczej wynikało z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
Jednostki organizacyjne powiatu/komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie.	Wydział Rozwoju Lokalnego i Funduszy Europejskich
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadania w 2019 r.	Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie za rok 2019 ” Roczny program współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019 został przyjęty Uchwałą nr XLVIII/326/2018 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 25 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok. Podjęcie inicjatywy uchwałodawczej wynikało z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zgodnie z zapisami art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja jest zobowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz

	podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za rok poprzedni. Projekt Programu podlegał konsultacji z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, działającymi na rzecz Powiatu Tucholskiego. Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały zgodnie z zapisami Uchwały Nr 199/453/2018 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 24 września 2018 r. w terminie od dnia 25.9.2018 r. do dnia 9.10.2018 r. Dnia 25.9.2018 r. projekt przekazany został do zaopiniowania Powiatowej Radzie Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego, która pozytywnie zaopiniowała przedłożony projekt. Organizacje pozarządowe są bardzo ważnym partnerem Powiatu Tucholskiego w realizacji jego zadań statutowych. Powiat Tucholski współpracuje z organizacjami pozarządowymi i wspiera je w różnych działaniach na rzecz społeczności lokalnych. Formy współpracy: Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność w sferze pożytku publicznego oparta jest na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, uczciwej konkurencji, efektywności i jawności zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. <u>Finansowe formy współpracy – otwarty konkurs ofert</u> Otwarty konkurs ofert nr 1/2019 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2019 roku w zakresie wspierania i upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego został ogłoszony Uchwałą nr 15/24/2019 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 18.02.2019 r. Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania w 2019 r. wynosiła 20.000 zł. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 20 ofert od 20 podmiotów na łączną kwotę 63.820 zł. W celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie 1/2019 Zarząd Powiatu Tucholskiego powołał komisję złożoną z przedstawicieli organizacji pozarządowych, Rady Powiatu Tucholskiego i Starostwa Powiatowego w Tucholi (uchwała nr 21/34/2019 z dnia 27.03.2019 r.). Komisja oceniła złożone oferty i przekazała rekomendacje Zarządowi Powiatu. Zarząd Powiatu Tucholskiego przyznał dotacje na 6 złożonych ofert na łączną kwotę 20.000 zł (uchwała nr 23/36/2019 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 11.04.2019 w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 1/2019 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2019 r. w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego).
--	--

	Podpisano 6 umów na realizację różnorodnych zadań w zakresie wspierania i upowszechniania kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (festyn poetycki, działania społeczno-edukacyjne upamiętniające 100-lecie Niepodległej, festyn integracyjno-kulturalny, biesiada kulturalno-teatralna, piknik historyczny, misteria teatralne). Wszystkie dotacje zostały w terminie rozliczone. Otwarty konkurs ofert nr 2/2019 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2019 roku w zakresie działań na rzecz ratownictwa i ochrony ludności został ogłoszony Uchwałą nr 17/27/2019 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 28.02.2019 r. Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania w 2019 r. wynosiła 20.000 zł. W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęła 1 oferta na kwotę 20.000 zł. W celu opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie 2/2019 Zarząd Powiatu Tucholskiego powołał komisję złożoną z przedstawicieli organizacji pozarządowych, Rady Powiatu Tucholskiego i Starostwa Powiatowego w Tucholi (uchwała nr 23/37/2019 z dnia 11.04.2019 r.). Komisja oceniła złożone oferty i przekazała rekomendacje Zarządowi Powiatu. Zarząd Powiatu Tucholskiego przyznał dotację złożonej ofercie na kwotę 20.000 zł (uchwała nr 27/41/2019 Zarządu Powiatu Tucholskiego z dnia 8.05.2019 r. w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert nr 2/2019 na wykonywanie zadań publicznych Powiatu Tucholskiego w 2019 r. w zakresie działań na rzecz ratownictwa i ochrony ludności). Podpisano umowę z OSP w Lińsku na realizację szerokiego zakresu działań dotyczących ratownictwa i ochrony ludności. Dotacja została rozliczona w terminie. <u>Pozafinansowe formy współpracy:</u> • Powiat Tucholski na bieżąco pomagał organizacjom pozarządowym i innym podmiotom w prowadzeniu działalności informacyjnej i promocyjnej, zamieszczając informacje na stronie internetowej powiatu oraz na kanale YouTube w „Fleszu powiatowym”. • Z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego Powiatu Tucholskiego konsultowane były akty prawne dotyczące organizacji pozarządowych. • Historyczny Pochód Borowiaków, sztandarowe przedsięwzięcie promocyjne Powiatu Tucholskiego, zorganizowane było wspólnie z organizacjami pozarządowymi, które wzięły aktywny udział w Pochodzie. Pochód połączony był z organizowanym przez Tucholski Ośrodek Kultury „Dniem Folkloru Borowiackiego”. W czasie tej imprezy prezentowały się także grupy biorące udział w Pochodzie. Rozwiązanie to sprawdziło się, spowodowało ono korzyść dla obu imprez, dlatego też
--	--

	rekomendowana jest realizacja Pochodu w tej samej formule także w kolejnych latach. • Powiat Tucholski współpracował z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Bydgoszczy, który oferował różnego rodzaju wsparcie dla organizacji pozarządowych z naszego terenu (szkolenia, doradztwo, wyjazdy studyjne). • Przekazywano organizacjom informacje dotyczące możliwości pozyskiwania środków finansowych: e-mailowo, podczas spotkań organizowanych przez Starostwo, poprzez stronę internetową powiatu. • Sale Powiatu Tucholskiego wraz ze sprzętem audiowizualnym udostępniane były bezpłatnie na potrzeby realizacji przez organizacje różnego rodzaju wydarzeń konferencji, spotkań itp. dotyczących sfery pożytku publicznego. • Powiat Tucholski aktywnie informował o planowanych kierunkach działalności, szczególnie w kwestiach związanych z opracowaniem dokumentów strategicznych. W Komitecie Sterującym ORSG Powiatu Tucholskiego reprezentowani są przedstawiciele organizacji pozarządowych: reprezentant Lokalnej Grupy Działania „Bory Tucholskie” oraz przedstawiciel Powiatu Tucholskiego do Sejmiku Organizacji Pozarządowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Byli oni zapraszani i mogli uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach Komitetu Sterującego z głosem doradczym • Współpracowano z organizacjami przy przygotowaniu i realizacji wystaw, zajęć i imprez w Muzeum Borów Tucholskich. • Zestawienie najważniejszych przedsięwzięć i imprez współorganizowanych przez Powiat Tucholski: Konkurs "bądź bezpieczny w swoim domu", Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze MDP i Turniej "Młody ratownik" z OSP, Kiermasz Wielkanocny i Lekcje regionalnej historii z prezentacją „Szopki Borowiackiej” z BTK, Targi Turystyczne Wypoczynek z K-POT, Wystawa twórców ludowych ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych, Dzień Flagi i Obchody Dnia Niepodległości z ZHP, Lato na wsi z KGW, Powiatowy Dzień Dziecka i Festyn integracyjny „Marzenia jak ptaki” ze Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski, Rozpoczęcie sezonu motocyklowego ze stowarzyszeniem „Magneto”, „Rodzynki z Pozarządówki” z laureatami tego konkursu, Wizyta blogerów w Powiecie Tucholskim z LGD Bory Tucholskie, XIII Turniej szachowy o Puchar Borów Tucholskich z Kujawsko-Pomorskim Związkiem Szachowym, XX-lecie Bysławskich Frantówek ze Stowarzyszeniem Kulturalnym „Cisowy Łuk”, Dożynki Wojewódzkie ze Stow. KGW Tuchola, KGW Wielka
--	---

	Komorza, Wizyta Studyjna projektu Thematic Trail Trigger (Urząd Marszałkowski) z różnymi stowarzyszeniami, imprezy PCK organizowane przez cały rok. Współpraca pozafinansowa z organizacjami pozarządowymi realizowana jest także na wielu płaszczyznach przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi: • PCPR wspólnie z wieloma organizacjami pozarządowymi organizuje imprezy kulturalno-integracyjne: Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych, Powiatowy Dzień Dziecka, Dzień Rodzicielstwa Zastępczego, Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych, wigilie. PCPR Centrum wspiera także organizację olimpiady dla osób niepełnosprawnych, organizowanej cyklicznie przez WTZ (prowadzone przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski). • Stowarzyszenie „Jak w rodzinie” działające przy PCPR w Tucholi pozyskuje środki na organizowanie imprez dla dzieci z rodzin zastępczych. • Pracownicy Centrum zapraszani są często na spotkania opłatkowe, uroczystości, zebrania organizacji pozarządowych, głównie działających na rzecz osób niepełnosprawnych. • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi współpracuje ze Stowarzyszeniem Bank Żywności w Chojnicach w zakresie dystrybucji żywności dla osób potrzebujących (m.in. wychowanków Domu Dziecka w Tucholi, mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej). Ponadto w zakresie zadań PFRON Centrum prowadzi następujące działania: • dofinansowanie funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Tucholi (prowadzonych przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi); • w ramach zadania „Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych” organizacje pozarządowe mogły ubiegać się o dofinansowanie organizacji przedsięwzięć integracyjnych. Sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Powiatu Tucholskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok” jest dokumentem podsumowującym rok współpracy samorządu powiatowego z organizacjami pozarządowymi. Zostało ono przedłożone Radzie Powiatu Tucholskiego 24.04.2020 r.
--	---

Wykaz podmiotów biorących udział w konkursie nr 1/2019 wraz z kwotami przyznanych dotacji na realizację zadania publicznego

L.p.	Nazwa organizacji	Tytuł projektu	Wnioskowa na kwota dotacji	Przyznana kwota dotacji
1	Fundacja czaR(I) Krzywogóńca	Festyn Poetycki Leśnej Pszczoly 2019	4 950,00 zł	4 325,00 zł
2	Stowarzyszenie "Tucholski PEGAZ"	Młodzież w teatrze	5 000,00 zł	0,00 zł
3	Towarzystwo Miłośników Ziemi Śliwickiej "Knieja"	GITARIADA	1 000,00 zł	0,00 zł
4	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Gminy Śliwice "Atrakcyjna Gmina"	Organizacja warsztatów tanecznych i zakup strojów dla dziecięco-młodzieżowego zespołu tańca ludowego "Śliwiczanie"	1 200,00 zł	0,00 zł
5	Ochotnicza Straż Pożarna Rosochatka	Organizacja warsztatów tanecznych oraz zakup elementów stroju dla grupy mażorettek	900,00 zł	0,00 zł
6	Ochotnicza Straż Pożarna Śliwice	XX Festiwal Orkiestr Dętych OSP im. Leona Landowskiego	4 600,00 zł	0,00 zł
7	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne "Burchat"	Palinocka	4 975,00 zł	0,00 zł
8	Fundacja F-XXI	Zabytkowo i klockowo! - Warsztaty zabytkowej architektury sakralnej Powiatu Tucholskiego dla dzieci	1 850,00 zł	0,00 zł
9	Borowiackie Towarzystwo Kultury	U podstaw praca ludzi ubogaca. Projekt społeczno-edukacyjny z okazji zbliżającej się 100 rocznicy powrotu Powiatu Tucholskiego do Macierzy	4 975,00 zł	4 975,00 zł
10	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Kęsowa	Operowo w Kęsowie	4 000,00 zł	0,00 zł
11	Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski	XVI wydarzenie kulturalne pn. "Marzenia jak ptaki"	1 000,00 zł	1 000,00 zł

12	Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż	Wykonanie projektu herbu, flagi i pieczęci kasztelanii raciańskiej wraz z ekspertyzą heraldyczną	3 800,00 zł	0,00 zł
13	Stowarzyszenie na Rzecz Ekorozwoju Sołectwa Krzywogoniec	"Zaloty w Krzywogoncu" dla mieszkańców powiatu tucholskiego i gości - "Święto grzyba 2019"	3 000,00 zł	3 000,00 zł
14	Ochotnicza Straż Pożarna w Krzywogoncu	Powiatowy Sportowy Dzień Strażaka	2 400,00 zł	0,00 zł
15	Ochotnicza Straż Pożarna w Nowym Suminie	Integracja społeczności strażackiej oraz popularyzacja działalności OSP poprzez powiatowe obchody święta - Dnia Strażaka	4 970,00 zł	0,00 zł
16	Stowarzyszenie na Rzecz Ocalenia Śladów Przeszłości w Gminie Cekcyn "Światło"	100-lecie odzyskania Pomorza i 75-lecie poligonu rakietowego "Heidekraut" - piknik historyczny	5 000,00 zł	5 000,00 zł
17	Towarzystwo Miłośników Ziemi Cekcyńskiej	Nocne Misteria Nadjeziorne 2019	1 700,00 zł	1 700,00 zł
18	Gminny Ludowy Klub Sportowy "Cis" Cekcyn	Tenis stołowy jako alternatywa spędzania wolnego czasu dzieci i dorosłych	2 500,00 zł	0,00 zł
19	Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Cekcyn	"Prezentacja historii sprzętu kuchennego na VIII Historycznych Pochodzie Borowiaków"	1 000,00 zł	0,00 zł
20	"Jak w rodzinie" stowarzyszenie zwykłe	"Zobacz naszą twórczość"	5 000,00 zł	0,00 zł
	Łącznie		63 820,00 zł	20 000,00 zł

Wykaz podmiotów biorących udział w konkursie nr 2/2019 wraz z kwotami przyznanych dotacji na realizację zadania publicznego w zakresie działań na rzecz ratownictwa i ochrony ludności w roku 2019

Lp.	Nazwa oferenta	Tytuł projektu	Wnioskowa na kwota dotacji	Przyznana kwota dotacji
1	Oferta wspólna złożona przez Ochotniczą Straż Pożarną w Lińsku	Popularyzacja ratownictwa i ochrony ludności poprzez działalność ochotniczych straży pożarnych	20 000,00 zł	20 000,00 zł
			20 000,00	20 000,00

XVIII. Nieodpłatna pomoc prawna

ZBIORCZA INFORMACJA o wykonaniu zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej sporządzona przez Starostę Tucholskiego za okres od 2019-01-01 do 2019-12-31				
Lp.	Rodzaj danych	Liczba w punktach prowadzonych przez		
		adwokatów lub radców prawnych	organizacje pozarządowe	
		pomoc prawna	pomoc prawna	poradnictwo obywatelskie
I.	ZADANIA Z ZAKRESU NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ LUB NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO			
1.	Liczba osób (kart), którym udzielono pomocy			
1.1.	liczba osób (kart), którym udzielono pomocy	432	209	53
2.	Dziedzina prawa, z której udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
2.1.	prawo rodzinne	105	49	13
2.2.	prawo pracy	23	7	3
2.3.	sprawa z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej	1	0	0
2.4.	prawo cywilne	201	114	23
2.5.	prawo ubezpieczeń społecznych, prawa do opieki zdrowotnej	35	11	3
2.6.	prawo administracyjne z wyjątkiem prawa podatkowego	36	5	6
2.7.	prawo podatkowe	1	3	0
2.8.	prawo karne	33	14	4
2.9.	inne	11	9	1
3.	Kategoria sprawy z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zgodnie z trzycyfrowym numerem z wykazu, o którym mowa w § 8 ust. 2 rozporządzenia			
3.1.	LOKAŁ MIESZKALNY			

3.1.1.	Brak lokalu mieszkalnego			
3.1.1.1.	warunki uzyskania lokalu mieszkalnego	4	0	0
3.1.1.2.	odmowa przyznania lokalu mieszkalnego	0	0	0
3.1.1.3.	inne	2	0	0
3.1.2.	Uzyskanie prawa do lokalu mieszkalnego po krewnym lub znajomym (dotyczy lokalu mieszkalnego komunalnego, lokatorskiego, zakładowego, resortowego i innego z wyłączeniem lokalu mieszkalnego własnościowego i spółdzielczego własnościowego, które należy ująć w kategoriach dotyczących WŁASNOŚCI lub DZIEDZICZENIA)			
3.1.2.1.	uzyskanie prawa do lokalu mieszkalnego po śmierci najemcy lub członka spółdzielni	0	0	0
3.1.2.2.	uzyskanie prawa do lokalu mieszkalnego po opuszczeniu przez najemcę lub członka spółdzielni	1	0	0
3.1.2.3.	inne	9	0	0
3.1.3.	Utrata lokalu mieszkalnego			
3.1.3.1.	pozbawienie tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego (w tym wypowiedzenie umowy najmu/wykluczenie z członkostwa spółdzielni, licytacja)	0	0	0
3.1.3.2.	eksmisja	5	1	0
3.1.3.3.	lokal po eksmisji (w tym pomieszczenie tymczasowe, lokal socjalny)	0	0	0
3.1.3.4.	inne	0	0	0
3.1.4.	Sytuacje konfliktowe			
3.1.4.1.	możliwości eksmisji lokatora lub współlokatora	3	2	0
3.1.4.2.	możliwości eksmisji lokatora innego lokalu mieszkalnego	0	0	0
3.1.4.3.	wyegzekwowanie wyroku sądowego	0	0	0
3.1.4.4.	inne konflikty sąsiedzkie	4	1	0
3.1.4.5.	konflikty z zarządcą	7	0	0
3.1.4.6.	inne	0	0	0
3.1.5.	Użytkowanie lokalu mieszkalnego			
3.1.5.1.	wysokość opłat	1	0	0
3.1.5.2.	odpowiedzialność osób współmieszkających za opłaty	1	0	0
3.1.5.3.	odpowiedzialność za naprawy/remonty	1	0	0
3.1.5.4.	lokal mieszkalny na czas remontu/rozbiórki	0	0	0

3.1.5.5.	zamiana lokalu mieszkalnego	0	0	0
3.1.5.6.	adaptacja lokalu mieszkalnego	1	0	0
3.1.5.7.	lokal mieszkalny po rozwodzie	0	0	0
3.1.5.8.	inne	0	0	0
3.1.6.	Dysponowanie lokalem mieszkalnym (z wyłączeniem dysponowania lokalem mieszkalnym własnościowymi i spółdzielczymi własnościowymi)			
3.1.6.1.	możliwości przekazania tytułu prawnego	1	0	0
3.1.6.2.	wynajem całości lub części lokalu mieszkalnego nie będącego własnością	1	2	0
3.1.7.	Uzyskanie prawa własności do lokalu mieszkalnego			
3.1.7.1.	procedury związane z uzyskaniem prawa własności lokalu mieszkalnego	1	1	0
3.1.8.	Kupno lokalu mieszkalnego na rynku pierwotnym lub wtórnym			
3.1.8.1.	procedury związane z kupnem lokalu mieszkalnego	0	0	0
3.1.8.2.	koszty związane z kupnem lokalu mieszkalnego (opłaty notarialne, podatek od czynności cywilnoprawnych)	1	0	0
3.1.9.	Inne			
3.1.9.1.	inne	0	1	0
3.2.	PRZESTĘPSTWA I WYKROCZENIA			
3.2.1.	Pokrzywdzeni			
3.2.1.1.	uprawnienia i obowiązki, procedury – w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym, w sprawach o wykroczenia (w tym bezpłatna pomoc tłumacza)	9	3	0
3.2.1.2.	środki odwoławcze	1	0	0
3.2.1.3.	naprawienie szkody, zadośćuczynienie, nawiązka odszkodowanie, kompensata	1	0	0
3.2.2.	Świadkowie			
3.2.2.1.	prawo odmowy złożenia zeznań	1	0	0
3.2.3.	Podejrzani, oskarżeni i obwinieni			
3.2.3.1.	uprawnienia i obowiązki, procedury – w postępowaniu przygotowawczym, sądowym i wykonawczym, w sprawach o wykroczenia (w tym bezpłatna pomoc tłumacza)	7	3	2
3.2.3.2.	obrońca z urzędu	0	2	0

3.2.3.3.	środki przymusu wraz z środkami zapobiegawczymi (w tym zabezpieczenie majątkowe, zatrzymanie, tymczasowe aresztowanie, dozór policji, zmiana środka, zmiana, uchylenia, przedłużanie środka)	1	0	0
3.2.3.4.	postępowania szczególne	0	0	0
3.2.3.5.	środki odwoławcze	1	0	0
3.2.3.6.	inne	0	1	0
3.2.4.	Skazani			
3.2.4.1.	uprawnienia i obowiązki, procedury	0	0	0
3.2.4.2.	warunki odbywania kary (w tym dostęp do opieki medycznej, nagrody, przepustki, przeludnienie w celach, pałacy w celi)	0	0	0
3.2.4.3.	postępowanie egzekucyjne	2	1	1
3.2.4.4.	odroczenie wykonywania kary pozbawienia wolności	2	0	0
3.2.4.5.	przerwa w wykonywania kary pozbawienia wolności	0	0	0
3.2.4.6.	dozór elektroniczny	0	0	0
3.2.4.7.	warunkowe przedterminowe zwolnienie	0	0	0
3.2.4.8.	wykonanie zawieszanej kary pozbawienia wolności	0	0	0
3.2.4.9.	kara zastępcza (w tym zamiana grzywny na areszt)	1	0	0
3.2.4.10.	wyrok łączny	0	0	0
3.2.4.11.	naprawienie szkody, zadośćuczynienie, nawiązka, odszkodowanie	3	0	0
3.2.4.12.	grzywny	1	0	0
3.2.4.13.	pomoc postpenitencjarna dla skazanych i ich rodzin (w tym finansowa)	0	0	0
3.2.4.14.	przygotowanie do opuszczenia zakładu (w tym programy wolnościowe)	0	0	0
3.2.4.15.	niesłuszne skazanie	0	1	0
3.2.4.16.	zatarcie skazania	0	0	0
3.2.4.17.	inne	0	0	1
3.2.5.	Inne			
3.2.5.1.	inne	2	0	0
3.3.	RODZINA			
3.3.1.	Zawarcie małżeństwa			
3.3.1.1.	zawarcie małżeństwa	0	0	0

3.3.1.2.	inne	1	0	0
3.3.2.	Relacje w rodzinie			
3.3.2.1.	zaangażowanie w funkcjonowanie rodziny i wspólne spędzanie czasu	1	0	0
3.3.2.2.	naprawa relacji rodzinnych	1	0	0
3.3.2.3.	sprawowanie opieki nad niesamodzielnym członkiem rodziny (nie dotyczy małoletnich)	1	1	0
3.3.2.4.	partycypowanie w kosztach utrzymania rodziny	1	0	0
3.3.2.5.	inne	2	2	0
3.3.3.	Ustanie małżeństwa			
3.3.3.1.	sposoby rozwiązania małżeństwa, rozwód a separacja, orzekanie o winie	20	12	2
3.3.3.2.	postępowanie sądowe (w tym przebieg, koszty, pomoc prawną z urzędu, dowody, świadkowie)	7	8	0
3.3.3.3.	inne	0	0	0
3.3.4.	Majątek małżonków			
3.3.4.1.	majątek wspólny a majątek osobisty	1	0	1
3.3.4.2.	majątkowe umowy małżeńskie	0	0	1
3.3.4.3.	podział majątku	1	2	0
3.3.4.4.	inne	0	0	0
3.3.5.	Dzieci			
3.3.5.1.	pochodzenie dziecka (w tym ustalenie ojcostwa, zaprzeczenie)	3	3	2
3.3.5.2.	uprawnienia do sprawowania władzy rodzicielskiej (w tym władza rodzicielska, ograniczenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej, przywracanie władzy rodzicielskiej, ustanowienie opiekuna prawnego, zastrzeżenia do sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej)	5	3	0
3.3.5.3.	sposób opieki i metody wychowawcze	3	0	0
3.3.5.4.	problemy wychowawcze	2	0	0
3.3.5.5.	plan wychowawczy po rozwodzie	0	0	0
3.3.5.6.	kontakty rodziców z dziećmi (w tym brak kontaktu, ograniczenie kontaktu, przywrócenie kontaktu)	8	5	1

3.3.5.7.	kontakty dziadków z wnukami (brak kontaktu, ograniczenie kontaktu, przywrócenie kontaktu)	2	0	0
3.3.5.8.	adopcja, rodzina zastępcza	1	0	0
3.3.5.9.	inne	0	0	0
3.3.6.	Dochodzenie alimentów			
3.3.6.1.	uzyskanie alimentów na dziecko	11	4	2
3.3.6.2.	uzyskanie alimentów na członków rodziny	7	1	0
3.3.6.3.	wysokość alimentów w tym podnoszenie świadczeń	9	7	0
3.3.6.4.	trudności w egzekwowaniu alimentów	2	0	1
3.3.6.5.	inne	1	0	0
3.3.7.	Zobowiązania alimentacyjne			
3.3.7.1.	zasadność	4	2	1
3.3.7.2.	wysokość w tym obniżenie alimentów	4	2	0
3.3.7.3.	inne	1	0	2
3.3.8.	Dysfunkcje w rodzinie			
3.3.8.1.	uzależnienie członka rodziny	2	0	1
3.3.9.	Konkubinaty			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.3.10.	Inne			
3.3.10.1.	inne	4	2	0
3.4.	DZIEDZICZENIE			
3.4.1.	Dziedziczenie ustawowe			
3.4.1.1.	uprawnieni do dziedziczenia	6	10	5
3.4.1.2.	zrzeczenie się spadku	6	0	0
3.4.1.3.	przyjęcie spadku	2	1	0
3.4.1.4.	odpowiedzialność za długi spadkowe	6	3	1
3.4.1.5.	dział spadku	4	5	1
3.4.1.6.	inne	0	1	1
3.4.2.	Dziedziczenie testamentowe			
3.4.2.1.	przyjęcie spadku	7	2	0

3.4.2.2.	podważanie testamentu	1	0	0
3.4.2.3.	wykonanie zapisów	0	1	0
3.4.2.4.	dział spadku	1	2	0
3.4.2.5.	inne	1	3	0
3.4.3.	Zachowek			
3.4.3.1.	uprawnieni do zachowku	3	4	0
3.4.3.2.	kwestionowanie wydziedziczenia	0	0	0
3.4.3.3.	uzyskanie zachowku	1	0	1
3.4.4.	Inne			
3.4.4.1.	inne	1	3	2
3.5.	OPIEKA I KSZTAŁCENIE			
3.5.1.	Opieka nad dziećmi			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.5.2.	Edukacja			
3.5.2.1.	dowóz dzieci do szkół	1	0	0
3.5.2.2.	inne	0	0	0
3.5.3.	Studia wyższe			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.5.4.	Edukacja nieformalna			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.5.5.	Inne			
3.5.5.1.	inne	0	1	0
3.6.	WŁASNOŚĆ RZECZY RUCHOMYCH I NIERUCHOMOŚCI Z WYŁĄCZENIEM DZIEDZICZENIA			
3.6.1.	Nabycie i uregulowanie własności			
3.6.1.1.	kupno	5	1	0
3.6.1.2.	zasiedzenie	3	3	3
3.6.1.3.	spory graniczne	2	2	1
3.6.1.4.	naruszenie własności i posiadania	8	4	0
3.6.1.5.	służebności	5	5	0

3.6.1.6.	inne	1	0	0
3.6.2.	Dysponowanie własnością			
3.6.2.1.	wynajem całości lub części lokalu mieszkalnego będącego własnością	3	1	0
3.6.2.2.	użyczenie całości lub części lokalu mieszkalnego będącego własnością	0	1	0
3.6.2.3.	sprzedaż	0	0	1
3.6.2.4.	możliwości przekazania za życia i na wypadek śmierci	1	1	0
3.6.2.5.	wydziedziczenie przez aktualnego właściciela (pozbawienie prawa do zachowku)	0	0	0
3.6.2.6.	cofnięcie dyspozycji (w tym odwołanie darowizny, zmiana testamentu)	4	2	0
3.6.2.7.	współwłasność	8	4	0
3.6.2.8.	inne	1	5	1
3.6.3.	Sprawy konsumenckie			
3.6.3.1.	wadliwy towar	4	1	0
3.6.3.2.	nienależyte wykonanie usługi	1	0	0
3.6.3.3.	problemy z wycofaniem się z umowy	0	0	0
3.6.3.4.	problemy z bankiem	0	0	0
3.6.3.5.	inne	1	0	0
3.6.4.	Inne			
3.6.4.1.	inne	8	5	0
3.7.	ŚWIADCZENIA I ZASIŁKI			
3.7.1.	Świadczenia z pomocy społecznej			
3.7.1.1.	zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	8	0	0
3.7.1.2.	odmowa przyznania świadczenia	2	1	0
3.7.1.3.	inne	2	1	0
3.7.2.	Świadczenia z tytułu bezrobocia			
3.7.2.1.	zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	1	0	0
3.7.2.2.	odmowa przyznania świadczenia	0	1	0
3.7.2.3.	świadczenia pieniężne	2	0	0
3.7.2.4.	inne formy pomocy	0	0	0

3.7.2.5.	nienależnie pobrane świadczenie (w tym: warunki uznania świadczenia za nienależnie pobrane, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty)	1	0	0
3.7.2.6.	inne	1	0	0
3.7.3.	Świadczenia rodzinne i wychowawcze			
3.7.3.1.	zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	0	0	0
3.7.3.2.	odmowa przyznania	0	0	0
3.7.3.3.	inne	0	0	1
3.7.4.	Świadczenia związane ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną oraz zasiłek i dodatek pielęgnacyjny.			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.7.5.	Świadczenia z tytułu choroby i wypadku przy pracy (w tym zasiłek rehabilitacyjny, opiekuńczy, chorobowy, jednorazowe odszkodowanie).			
3.7.5.1.	zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, wysokość, procedury)	0	0	0
3.7.5.2.	odmowa przyznania	1	0	0
3.7.5.3.	inne	2	0	0
3.7.6.	Zasiłki macierzyńskie i rodzicielskie.			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.7.7.	Fundusz alimentacyjny.			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.7.8.	Emerytury.			
3.7.8.1.	zasady przyznawania (w tym rodzaje, warunki, kryteria, procedury, z wyłączeniem określenia wysokości, świadczenie w drodze wyjątku)	1	2	1
3.7.8.2.	kapitał początkowy	0	0	0
3.7.8.3.	otwarte fundusze emerytalne	0	0	0
3.7.8.4.	zmiana wysokości świadczenia	3	1	1
3.7.8.5.	odmowa przyznania	2	0	0
3.7.8.6.	łączenie pracy z emeryturą	0	0	0
3.7.8.7.	inne	2	1	0
3.7.9.	Renta rodzinna			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.7.10.	Renta z tytułu niezdolności do pracy i renta socjalna			

3.7.10.1.	zasady przyznawania (w tym rodzaje, procedury, świadczenie w drodze wyjątku)	1	2	0
3.7.10.2.	kwestionowanie orzeczenia	1	0	1
3.7.10.3.	kwestionowanie wysokości świadczenia	0	0	0
3.7.10.4.	łączenie renty z pracą	0	0	0
3.7.10.5.	odmowa przyznania	0	2	0
3.7.10.6.	inne	0	0	0
3.7.11.	Dopłaty do utrzymania lokali mieszkalnych (w tym dodatek mieszkaniowy i energetyczny)			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.7.12.	Stypendia			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.7.13.	Inne			
3.7.13.1.	inne	4	1	0
3.8.	ZADŁUŻENIA			
3.8.1.	Mieszkaniowe			
3.8.1.1.	trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	3	2	0
3.8.1.2.	sprawa w sądzie	0	0	0
3.8.1.3.	egzekucja komornicza, koszty komornicze	3	2	0
3.8.1.4.	inne	1	0	0
3.8.2.	Alimentacyjne			
3.8.2.1.	trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	0	0	0
3.8.2.2.	egzekucja	5	1	0
3.8.2.3.	sankcje za uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego	1	0	0
3.8.2.4.	inne	0	0	0
3.8.3.	Z tytułu kredytów i pożyczek			
3.8.3.1.	trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	0	2	0
3.8.3.2.	przejęcie długu (w tym skargi na firmy windykacyjne, procedura, pobieranie dodatkowych opłat)	1	0	0
3.8.3.3.	sankcje (w tym umieszczenie na liście dłużników, podejrzenie o wyludzenie kredytu)	0	0	0

3.8.3.4.	sprawa w sądzie, nakaz zapłaty i inne tytuły egzekucyjne	2	2	0
3.8.3.5.	egzekucja komornicza	12	0	0
3.8.3.6.	kwestionowanie wysokości długu	1	2	1
3.8.3.7.	inne	1	1	0
3.8.4.	Odpowiedzialność poręczycieli lub odpowiedzialność za zadłużenia innych			
3.8.4.1.	zasadność roszczenia	0	0	0
3.8.4.2.	trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	0	0	0
3.8.4.3.	przejęcie długu	0	1	0
3.8.4.4.	sprawa w sądzie, nakaz zapłaty i inne tytuły egzekucyjne	0	1	0
3.8.5.	Wobec ZUS			
3.8.5.1.	kwestionowanie zasadności długu	1	0	0
3.8.5.2.	trudności ze spłatą długu (etap przedsądowy)	0	0	0
3.8.5.3.	kwestionowanie wysokości	0	0	0
3.8.5.4.	egzekucja	2	0	0
3.8.5.5.	inne	0	0	0
3.8.6.	Podatkowe			
3.8.6.1.	inne	0	1	0
3.8.7.	Nienależnie pobrane świadczenia			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.8.8.	Kary finansowe (mandaty, grzywny)			
3.8.8.1.	podważanie zasadności	2	0	0
3.8.9.	Długi spadkowe			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.8.10.	Długi niejednorodne (w tym sprawy dotyczące jednocześnie kilku rodzajów długów, np. pochodzących z kredytów oraz długów alimentacyjnych lub mieszkaniowych)			
3.8.10.1.	trudności ze spłatą długów (etap przedsądowy)	0	1	0
3.8.11.	Nadmierne zadłużenie			
3.8.11.1.	możliwość ogłoszenia upadłości konsumenckiej	0	2	0
3.8.11.2.	przygotowanie wniosku o upadłość konsumencką	0	1	0
3.8.11.3.	postępowanie upadłościowe	0	2	0

3.8.12.	Inne			
3.8.12.1.	inne	8	2	0
3.9.	ROSZCZENIA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE			
3.9.1.	Roszczenia z tytułu wyrządzonej szkody			
3.9.1.1.	zasady dochodzenia roszczeń	12	3	0
3.9.1.2.	wysokość	3	0	0
3.9.1.3.	egzekucja należności	3	0	0
3.9.1.4.	spór z firmą ubezpieczeniową	11	2	0
3.9.1.5.	inne	1	1	0
3.9.2.	Roszczenia z tytułu odebranego majątku (w tym w okresie po drugiej wojnie światowej).			
3.9.2.1.	zasady dochodzenia roszczeń	1	0	0
3.9.2.2.	inne	0	1	0
3.9.3.	Odzyskiwanie pożyczek			
3.9.3.1.	sposób dochodzenia roszczeń	1	2	0
3.9.3.2.	inne	1	1	0
3.9.4.	Podatki			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.9.5.	Inne			
3.9.5.1.	inne	14	5	0
3.10.	ZATRUDNIENIE			
3.10.1.	Sprawa na etapie przed podjęciem pracy			
3.10.1.1.	warunki umowy (w tym składki, dotyczy także umów cywilnoprawnych)	5	0	0
3.10.1.2.	założenie działalności gospodarczej (w tym składki)	1	0	0
3.10.1.3.	brak umowy	1	0	0
3.10.1.4.	inne	0	0	0
3.10.2.	Uprawnienia związane z zatrudnieniem			
3.10.2.1.	związane z ciążą	1	0	1
3.10.2.2.	urlopy wypoczynkowe i bezpłatne	1	0	0
3.10.2.3.	inne	0	0	0
3.10.3.	Warunki pracy (sprawa na etapie po podjęciu pracy)			

3.10.3.1.	zmiana warunków (w tym kierowanie do innej pracy, zmiana wynagrodzenia)	1	1	0
3.10.3.2.	zastrzeżenia do warunków pracy	0	1	1
3.10.3.3.	wypadki przy pracy	1	0	0
3.10.3.4.	inne	0	0	0
3.10.4.	Wynagrodzenia i dodatki			
3.10.4.1.	opóźnienia w wypłacie wynagrodzenia, brak lub wypłata części wynagrodzenia	1	1	0
3.10.4.2.	prawo do dodatków (w tym premie, nadgodziny)	0	0	0
3.10.4.3.	świadczenia związane z odejściem z pracy	1	1	0
3.10.5.	Przedłużanie i rozwiązywanie umów (w tym cywilnoprawnych)			
3.10.5.1.	kontynuacja umowy, umowy czasowe, umowy na okres próbny	1	1	0
3.10.5.2.	sposoby rozwiązania umów, przez pracodawcę lub pracownika, okresy wypowiedzenia	1	0	0
3.10.5.3.	uprawnienia związane z rozwiązaniem umowy o pracę (w tym odszkodowanie przy zwolnieniu grupowym, wolne dni na szukanie pracy)	0	1	0
3.10.5.4.	kwestionowanie zasadności wypowiedzenia umowy, niesłuszne wypowiedzenie	2	0	0
3.10.6.	Konflikty w pracy			
3.10.6.1.	nagany, kary, odpowiedzialność materialna	1	0	0
3.10.7.	Inne			
3.10.7.1.	inne	3	0	1
3.11.	ZDROWIE			
3.11.1.	Ubezpieczenie zdrowotne			
	Nie odnotowano spraw z tego zakresu			
3.11.2.	Opieka medyczna			
3.11.2.1.	dostępność do leczenia	0	1	0
3.11.3.	Orzekanie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (dotyczy tylko orzekania pozarentowego, z wyłączeniem ZUS)			
3.11.3.1.	uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności	1	1	0
3.11.3.2.	kwestionowanie orzeczenia, w tym odwołania	2	0	0

3.11.4.	System wsparcia i opieki nad osobami niesamodzielnymi (w tym chorymi psychicznie)			
3.11.4.1.	usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (w tym zakres usług, zmiana opiekuna)	0	0	0
3.11.4.2.	opieka instytucjonalna	0	0	0
3.11.4.3.	ubezwłasnowolnienie	1	0	0
3.11.5.	Inne			
3.11.5.1.	inne	1	1	0
3.12.	URZĘDY I SĄDY			
3.12.1.	Dokumenty tożsamości, potwierdzenia miejsca zamieszkania, akty stanu cywilnego i inne			
3.12.1.1.	problemy z wyrobieniem i uzyskaniem dokumentów (w tym opłaty i odpisy)	0	0	0
3.12.1.2.	błędy w dokumentach	1	0	0
3.12.2.	Postępowanie przed organem lub urzędem (kategoria dotyczy jedynie zapytań o charakterze ogólnym, w każdym przypadku, gdy osoba uprawniona ujawnia konkretną tematykę sprawy sądowej lub urzędowej, należy kategoryzować ją pod numerem odpowiedniej kategorii tematycznej z rozdziałów 1–11)			
3.12.2.1.	nieznajomość treści przepisów	0	1	2
3.12.2.2.	procedura (w tym terminy, doręczanie, odwołania, wgląd w dokumentację sprawy, wznowienie postępowania, koszty)	1	1	1
3.12.2.3.	jakość obsługi (w tym skargi na urzędników)	0	0	0
3.12.2.4.	inne	0	0	0
3.12.3.	Postępowanie przed sądem (kategoria dotyczy jedynie zapytań o charakterze ogólnym, w każdym przypadku, gdy osoba uprawniona ujawnia konkretną tematykę sprawy sądowej lub urzędowej, należy kategoryzować pod numerem odpowiedniej kategorii tematycznej z rozdziałów 1–11)			
3.12.3.1.	nieznajomość treści przepisów	0	1	4
3.12.3.2.	możliwość zmiany orzeczenia sądu	0	0	0
3.12.3.3.	procedura sądowa (w tym terminy, doręczenia, reprezentowanie przez członka rodziny, pełnomocnik z urzędu, koszty)	0	1	0
3.12.3.4.	niezadowolenie z pracy wymiaru sprawiedliwości (w tym skargi na pełnomocnika, zastrzeżenia do bezstronności sędziego i innych pracowników sądu)	0	0	0
3.12.3.5.	inne	0	0	2

3.12.4.	Problemy osób nie mających obywatelstwa polskiego			
3.12.4.1.	uregulowanie pobytu w Polsce	1	0	0
3.12.5.	Inne			
3.12.5.1.	inne	4	2	1
4.	Forma udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonego nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
4.1.	poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowoadministracyjnym	421	194	14
4.2.	wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego	323	155	9
4.3.	sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2030, z późn. zm.), z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowoadministracyjnym	13	31	0
4.4.	sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowoadministracyjnym	10	11	1
4.5.	poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym i możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji	2	3	0
4.6.	porada obywatelska	0	5	29
5.	Czas poświęcony na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w sprawie zgłoszonej podczas danej wizyty, z uwzględnieniem łącznego nakładu czasu na wizytę i bezpośrednią obsługę osoby uprawnionej oraz na inne czynności, w tym analizę i sporządzanie projektu pisma			
5.1.	do 15 min.	47	7	0
5.2.	powyżej 15 min. do 30 min.	127	51	0
5.3.	powyżej 30 min. do 45 min.	125	74	5

5.4.	powyżej 45 min. do 60 min.	97	50	15
5.5.	powyżej 1 godz. do 1 godz. 30 min.	31	18	26
5.6.	powyżej 1 godz. 30 min. do 2 godz.	5	6	6
5.7.	powyżej 2 godz. do 3 godz.	0	3	1
6.	W przypadku przeprowadzenia mediacji, o której mowa w art. 4a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej			
	Nie odnotowano przeprowadzenia mediacji			
7.	Informacje dotyczące osób uprawnionych			
7.1.	W przypadku pomocy prawnej lub porady obywatelskiej w sprawie kontynuowanej podczas kolejnych spotkań – kolejny numer wizyty osoby uprawnionej w tej samej sprawie, według oświadczenia osoby uprawnionej			
7.1.1.	1	217	164	50
7.1.2.	2	42	33	2
7.1.3.	3	5	6	1
7.1.4.	4	5	3	0
7.1.5.	5	2	2	0
7.1.6.	6	2	0	0
7.1.7.	7 lub więcej	13	0	0
7.2.	Wiek osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
7.2.1.	do 18 roku życia	0	1	0
7.2.2.	powyżej 18 do 25 lat	14	10	3
7.2.3.	powyżej 25 do 35 lat	50	29	14
7.2.4.	powyżej 35 do 45 lat	50	42	8
7.2.5.	powyżej 45 do 55 lat	53	42	8
7.2.6.	powyżej 55 do 60 lat	26	14	8
7.2.7.	powyżej 60 do 65 lat	18	22	8
7.2.8.	powyżej 65 do 75 lat	50	38	2
7.2.9.	powyżej 75 do 85 lat	10	5	1
7.2.10.	powyżej 85 lat	0	4	1
8.	Płeć osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			

8.1.	kobieta	176	129	32
8.2.	mężczyzna	106	79	21
9.	Wykształcenie osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
9.1.	wyższe II stopnia	17	7	1
9.2.	wyższe I stopnia (inżynier, licencjat)	3	5	6
9.3.	policealne	3	4	0
9.4.	średnie zawodowe	38	44	5
9.5.	średnie ogólnokształcące	57	18	5
9.6.	zasadnicze zawodowe	98	76	23
9.7.	gimnazjalne	3	9	1
9.8.	podstawowe	34	26	11
9.9.	pozostałe	2	0	0
10.	Średni miesięczny dochód netto na osobę w gospodarstwie domowym osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
10.1.	bez dochodu	24	9	6
10.2.	do 600 zł	12	34	12
10.3.	powyżej 600 zł do 1000 zł	36	38	17
10.4.	powyżej 1000 zł do 1500 zł	55	29	12
10.5.	powyżej 1500 zł do 2000 zł	71	14	3
10.6.	powyżej 2000 zł	49	7	3
11.	Źródło dochodu w gospodarstwie domowym			
11.1.	praca	103	62	18
11.2.	prowadzący działalność gospodarczą	5	11	1
11.3.	na utrzymaniu rodziny	18	6	4
11.4.	emerytura	62	59	10
11.5.	renta z tytułu niezdolności do pracy	17	15	4
11.6.	renta socjalna	4	0	0
11.7.	renta rodzinna	4	6	1
11.8.	świadczenie przedemerytalne	0	1	0
11.9.	alimenty	7	9	0

11.10.	zasiłek dla bezrobotnych/stypendium finansowane z Funduszu Pracy	7	2	1
11.11.	zasilki	51	32	9
11.12.	stypendia dla uczących się	1	0	0
11.13.	inne	17	31	5
12.	Liczba członków gospodarstwa domowego osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
12.1.	1	66	50	14
12.2.	2	71	59	14
12.3.	3	53	29	7
12.4.	4	43	27	11
12.5.	5	18	14	5
12.6.	6	2	8	2
12.7.	7 lub więcej	6	3	0
13.	Miejsce zamieszkania osoby korzystającej z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego			
13.1.	wieś	106	205	53
13.2.	miasto do 10 000 mieszkańców	5	2	0
13.3.	miasto powyżej 10 000 do 25 000 mieszkańców	160	0	0
13.4.	miasto powyżej 25 000 do 100 000 mieszkańców	1	1	0
13.5.	miasto powyżej 100 000 mieszkańców	0	0	0
II.	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU EDUKACJI PRAWNEJ			
1.	Liczba i formy zrealizowanych zadań z zakresu edukacji prawnej			
1.1.	Liczba zrealizowanych zadań z zakresu edukacji prawnej			
1.1.1.	wyklady			2
1.1.2.	informatory i poradniki w wersji papierowej			3
1.1.3.	internetowe serwisy edukacyjne, informatory i poradniki w wersji elektronicznej			4

XIX. Ochrona praw konsumenta.

Nazwa zadania	Ochrona praw konsumenta
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/tryb przyjęcia danego dokumentu oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2018 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan realizacji na koniec 2018 r.	Zgodnie z zapisem art. 4 ust. 1 pkt 18 ustawy z 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 511) do zadań powiatu należy ochrona praw konsumenta. Zadania z zakresu ochrony konsumentów są realizowane przez samorząd powiatowy jako zadania własne. Wykonuje je Powiatowy Rzecznik Konsumentów, działający na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 369). Do ustawowych zadań rzecznika zgodnie z art. 42 wskazanej wyżej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy: 1) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów; 2) składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów; 3) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony interesów konsumentów; 4) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu, organami Inspekcji handlowej oraz organizacjami konsumenckimi; 5) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub przepisach odrębnych.” Ponadto rzecznik konsumentów może wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować z ich zgodą do toczącego się postępowania (art. 42 ust.2). Do 31 marca każdego roku rzecznik przedkłada Staroście roczne sprawozdanie ze swojej działalności. Sprawozdanie to, za 2018 r. przekazano Panu Staroście w dniu 24 marca 2019. W dniu 22 marca br. informację z pracy w roku minionym rzecznik złożył na sesji Radzie Powiatu.
Jednostki organizacyjne powiatu/ komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie	Powiatowy Rzecznik Konsumentów
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadań w 2019 r.	W roku 2019 do Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Tucholi zgłosiło się 366 interesantów. Konsumentom udzielono 254 porad, rzecznik w ochronie ich interesów sporządził 108 wystąpień do przedsiębiorców, dla 4 przygotowano pozwy. W ogólnej liczbie 254 porad, 192 stanowiły porady osobiste i telefoniczne, 62 porady finalizowane zostały poprzez przygotowanie interesantowi

	pisma. Ogółem w formie pisemnej załatwiono 174 sprawy (62 porady, 108 wystąpienia, 4 pozwy), tj. 47,5 % ogólnej ich liczby. Dotychczasowy poziom skuteczności wystąpień rzecznika został utrzymany. W roku 2019 rzecznik współpracował przy realizacji zadań z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Europejskim Centrum Konsumenckim, Federacją Konsumentów. Eksponowano i rozprowadzano materiały informacyjne otrzymane z współdziałających z rzecznikiem jednostkami, organizacjami i stowarzyszeniami. W ramach działalności informacyjno-edukacyjnej kontynuowano współpracę z miejscowymi mediami.
--	--

XX. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.

Nazwa zadania	Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli.
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/tryb przyjęcia danego dokumentu oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2019 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan realizacji na koniec 2019 r.	Na podstawie przepisów wyższego rzędu jednym z głównych zadań PCZK jest ochrona ludności Powiatu Tucholskiego, zarówno w sytuacji pokoju jak i wojny, w tym celu są opracowane i na bieżąco aktualizowane następujące dokumenty: 1. Powiatowy Plan Zarządzania Kryzysowego (opracowany w 2018 roku, aktualizacja co dwa lata). 2. Plan Ewakuacji II Stopnia powiązany z Powiatowym Planem Zarządzania Kryzysowego (załącznik do Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego – na bieżąco aktualizowany). 3. Powiatowy Plan Obrony Cywilnej (dokument opracowany w 2012 r., aktualizowany na bieżąco). 4. Plan Ewakuacji III Stopnia - jest to tzw. ewakuacja planowa na wypadek wojny (opracowany w 2013 r., aktualizowany na bieżąco). 5. Plan Łączności (opracowany w 2011 r.). 6. Plan formacji OC Powiatowy Ośrodek Analiz Danych i Alarmowania (dokument opracowany w 2015 r.). 7. Plan System Wczesnego Ostrzegania – Zarządzenie nr 52/2019 Starosty Tucholskiego z dnia 14 listopada 2019 r.. 8. Plan Systemu Wykrywania i Alarmowania – informowanie ludności o zagrożeniach przy pomocy syren i komunikatów - Zarządzenie nr 53/2019

	Starosty Tucholskiego z dnia 14 listopada 2019 r. 9. Plan Operacyjny Funkcjonowania Starostwa Powiatowego w Tucholi w warunkach zagrożenia państwa i na czas wojny. 10. Plany lądowisk na terenie powiatu dla potrzeb służb ratowniczych LPR. Przy tworzeniu powyższych planów i przy ich aktualizacji następuje ścisła współpraca z: gminami Powiatu Tucholskiego, Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego, Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz KP PSP, KPP, PIW i PPSSE.
Jednostki organizacyjne powiatu/ komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie	- Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego - Jednostki, inspekcje, służby, straże
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadań w 2019r.	W ramach organizacji pracy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego dla zapewnienia sprawnego i niezawodnego jego funkcjonowania wdrożono następujące rozwiązania: 1. Zorganizowano system łączności radiowej zapewniający, niezależną od operatorów telefonii, łączność z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim, gminami powiatu tucholskiego, a także niektórymi powiatowymi służbami i inspekcjami. W 2019 roku dokupiono radiotelefon bazowy, który zainstalowany jest w siedzibie PCZK oraz dwa przenośne radiotelefony cyfrowe. 2. Na bazie stanowiska kierowania KP PSP w Tucholi powołano Punkt Kontaktowy Starosty Tucholskiego, którego zadaniem jest przyjmowanie i przekazywanie Staroście Tucholskiemu istotnych informacji o zagrożeniach po godzinach pracy Starostwa Powiatowego. 3. Stały Dyżur Starosty Tucholskiego, rozwijany na bazie PCZK, w zależności od potrzeb może pełnić służbę całodobowo. Opcjonalnie Stałe Dyżury mogą być także rozwijane w jednostkach organizacyjnych powiatu. 4. Powiatowy magazyn OC, pozwala na rozwinięcie polowego stanowiska kierowania, punktu segregacji rannych, doraźnego zakwaterowania poszkodowanych itp. 5. Zorganizowano system ostrzegania i alarmowania ludności poprzez system syren. Aktualnie na terenie powiatu tucholskiego jest 58 syren rozmieszczonych we wszystkich gminach powiatu.

	W bieżących działaniach, oprócz przygotowań planistycznych, zabezpieczenia sprzętu i wyposażenia, ważnym aspektem pracy PCZK jest prowadzenie działalności szkoleniowej. W zakresie obrony cywilnej odbywają się cykliczne ćwiczenia Powiatowego Ośrodka Analiz Danych i Alarmowania, prowadzone są comiesięczne nasłuchy w ramach SWA, nasłuchy w wojskowej sieci ostrzegania i alarmowania o napadzie powietrznym, prowadzone przez 22 Oddziału Dowodzenia i Naprowadzania. W roku sprawozdawczym pracownicy PCZK zostali przeszkoleni w Akademii Sztuki Wojennej z obsługi programu SI Promień, który daje możliwości szczegółowego określania skali zniszczenia i wykreślenia obszaru skażenia materiałami chemicznymi, biologicznymi i radiacyjnymi. Program został pozyskany z Ministerstwa Obrony Narodowej. Ponadto pracownik PCZK przeszedł kurs instruktora obrony cywilnej, co daje możliwości szkolenia we własnym zakresie instytucji i podmiotów niższego szczebla w hierarchii obrony cywilnej. PCZK pozyskało również od Wojewody Kujawsko – Pomorskiego nowy odbiornik radiowy do prowadzenia nasłuchu. W roku sprawozdawczym odbyło się szereg spotkań mających na celu koordynację zadań między podmiotami, których zadaniem jest zapewnienie szeroko pojętego bezpieczeństwa mieszkańców powiatu tucholskiego. Odbyło się 8 posiedzeń Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz 10 spotkań roboczych z przedstawicielami gmin, którzy są odpowiedzialni za zarządzanie kryzysowe. Ponadto PCZK zajmuje się przygotowaniem organizacyjnym posiedzeń Komisji Bezpieczeństwa i Porządku. W 2019 roku odbyły się 4 posiedzenia Komisji. Sprawozdanie z pracy Komisji zostało przedstawione na sesji Rady Powiatu Tucholskiego w styczniu 2020 r. W szkołach ponadgimnazjalnych przeprowadzone zostały eliminacje do etapu powiatowego VIII Wojewódzkiej Olimpiady Obrony Cywilnej. W eliminacjach udział wzięło kilkudziesięciu uczniów. W finale VIII WOOC, który odbył się w czerwcu 2019 r. w Grudziądzu, powiat tucholski był reprezentowany przez drużynę dwuosobową, składającą się z uczniów ZSO w Tucholi i TL w Tucholi.
--	--

W 2019 r. roku na podstawie rekomendacji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego w Powiecie Tucholskim przeprowadzono kilkadziesiąt spotkań z rolnikami w celu przekazania informacji o zasadach bioasekuracji w gospodarstwach rolnych, które mają zapobiec zawleczeniu wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASF) na teren powiatu tucholskiego. Dodatkowo w spotkaniach i szkoleniach brali udział sołtysi z terenu powiatu tucholskiego. PCZK zorganizowało spotkanie z rolnikami i sołtysami w sierpniu 2019 r., w którym brał udział Pan Jerzy Dymek Wojewódzki Lekarz Weterynarii. Dodatkowo przygotowano bazę sprzętową na wypadek

wystąpienia wirusa ASF na terenie powiatu tucholskiego. W wszystkich działaniach dochodziło do ścisłej współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. Poniżej tabela z koordynatorami ds. ASF z terenu Powiatu Tucholskiego.

KOORDYNATORZY DS. ASF
WYZNACZENI PRZEZ STAROSTĘ, PREZYDENTA, BURMISTRZĄ, WÓJTA
DO OGRANICZENIA RYZYKA ZWALCZANIA CHOROBY AFRYKAŃSKIEGO
POMORU ŚWIŃ
NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
Stan na dzień 28 lutego 2020 r.

Lp.	Imię i Nazwisko Koordynatora	Dane adresowe	Telefon - stacjonarny - komórkowy	E-mail - jednostki organizacyjnej - bezpośredni do koordynatora
1.	Krzysztof Szulczyk	Starostwo Powiatowe w Tucholi ul. Pocztowa 7 89-500 Tuchola	525590736 505114768	starostwo@tuchola.pl kryzys@tuchola.pl
2.	Sławomir Świetlik	Urząd Miejski w Tucholi 89-500 Tuchola plac Zamkowy 1	52 5642 504 539 688 438	burmistrz@tuchola.pl rolnictwo@tuchola.pl
3.	Tomasz Bonk	Urząd Gminy w Lubiewo Ul. Hallera 9 89 – 526 Lubiewo	523349310 wew.19 512-864-219	ug@lubiewo.pl ug.bonk@lubiewo.pl
4.	Katarzyna Daszkiewicz	Urząd Gminy w Śliwicach ul. Sychowskiego 30 89-530 Śliwice	523340719 531498856	gmina@sliwice.pl kdaszkiewicz@sliwice.pl
5.	Krzysztof Gnaciński	Urząd Gminy w Kęsowie ul. Główna 11 89 – 506 Kęsowo	523344091 wew.15	kesowo@kesowo.pl kgnacinski@kesowo.pl
6.	Małgorzata Behrendt	Urząd Gminy w Cekcynie Ul. Szkolna 2 89 – 511 Cekcyn	tel. 523347558, 531403010	gmina@cekcy.pl usc@cekcy.pl
7.	Janina Kołodziejska	Urząd Gminy w Gostycynie ul. Bydgoska 8 89 – 520 Gostycyn	52-336-7316 696-456-414	gostycyn@las.pl drogi@gostycyn.pl

XXI. Obronność.

Nazwa zadania	Obronność.
Czy dla zadania została opracowana polityka/strategia/program. Jeżeli tak, wskazać nazwę/datę/tryb przyjęcia danego dokumentu	Na bieżąco aktualizowano opracowany na podstawie Zarządzenia i wytycznych Wojewody Kujawsko-Pomorskiego podstawowy dokument obronny Starostwa Powiatowego w Tucholi jakim jest „Plan Operacyjny Funkcjonowania Starostwa Powiatowego w Tucholi

oraz jego podstawowe założenia i stan realizacji na koniec 2019 r. Jeżeli nie, wskazać czy w innym dokumencie powiatu o takim charakterze są odniesienia do realizacji zadania z danego obszaru i wskazać stan realizacji na koniec 2019 r.	w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Dokument ten opracowano w 2006 roku. W ramach aktualizacji planu operacyjnego bieżąco aktualizowano także załączniki funkcjonalne do planu, którymi są: 1) Plan organizacji i funkcjonowania Stałego Dyżuru oraz Punktu Kontaktowego Starostwa Powiatowego w Tucholi. (opracowany w 2005 roku na podstawie Zarządzenia Wojewody). 2) Plan akcji kurierskiej (opracowany w 2006 roku na podstawie Zarządzenia Wojewody). 3) Plan przemieszczenia i zapewnienia warunków funkcjonowania Starosty Tucholskiego na głównym stanowisku kierowania w zapasowym miejscu pracy (opracowany w 2008 roku na podstawie Zarządzenia Wojewody). 4) Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Powiatu Tucholskiego. (opracowany w 2009 roku na podstawie Zarządzenia Wojewody). 5) Powiatowy plan dystrybucji tabletek jodku potasu na wypadek zdarzeń radiacyjnych na terenie Powiatu Tucholskiego (opracowany w 2010 roku na podstawie Zarządzenia Wojewody). 6) Plan przygotowań podmiotów leczniczych powiatu tucholskiego na potrzeby obronne państwa (opracowany w 2012 roku). 7) Plan organizacji i funkcjonowania Punktu Kontaktowego HNS (Host Nation Support) (opracowany w 2011 roku na podstawie Zarządzenia Wojewody). 8) Regulamin organizacyjny Starostwa Powiatowego Tucholi na czas wojny. (opracowany w 2015 roku na podstawie Zarządzenia Wojewody). Ponadto podjęto przygotowania do budowy nowego Planu Operacyjnego Funkcjonowania Starostwa Powiatowego w Tucholi w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Starosta Tucholski na podstawie Zarządzenia Wojewody wydał Zarządzenie Nr 59/2019 określające harmonogram prac w tym zakresie.
Jednostki organizacyjne powiatu/ komórki organizacyjne w jednostkach realizujące zadanie	- Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego - Jednostki, inspekcje, służby, straże
Najważniejsze informacje dotyczące realizacji zadań w 2019r.	Realizowano szkolenia obronne ujęte w Planie szkolenia obronnego Starostwa Powiatowego w Tucholi na 2019 rok. Szkoleniem objęto następujące grupy szkoleniowe:

	• obsadę Akcji Kurierskiej • obsadę służby Stałego Dyżuru Starosty Tucholskiego • obsadę Punktu Kontaktowego HNS • kadrę kierowniczą Starostwa Ponadto zorganizowano i przeprowadzono powiatowe ćwiczenie obronne pk. „KOBRA 19 - Powiat Tucholski” na temat: <i>„Kierowanie realizacją zadań obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego na terenie Powiatu Tucholskiego w czasie występowania zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych oraz wprowadzania wyższych stanów gotowości obronnej państwa”</i>. W ramach ćwiczenia realizowano następujące zagadnienia szkoleniowe: • Uruchomienie i funkcjonowanie Stałego Dyżuru Starosty Tucholskiego oraz Stałych Dyżurów: Burmistrza Tucholi i Wójtów Gmin z terenu powiatu tucholskiego. • Realizacja zadań w zakresie zabezpieczenia mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych - uruchomienie i przeprowadzenia Akcji Kurierskiej Administracji Publicznej. • Działanie Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w sytuacji uwolnienia do atmosfery znacznej ilości toksycznych środków przemysłowych w obrębie miasta Tuchola. • Rozwinięcie i praca Gminnego Zespołu ds. Ewakuacji Ludności w ramach realizacji ewakuacji (przyjęcia) ludności III stopnia, na podstawie Gminnego Planu Organizacji Ewakuacji III Stopnia (Przyjęcia) Ludności, Zwierząt i Mienia dla Gminy Tuchola. Ćwiczenie „Kobra 2019 – Powiat Tucholski” przebiegało w dwóch etapach. W etapie I (10.09.2019) przeprowadzono praktyczne ćwiczenia na terenie zakładu produkcyjnego „BÓR” w Tucholi, prezentując koncepcję postępowania ratowniczego jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP w Tucholi oraz decyzji i zadań dla wszystkich podmiotów współdziałających w usuwaniu skutków powstania awarii chemicznej. W ramach II (11.09.2019) etapu ćwiczenia praktycznie uruchomiono Akcję Kurierską administracji publicznej, polegającą na doręczeniu ćwiczebnych pakietów kart powołania dla żołnierzy rezerwy do gmin powiatu tucholskiego. 1. Przeprowadzono kontrole organizacji i przygotowania Stałych Dyżurów wchodzących w systemu Stałego
--	--

	Dyżuru Starosty Tucholskiego w dwóch jednostkach organizacyjnych powiatu. 2. Prowadzono cykliczne ćwiczenia w sieci nasłuchu radiowego w systemie powszechnego ostrzegania wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza i skażeniami. 3. Prowadzono cykliczne treningi systemu wymiany informacji i zobrazowania skażeń w systemie PROMIEN. 4. Prowadzono Kancelarie Informacji Niejawnych, gdzie ewidencjonowano dokumenty niejawne związane z obronnością. 5. Na polecenie Wojskowej Komendy Uzupełnień w Bydgoszczy uruchomiono na terenie Powiatu Tucholskiego Akcję Kurierską doręczenia kart powołania dla żołnierzy rezerwy do odbycia ćwiczeń wojskowych przeprowadzanych w trybie natychmiastowego stawiennictwa. Powiat Tucholski osiągnął 100 % skuteczności doręczenia kart powołania przy dotrzymaniu określonych Planem Akcji Kurierskiej norm czasowych.
--	---

XXII. Członkostwo w związkach i organizacjach.

Nazwa zadania	Członkostwo w związkach i stowarzyszeniach
Powiat Tucholski jest członkiem następujących organizacji: – Związek Powiatów Polskich – Związek Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Stowarzyszenie Partnerstwo „Lokalna Grupa Działania Bory Tucholskie” – Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Bory Tucholskie” – Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna – Towarzystwo Rozwoju Regionalnego „Promocja Borów Tucholskich”. Powiat Tucholski posiada również udziały w Spółdzielni Socjalnej „Borowiackie smaki” z siedzibą w Cekcynie oraz Spółdzielni Socjalnej „Borowiacki Wigor” w Gostycynie.	

Zarząd Powiatu Tucholskiego

CZŁONEK ZARZĄDU
Waldemar Kierzkowski

WICESTAROSTA TUCHOLSKI
Zenon Poturalski

STAROSTA TUCHOLSKI
Michał Mróz